

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2025

Bc. Andrea Bartheldiová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Fungování systému ústavní péče
Diplomová práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Andrea Bartheldiová**
Osobní číslo: **E22472**
Studijní program: **N0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika veřejného sektoru**
Téma práce: **Fungování systému ústavní péče.**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem diplomové práce je provést analýzu fungování systému ústavní péče prostřednictvím komparace více zařízení. Práce bude zaměřena na identifikaci ekonomických nedostatků těchto zařízení a následně budou navržena doporučení pro zlepšení systému.

Osnova:

- Charakteristika ústavní péče v ČR.
- Financování ústavních zařízení v ČR.
- Mezinárodní srovnání.
- Komparace vybraných zařízení ústavní výchovy.
- Vyhodnocení a návrhy na zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Hospodaření a vedení účetnictví příspěvkových organizací v ukázkách a příkladech*. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-313-4.

NEJEZCHLEB, Zdeněk. *Praktické účetní příklady školských příspěvkových organizací*. Karviná: Paris, 2022. ISBN 978-80-87173-62-6.

MYŠKOVÁ, Lucie. *Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a standardy kvality služeb ambulantních středisek výchovné péče*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2018. ISBN 978-80-7481-222-4.

KŘÍSTEK, Adam. *Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-821-6.

COURTNEY, Mark a THOBURN, June. *Children in State Care*. Aldershot: Ashgate Publishing, 2009. ISBN 978-0-7546-2587-2.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Romana Provozničková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Romana Provozničková, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Fungování systému ústavní péče jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15. 4. 2025

Bc. Andrea Bartheldiová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala doc. Ing. Romaně Provazníkové, Ph.D., své vedoucí diplomové práce za odbornou pomoc, vstřícnost a cenné rady, které mi při zpracování práce poskytla. Dále bych ráda poděkovala mé rodině a přátelům za jejich trpělivost a podporu během psaní této práce.

ANOTACE

Cílem diplomové práce je analýza fungování systému ústavní péče se zaměřením na komparaci činností a hospodaření vybraných ústavních zařízení. Práce je založena na potřebě porovnání výchovných ústavů se stejnou specifickou činností pro obdobnou cílovou skupinu. První část práce je věnována teoretickému vymezení náhradní péče a její formě ústavní péče. Následně je představena ústavní péče v mezinárodním kontextu a financování těchto zařízení. V analytické části je provedena analýza hospodaření vybraných výchovných ústavů s ohledem na identifikaci ekonomických nedostatků. Nedílnou součástí je vyhodnocení hospodaření a doporučení pro zlepšení systému ústavní péče.

KLÍČOVÁ SLOVA

Státní příspěvkové organizace, výchovný ústav, ústavní péče, analýza hospodaření

TITLE

Functioning of the Institutional Care System

ANNOTATION

The aim of this thesis is to analyze the functioning of the institutional care system. Specifically, it compares the activities and financial management of selected institutional facilities that serve similar functions and target groups. The first part of the paper provides a theoretical overview of alternative care, focusing on institutional care as one of its forms. This is followed by a section that explains the international perspective on institutional care and its funding mechanisms. In the analytical section, the thesis examines the financial management of selected educational institutes, identifying key economic shortcomings. An essential part of this paper involves evaluating financial management and proposing improvements to the institutional care system.

KEYWORDS

State-funded organizations, educational institute, institutional care, financial analysis

OBSAH

ÚVOD.....	14
1 CHARAKTERISTIKA NÁHRADNÍ PÉČE	15
1.1 Charakteristika ústavní péče v ČR.....	15
1.2 Ústavní a ochranná výchova	18
1.2.1 Úloha soudu v rámci SPOD a ústavní výchovy.....	20
1.2.2 Problematika ústavní péče	21
2 MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ	23
3 FINANCOVÁNÍ ÚSTAVNÍCH ZAŘÍZENÍ V ČR.....	25
3.1 Financování v rámci ústavních zařízení.....	25
3.2 Finanční zdroje	26
3.2.1 Ošetřovné	27
3.2.2 Přídavek na dítě	28
3.2.3 Sirotčí důchod	28
3.2.4 Výživné.....	28
3.3 Účetnictví ústavních zařízení.....	29
4 METODIKA.....	30
5 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH ÚSTAVNÍCH ZAŘÍZENÍ.....	33
5.1 Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí.....	33
5.2 Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední škola Jindřichův Hradec	34
5.3 Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Žulová	36
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH STÁTNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	37
6.1 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí	37
6.1.1 Náklady	38
6.1.2 Výnosy	43
6.1.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti	47
6.1.4 Analýza hospodaření poměrovými ukazateli.....	48
6.2 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovného ústavu Jindřichův Hradec	51
6.2.1 Náklady	52
6.2.2 Výnosy	57
6.2.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti	61
6.2.4 Analýza hospodaření poměrovými ukazateli.....	62

6.3	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovného ústavu Žulová.....	64
6.3.1	Náklady.....	66
6.3.2	Výnosy.....	70
6.3.3	Výsledek hospodaření hlavní a doplňkové činnosti.....	75
6.3.4	Analýza hospodaření poměrovými ukazateli.....	76
6.4	Výživné a jeho vliv na rozpočet ústavů.....	79
7	VYHODNOCENÍ.....	80
	ZÁVĚR.....	82
	POUŽITÁ LITERATURA.....	83
	SEZNAM PŘÍLOH.....	87

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Organizační struktura VÚ Brandýs nad Orlicí	34
Obrázek 2 - Organizační struktura VÚ Jindřichův Hradec	35
Obrázek 3 - Organizační struktura VÚ Žulová	36

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Počet dětí umístěných v ústavních zařízeních ve školním roce 2019/20–2023/24	17
Graf 2 - Počet dětí v rezidenční péči v Evropě za rok 2021 od 0–17 let (na 100 tis. obyvatel) .	24
Graf 3 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021–2023 v Kč.....	37
Graf 4 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %	38
Graf 5 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč	39
Graf 6 - Spotřeba materiálu za roky 2021–2023 v Kč	41
Graf 7 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč.....	42
Graf 8 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %	43
Graf 9 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	44
Graf 10 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	45
Graf 11 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %	46
Graf 12 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč.....	46
Graf 13 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021–2023 v Kč.....	51
Graf 14 - Podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %	52
Graf 15 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %	53
Graf 16 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč	54
Graf 17 - Spotřeba materiálu a spotřeba energie za roky 2021–2023 v Kč	55
Graf 18 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč.....	56
Graf 19 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %	57
Graf 20 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	58
Graf 21 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	59
Graf 22 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %	60
Graf 23 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč.....	60
Graf 24 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Žulová z hlavní činnosti za roky 2021–2023 v Kč.....	65

Graf 25 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Žulová z doplňkové činnosti za roky 2021–2023 v Kč	66
Graf 26 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %	67
Graf 27 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč	68
Graf 28 - Spotřeba materiálu a spotřeba energie za roky 2021–2023 v Kč	69
Graf 29 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč	70
Graf 30 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %	71
Graf 31 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	72
Graf 32 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč	73
Graf 33 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %	74
Graf 34 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč	74

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Podíl nájemného a služeb souvisejících s nájmem na ostatních službách v Kč ..	40
Tabulka 2 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021–2023 v Kč	47
Tabulka 3 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %	48
Tabulka 4 - Ukazatele likvidity za roky 2021–2023	49
Tabulka 5 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %	49
Tabulka 6 - Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku za roky 2021–2023	50
Tabulka 7 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023	50
Tabulka 8 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023 ..	50
Tabulka 9 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč	51
Tabulka 10 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021–2023 v Kč	61
Tabulka 11 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %	62
Tabulka 12 - Ukazatele likvidity za roky 2021–2023	62
Tabulka 13 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %	63
Tabulka 14 - Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku za roky 2021–2023	63
Tabulka 15 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023	63
Tabulka 16 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023 ..	64

Tabulka 17 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč	64
Tabulka 18 - Výsledek hospodaření hlavní a doplňkové činnosti Výchovného ústavu Žulová za roky 2021–2023 v Kč	75
Tabulka 19 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %.....	76
Tabulka 20 - Ukazatele likvidity za roky 2021–2023	76
Tabulka 21 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %	77
Tabulka 22 - Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku za roky 2021–2023	77
Tabulka 23 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023	78
Tabulka 24 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023.	78
Tabulka 25 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč	78

SEZNAM ZKRATEK

A _{HV-HČ}	autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DMVM	Domov mládeže a školní jídelna Vysoké Mýto
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
K	celkový kapitál
k _{ODM}	koeficient opotřebení dlouhodobého majetku
KZ _v	krátkodobé závazky
L _I	okamžitá likvidita
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
N _{HČ}	náklady hlavní činnosti
OA	oběžná aktiva
OON	ostatní osobní náklady
OSPOD	orgán sociálněprávní ochrany dětí
ΣPC	souhrn pořizovacích cen dlouhodobého majetku
Pe	peníze a jejich ekvivalenty
PK	čistý pracovní kapitál
PND	přídavek na dítě
PNP	příspěvek na péči
PO	příspěvková organizace
SPOD	sociálněprávní ochrana dětí
SVP	Středisko výchovné péče
V _{HČ}	výnosy z hlavní činnosti
VK	vlastní kapitál
VÚ	výchovný ústav
VÚJH	Výchovný ústav Jindřichův Hradec
ΣZC	souhrn zůstatkových cen dlouhodobého majetku
ZZ	zdravotní zaměření

ÚVOD

Státní příspěvkové organizace nejsou na rozdíl od komerčních subjektů zřizovány za účelem generování zisku, ale jejich hlavním posláním je poskytování služeb v rámci veřejného sektoru. Mezi tyto organizace se řadí i výchovné ústavy, které hrají klíčovou roli v poskytování služeb pro mladistvé. Poskytují péči a podporu mladistvým s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, jenž nemohou z různých důvodů vyrůstat ve svých biologických rodinách. V dnešní době je však trendem upřednostňovat péči rodinného typu a omezovat tak péči ústavní.

Tato diplomová práce se zaměřuje na komparaci činnosti a hospodaření těchto vybraných ústavních zařízení, s cílem poskytnout porozumění jejich významu v současném ekonomickém a společenském prostředí. Analýza jednotlivých organizací napomáhá k pochopení jejich fungování z hlediska financování.

Cílem této práce je analýza fungování systému ústavní péče prostřednictvím komparace vybraných ústavních zařízení s cílem identifikovat ekonomické nedostatky a navrhnout doporučení pro zlepšení systému.

První část práce je zaměřena na vymezení ústavní péče, její právní rámec a financování výchovných zařízení v České republice. Následně jsou v analytické části blíže představeny vybraná ústavní zařízení, konkrétně Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední škola Jindřichův Hradec a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Žulová. Detailní komparace těchto zařízení posuzuje efektivitu hospodaření pomocí analýzy nákladů a výnosů a pomocí finanční analýzy. Součástí této analýzy je také zohlednění výživného ve vybraných zařízeních, za účelem posoudit možný dopad na rozpočet výchovného ústavu a jeho možnosti efektivnějšího využití z hlediska úspor pro zřizovatele. K jednotlivým analýzám jsou použity data z běžně dostupných finanční výkazů a některé interní zdroje.

Výsledky analýzy poskytnou ucelený pohled na ekonomické fungování výchovných ústavů. Následná doporučení ke zlepšení hospodaření těchto zařízení pomohou přispět k efektivnějšímu využívání dostupných finančních zdrojů státního rozpočtu. Navrhované úpravy by mohly vést k úsporám v rámci financování Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které je zřizovatelem těchto zařízení, což také může mít pozitivní dopad na zvýšení kvality poskytovaných služeb pro mladistvé.

1 CHARAKTERISTIKA NÁHRADNÍ PÉČE

Péče v obecném pojetí představuje dohled nad jedincem, snaha o jeho prospěch či kvalitní vývoj. Tato péče se postupně vyvíjela až do dnešní podoby. Již v dějinách si společnost vymanila péči na základě vlastního zájmu. Historie ústavní péče sahá již do středověku, jehož iniciátorem byla především církev a panovník. Zde byl tak položen základ sirotčinců, nalezinců a jiných podobných specializovaných ústavů financovaných zejména z dobročinnosti občanské a církevní. Významným mezníkem byla 50. léta 20. stol., kdy do této doby byla rodina povinna postarat se o své členy. Pouze v případě její neexistence bylo možné nahradit rodinu institucí (Sychrová, 2014). Přelom 19. století a 20. století je podle Trnkové (2018) významným krokem v posunu přístupu k této péči. Z pouhého zabezpečení přežití a tělesného zdraví dítěte se tento přístup posouvá k zajištění vzdělání, výchovy a soběstačnosti jedince.

Termín náhradní péče nezaujímá pouze jednoznačnou definici. Pojem utváří systém zajišťující bezpečnost pro ohrožené děti, které z různých důvodů nemohou vyrůstat ve své biologické rodině. Systém je pak tvořen několika právními instituty, které jsou doprovázeny stejnou právní skutečností vzniku, rozhodnutím soudu. Základní rozdělení náhradní péče je péče rodinného typu a péče ústavního typu. Do první kategorie lze zařadit např. pěstounství, svěřenectví, poručenství a osvojení. Definiuje se tak, že je dítě přiřazeno do malého kolektivu, tudíž k jedné pečovatelské osobě nebo pečovatelskému páru. Péče se uskutečňuje v domácnosti těchto osob. Kategorie ústavního typu, je pak prováděna zaměstnanci v určitém zařízení, v němž se pečující osoby střídají (Trnková, 2018).

1.1 Charakteristika ústavní péče v ČR

Ústavní péče podle Sychrové (2014) pokrývá jakýkoli typ umístění dítěte mimo rodinu na základě rozhodnutí soudu, případně může být dítě umístěno mimo domov do zařízení i na podnět rodičů. V České republice se mnohem častěji setkáváme s právním pojmem ústavní výchova, která je tak součástí širšího pojetí ústavní péče. Mezi další známé ustálené spojení patří náhradní výchovná péče, která vyplývá ze zákona o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy č. 109/2002 Sb. Pokud byla nařízena soudem ústavní výchova, ochranná výchova nebo předběžné opatření, jsou děti umísťovány do zařízení spadající pod školský resort. Arnoldová (2016) interpretuje ústavní výchovu nařízenou soudem, jako jakékoliv ohrožení stavu dítěte nebo narušení v míře, které je v rozporu se zájmem dítěte. Ústavní výchovu lze nařídit i ve vážném případě, kdy rodiče nejsou schopni výchovu sami zabezpečit. Soud tak učiní tehdy, pokud předešlá opatření nevedla k nápravě. V zákoně č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní

výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů se uvádí tyto druhy zařízení:

- dětský domov,
- dětský domov se školou,
- diagnostický ústav,
- výchovný ústav.

Dle Janského (2014) se charakterizují jednotlivé typy zařízení následovně:

Zařízení s označením **dětský domov** přijímá děti ve věku od 3–18 let, kterým byla nařízena ústavní výchova. Jde zejména o děti, o které z různých důvodů nemůže být pečováno ve vlastní biologické rodině nebo v jiném typu náhradní rodinné péče. Důležitým faktorem přijetí těchto dětí je neexistence závažných poruch chování. Tudíž děti mohou docházet do škol ve svém okolí, které nejsou součástí dětského domova. Dětské domovy mohou přijímat i nezletilé matky spolu s jejich dětmi. Mnoho dětí se dostane do dětského domova přímo z kojeneckých ústavů nebo přichází jako děti nechtěné z rozpadlých rodin.

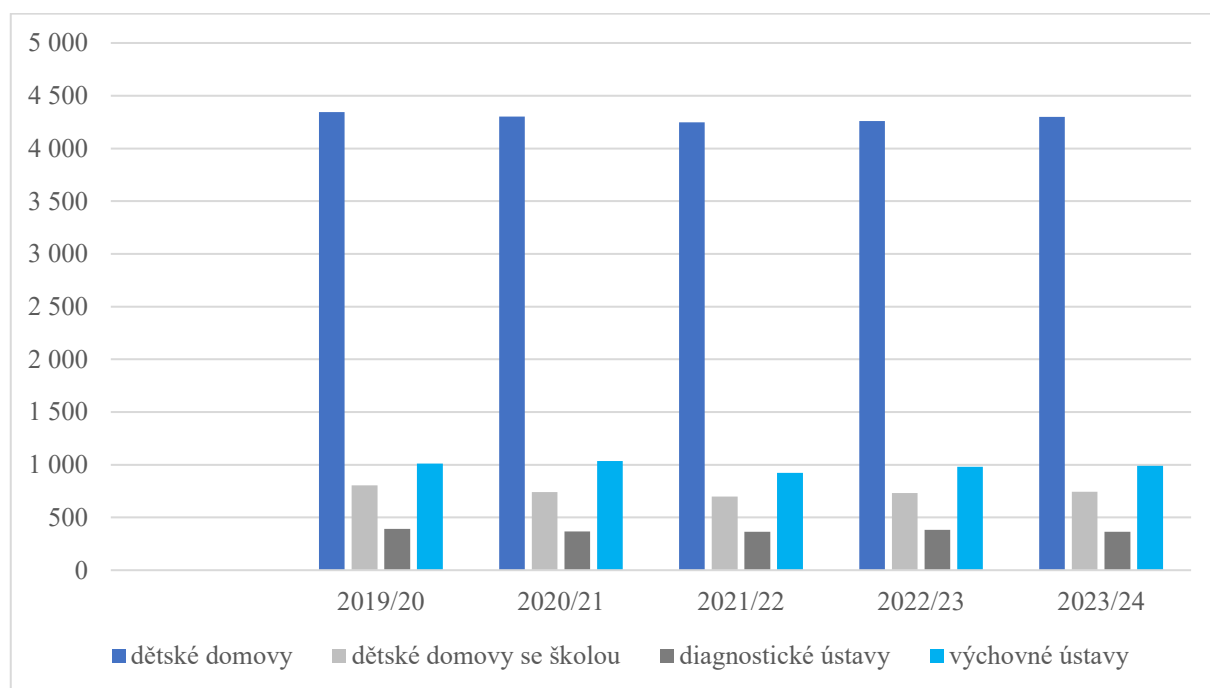
U **dětského domova se školou** se jedná o speciální zařízení, které pečuje o děti od 6 let do ukončení povinné školní docházky se stanovenou ústavní nebo ochrannou výchovou. Jak z názvu vyplývá zařízení disponuje vlastní školou, jelikož děti trpí závažnými poruchami chování a je třeba pracovat se specifickou výchovně léčebnou péčí. Lze také přijímat nezletilé matky, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo ochranná výchova s jejich dětmi, které nemohou být vzdělávány mimo dětský domov.

Diagnostický ústav sdružuje děti ve věku od 3–18 let, kterým byla nařízena ústavní výchova za účelem komplexního vyšetření. Na základě odborných výsledků probíhá rozmístování jedinců do adekvátních dětských domovů či výchovných ústavů. Poskytuje tak odbornou pomoc školským zařízením ve své spádové oblasti. Pobytová doba jedince bývá zpravidla dva měsíce, během nichž probíhá diagnostická a výchovně-terapeutická analýza, ze které lze stanovit diagnostiku osobnosti, určit výchovně-vzdělávací priority, a tím zpracovat vhodné metody a přístupy. Zařízení tedy vykonává celou řadu funkcí. Diagnostický ústav také zpracovává pro MŠMT návrhy na změny v zařízeních dětských domovů a výchovných ústavů v daném územním obvodu.

Výchovné ústavy zabezpečují péči o děti od 15 let do jejich zletilosti, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Jde o mladistvé, které se vyznačují

závažnými poruchami chování. Má-li dítě starší 12 let uloženou ochrannou výchovu a projevují se u něho závažné poruchy chování, které znemožňují pobývat v dětském domově se školou, je rovněž přemístěno do výchovného ústavu. V České republice jsou také výchovné ústavy specializované pro matky s dětmi. Některá zařízení mohou mít vlastní školy, někde děti docházejí do škol ve svém regionu.

Dětské domovy pečují o děti bez závažnějších poruch. Naproti tomu dětské domovy se školou a výchovné ústavy poskytují dětem náročnější specifickou péči. Dnes jsou také veřejností označovány jako pasťáky nebo polepšovny. Dle Českého statistického úřadu (2024) bylo v roce 2013/2014 evidováno celkem 219 zařízení (7 966 lůžkové kapacity). Zatímco v roce 2023/2024 bylo evidováno celkem 202 zařízení (7 338 lůžkové kapacity). Během desetiletého vývoje tak došlo v ČR k poklesu počtu zařízení a tím i lůžkové kapacity pro ústavní a ochrannou výchovu. Počet dětí umístěných v zařízeních zůstává během deseti let přibližně stejný, průměrně 6 432 dětí (Český statistický úřad, 2024).

Graf 1 - Počet dětí umístěných v ústavních zařízeních ve školním roce 2019/20–2023/24

Zdroj: vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu (2024)

Dle grafu 1 je patrné, že vývoj počtu dětí a mládeže v jednotlivých zařízeních se ve sledovaném období 5 let prakticky nemění, jak již bylo výše zmíněno. Tento graf poukazuje na největší počet jedinců umístěných v dětských domovech, a tím se blíží každoročně počtu 4 500 osob. Druhým největším zařízením jsou výchovné ústavy, které však přijímají 4,5x méně dětí než

dětské domovy. Výchovných ústavů se aktuálně v ČR nachází 25. Nejméně děti přijímají diagnostické ústavy, jelikož zde umístění trvá zpravidla 8 týdnů.

Vedle těchto organizací, které ministerstvo spravuje, se ještě řadí středisko výchovné péče. Střediska často bývají pouze oddělením ústavů, která se snaží zabránit vzniku negativního vývoje a poskytují konzultace a odborné informace. Proto zde nejsou zařazena na stejnou úroveň jako ostatní výchovná zařízení (Národní ústav pro vzdělávání, 2011–2022).

Základní organizační jednotkou zmíněných zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu je podle Křístky (2017) rodinná skupina a výchovná skupina. Rodinná skupina se nachází v dětském domově a dětském domově se školou. V dětském domově skupinu tvoří nejméně 6 a nejvíce 8 dětí. Dětský domov se školou má skupinu od 5 do 8 osob. Skupiny jsou zde tvořeny zpravidla dětmi různého věku, pohlaví, a především se při rozřazení dbá na jejich vzdělávací, výchovné a zdravotní potřeby. Sourozenci se umísťují obvykle do stejné rodinné skupiny. Tato zařízení mohou zahrnovat minimálně 2 skupiny a zároveň maximálně 6 skupin. Naproti tomu výchovná skupina se objevuje v diagnostickém a výchovném ústavu. V diagnostickém ústavu se děti rozdělují do skupin od 4 do 8 dětí a ve výchovném ústavu je ve skupině nejméně 5 a nejvíce 8 osob. Ve výchovném ústavu se opět může zřídit nejvíce 6 výchovných skupin a děti se umísťují se zřetelem na jejich výchovné, vzdělávací a zdravotní potřeby.

Existují ještě další zařízení, které obstarávají také péči o děti, avšak jsou v kompetenci jiného resortu než MŠMT. Jak z výše uvedeného vyplývá, MŠMT zajišťuje péči o starší děti, kterým byla ustanovena ústavní nebo ochranná výchova. Péči o nejmladší děti zprostředkovávalo Ministerstvo zdravotnictví v dětských domovech pro děti do 3 let, v kojeneckých ústavech a dětských centrech. V domovech pro osoby se zdravotním postižením se zajišťuje péče o děti s vážnějšími zdravotními handicap. Tato zařízení spadají pod Ministerstvo práce a sociálních věcí. Všechna uvedená zařízení lze společně označit jako zařízení pro výkon ústavní výchovy. Výjimku představují zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, např. Klokánek. Opět tuto oblast má v kompetenci MPSV. Nejedná se však o typické ústavní zařízení ani náhradní rodinnou péči (Středisko náhradní rodinné péče, 2023).

1.2 Ústavní a ochranná výchova

Dnes, aby u dítěte mohla být nařízena ústavní a ochranná výchova musí podle Macely a kol. (2015) jednotlivou situaci nejprve prošetřit OSPOD. Tento orgán může získat podnět k řešení v podstatě od kohokoliv. Většinou se jedná o anonymní oznámení, o oznámení od sousedů, kteří mohou zaznamenat nebezpečné a neobvyklé chování v rodině. Ohlašovací povinnost má

i škola, a ta předává informace na orgán v případě zanedbávání dítěte. Oznamení podává i lékař, jestliže zpozoruje nežádoucí okolnosti. V případě krádeže, policie musí zavolat orgán k vyslechnutí mladistvého. Orgán konkrétní situaci prošetří a snaží se nejprve aplikovat alternativní opatření. Jestliže i nadále situace nevede k nápravě, předává OSPOD návrh soudu, který rozhoduje o dalším postupu. Dnešním trendem je opouštění od nařizování ústavní výchovy a podporují se především neziskové organizace a větší sanace rodiny neziskovými organizacemi. Využívají se alternativy jakožto střediska výchovné péče, rodinné terapie, pedagogické poradenství atd. (Sociofaktor et al., 2023).

Ústavní výchova je forma náhradní péče o dítě, kterou soud nařizuje, pokud pobyt v rodině narušuje či ohrožuje vývoj a zdraví dítěte. Jak bylo již výše zmíněno, může se tak jednat např. o zanedbávání, týrání nebo dokonce zneužívání dětí. Soud může nařídít ústavní výchovu i v případě, kdy se o dítě nemá kdo postarat a výchovu rodič nemůže z vážných důvodů zabezpečit. Ústavní výchova má preventivní účel a její délka je omezena na dobu, kdy je to nezbytné pro dosažení jejího cíle, přičemž nejdéle trvá do 18 let, tedy do plnoletosti jedince. Výjimečně ji soud může prodloužit i po dosažení plnoletosti, avšak maximálně o 1 rok. Před stanovením ústavní výchovy je povinnost soudu přezkoumat, zda nelze zajistit péči rodinného typu nebo umístění do zařízení vyžadující okamžitou pomoc, které mají vždy přednost před péčí ústavního typu. Pro soud platí povinnost jednou za půl roku přezkoumávat, zda stále trvají důvody pro nařízení výchovy nebo zda by nebylo možné zabezpečit svěřence v náhradní rodinné péči. Rozhodnutím soudu o osvojení může být výchova ukončena (Arnoldová, 2016).

Trnková (2018) ochrannou výchovu interpretuje jako ochranné opatření upravené zákonem č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech a mládeže. Dotýká se trestněprávní sféry a soud ji ukládá za spáchání protiprávního činu. Jedná se např. o loupežná přepadení, závažná ublížení na zdraví, pokusy nebo dokonané vraždy. Ochranná výchova nařízená soudem, probíhá tak dlouho, dokud nedojde k dosažení jejího cíle, tedy nápravy mladistvého, avšak maximálně do 18 let. Má tak za úkol ochránit společnost před dalším pácháním protiprávní činnosti a zároveň tak vyjmout dítě ze závadného prostředí.

Jestliže dítěti skončila ústavní či ochranná výchova a zároveň dítě dosáhlo v zařízení zletilosti, může v zařízení až do 26 let přebývat. Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře dává možnost dětem setrvat v zařízení, do doby nedokončeného studia.

Mezi instituce a služby pro ochranu dětí se řadí Orgány sociálně právní ochrany dětí a dále Veřejný ochránce práv a Státní zastupitelství, které zajišťují dohled nad právem a správným

zacházením nezletilých dětí. Myšková (2018) definuje standardy kvality péče jako možné nastavení kvality péče v zařízeních pro ústavní a ochrannou výchovu a zároveň zvyšování této kvality poskytovaných služeb. Poukazuje na minimální kritéria v jednotlivých oblastech související s výkonem.

1.2.1 Úloha soudu v rámci SPOD a ústavní výchovy

Podle Schelleové a Schelleho (2011) se řízení zahajuje na základě konkrétního podnětu zákonného zástupce dítěte nebo OSPODu, a to dnem, kdy je návrh na zahájení řízení předložen soudu. Návrh musí splňovat dané obsahové záležitosti, aby se jednalo o kvalifikovaný podnět k zahájení. Zákonný zástupce nebo pracovník OSPODu, který je opatrovníkem nezletilého dítěte v tomto řízení, musí být způsobilý, mít práva a povinnosti. Předseda senátu vydá usnesení o zahájení řízení, které je následně doručeno všem účastníkům řízení do jejich rukou.

Podle Wipplingerové a kol. (2015) je důležitá věcná a místní příslušnost soudů. Soudy mající příslušnost ve věci rozhodovat podle trvalého bydliště nezletilého dítěte. V případě bydlení nezletilého v jiném městě, než je jeho trvalý pobyt, lze přenést místní příslušnost soudu. Také je podstatná definice účastníků řízení, přiznání nákladů řízení, doručování, zásada oficiality, zásada vyšetřovací a výslech účastníků. Jelikož se jedná o nezletilé, tak se přistupuje ke zvláštnímu řízení soudu, a to naznačuje, že děti a nezletilí uplatňují zvláštní ochrany a mají nastavena speciální pravidla. Pravomoc soudů je interpretována v zákoně č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních. Soudy rozhodují o péči nezletilých, konkrétně rozhodují o výkonu rozhodnutí o péči o nezletilé děti, výkonu předběžné úpravě poměrů nezletilých dětí a o výkonu rozhodnutí v oblasti výživného. K dosažení ochrany zájmu dítěte je povinnost soudu nalézt smírné řešení. Soud v rámci svých povinností může na dobu 3 měsíců uložit rodičům nezletilého účast na mimosoudním smírčím a mediačním jednání nebo rodinné terapii. Jiná vhodná výchovná opatření, které má soud v kompetenci a může jej uložit, jsou napomenutí směřující k dětem a rodičům, uložení dohledu nad dítětem a uložení omezení k zabránění negativních vlivů výchovy. Ústavní výchova u nezletilého dítěte nebo jiná výchovná opatření přichází na řadu, pokud jiná opatření nevedla k nápravě. V tomto případě má soud pravomoc nařídit, prodloužit či zrušit ústavní výchovu rozsudkem. V průběhu řízení soud vyslechne nezletilého, případně další osoby a rozhodne o rozsudku. Dle § 100 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu probíhá výslech u nezletilého účastníka, který je schopen vypovědět své názory ve věci. Ve výjimkách soud vyslechne názor dítěte prostřednictvím znaleckého posudku, zástupce nebo orgánu sociálně-právní ochrany. Soud určí výši výživného zákonného zástupce. Zákonný zástupce hradí výši výživného k rukám ústavu nebo opatrovníka.

1.2.2 Problematika ústavní péče

Oblast ústavní péče v sobě skrývá celou řadu problémů a různých bariér s tím související. Dle Janského (2014) je hlavní prioritou poskytovat pomoc a ochranu dítěte na základě pozitivních emočních vztahů mezi dítětem a dospělým. Poskytnout tak kvalitní a bezpečné prostředí mimo vlastní rodinu. K tomu však v některých zařízeních nedochází a požadavky se odlišují. Jednotlivá zařízení mohou zastupovat moderní specializované ústavy, některá však ukrývají prvky socialistického způsobu řešení. Vyzdvihnout je třeba i nákladovost ústavní výchovy. Pokud má ústavní výchova plnit úkoly náhradní péče, je třeba do možností a přístupů ekonomů vnést bilanci s požadavky pedagogů. Pozitivním efektem by mohlo být snižování počtu dětí v jednotlivých zařízeních. Je třeba také klást důraz na celý systém státních zařízení, které zodpovídají za tuto oblast. V současné době chybí efektivní spolupráce všech resortů, která by mohla vnést prevenci a větší bezpečí ve společnosti.

V roce 2023 proběhla diskuse právníků Adély Frédy a Štěpána Jílky v rámci pořadu *Na kávu s ombudsmanem*. Oba shledávají, že největší problém je v zákoně č. 109/2002 Sb. Podle nich chybí koncepce v institucionální výchově. Koncepce byla patrná na počátku, kdy zákon vešel v platnost. Avšak dnes se systém řídí 22 let starými pravidly přechodné povahy. Původně byl zákon přijat jako přechodná norma, na kterou měla navázat nová koncepce, tomu se však do dnešní doby nestalo. Za tuto dobu právní úprava ztratila pružnost a nelze tak nadále držet krok s vývojem společnosti a potřebami péče o ohrožené děti. Expert na tuto oblast právník Štěpán Jílka v rozhovoru uvádí že: „...se nacházíme teď ve stavu, kdy právní úprava ústavní a ochranné výchovy už nedokáže reagovat na potřeby současných dětí, nedokáže reflektovat jejich obtíže a problémy, a neposkytuje zařízením prostor, jak s těmito problémy a obtížemi pracovat.“ Zařízení poskytují náhradní řešení bez právní opory v zákoně, a tím se pohybují na její hraně či za hranou. Pokud neexistuje koncepce, lze těžko definovat, co stát od ústavních zařízení vyžaduje a jaké podmínky stát poskytuje těmto zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (Jílka, Frédy, 2023).

Na chybějící koncepci v institucionální výchově upozorňuje také zpráva z návštěv zařízení z roku 2022 veřejným ochráncem práv. Zpráva eviduje sérii návštěv pro ústavní výchovu v období 2019–2021. Analýza poukazuje na nedostatky v právní úpravě a problémy nalezené v jednotlivých zařízeních. Zásadním ekonomickým problémem jsou nevhodné prostory. Většinou provoz těchto zařízení funguje ve starých zámeckých budovách s velkými chodbami. Historické budovy představují zátěž z hlediska finančních prostředků na provoz

a energetiku. Zřizovatel tak často musí vynaložit velké finance na udržení objektu místo investování do terapeutických výcviků pracovníků (Šimůnková, 2022).

Pod záštitou MŠMT byl vytvořen projekt Výzvy, předpoklady a bariéry ústavní péče vedený Nadací Sirius, který také poukazoval na mnohé problémy jakožto právní úpravu, nedostatek pracovníků či nedostatek kompetencí (Nadace Sirius, 2024). Dle informací některých ředitelů ústavních zařízení aktuálně MŠMT navrhuje úpravu nařízení vlády č. 460/2013 Sb., kde se hovoří o navýšení částek na kapesné, na osobní dary. Dále probíhá revize vyhlášky č. 438/2006 Sb., o podrobnostech výkonu ústavní výchovy.

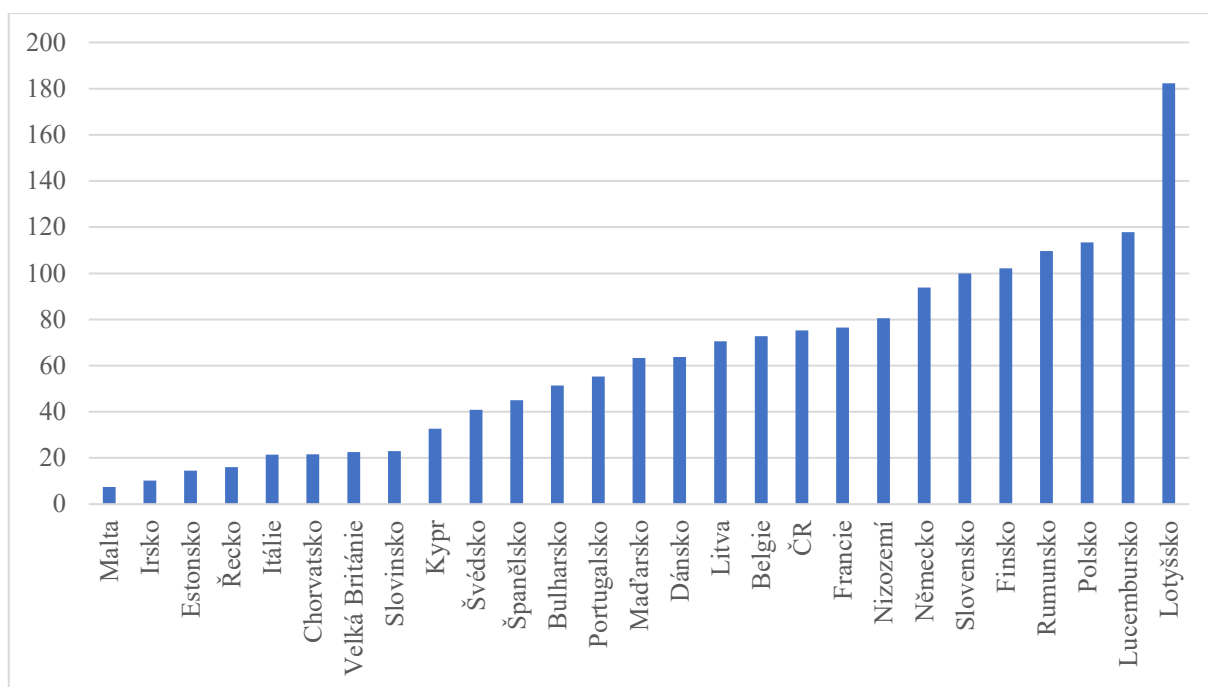
2 MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Na světě žijí miliony dětí v ústavním zařízení, přičemž institucionalizace má značné negativní dopady na fyzický, sociální, kognitivní vývoj dětí žijící mimo domov. Duschinsky et al. (2020) klade důraz na minimalizaci nástupu dětí do ústavů a na podporu deinstitucionalizace rodinnou péčí, která má za cíl zlepšit výsledné hodnoty jednotlivých výzkumů.

Každý stát disponuje s vlastním systémem péče o ohrožené děti. Společným jmenovatelem pro vytváření jednotlivého systému je soulad rodiny a veřejného zájmu v dané zemi. Systém je dále dotvářen společností, historickým vývojem, kulturou a obecným přístupem veřejnosti k dítěti. Není tedy jednoduché jasně rozlišit a kategorizovat jednotlivé rozdělení modelů. Zároveň je systém závislý na ekonomické úrovni země a na investicích plynoucí do sociální sféry. O'Brien (2004) systém rozděluje na systém ochrany dítěte a systém podpory rodiny. První uvedený systém se zaměřuje na ochranu samotného dítěte a řadí se sem země s anglosaskou tradicí. Druhá kategorie podporuje rodinu jako celek a dotýká se zemí s římským právem (O'Brien, 2004).

Podle Courtney a Thoburn (2009) existují v rámci evropského kontextu rozdíly v systému péče o dítě. Severské země se výrazně odlišují od střední a východní Evropy. Země na severu kladou důraz na prevenci v rodině, kdežto zbytek Evropy se dlouhodobě potýká s dědictvím ústavní péče z doby socialismu. Kritika směřuje na bývalé postkomunistické státy, které stále upřednostňovávají umístění dětí do ústavů před náhradní rodinnou péčí. Evropská unie předkládá některé iniciativy ke zlepšení přístupu v náhradní péči, např. deinstitucionalizace péče o děti a tím opouštění od ústavních zařízení.

V roce 2021 se v Evropě nacházelo více jak 860 tis. dětí v náhradní péči. Do ústavní neboli rezidenční péče bylo umístěno přibližně 37 % dětí. V náhradní rodinné péči pobývalo okolo 58 % dětí a zbylých 5 % v jiné náhradní péči. Pojem náhradní péče není ve všech evropských zemích běžně užíván a v některých zemích chybí právní rámec pro sběr dat, což komplikuje tvorbu národních statistik o péči o děti. EU nemá ukazatele, které by sledovaly trendy v počtu dětí v rezidenční péči, což by mohlo odhalit efektivitu deinstitucionalizačních reforem. Srovnatelná data by tak umožnila ucelený pohled na podmínky, které by zajistili efektivní provádění politiky v Evropě, ale i v jednotlivých státech (UNICEF, Eurochild, 2021).

Graf 2 - Počet dětí v rezidenční péči v Evropě za rok 2021 od 0–17 let (na 100 tis. obyvatel)

Zdroj: vlastní zpracování dle dat UNICEF a Eurochild (2021)

Graf 2 zobrazuje za rok 2021 údaje o jednotlivých státech na základě průzkumu UNICEF. Z grafu vyplývá, že nejvíce dětí umístěných v ústavech, se v rámci Evropy nachází v Pobaltském státě Lotyšsku. Zde se jedná o 182 dětí na 100 tis. obyvatel. Mezi další státy s vyšším podílem lze zařadit Lucembursko, Polsko, Rumunsko a Finsko v rozmezí 100–120 dětí na 100 tis. obyvatel. Naopak nejméně dětí je evidováno na Maltě a Irsku.

Česká republika předložila údaje organizaci UNICEF o náhradní péči, a to jak údaje o ústavní péči, tak údaje o rodinné péči. V rezidenční ústavní péči činí podíl dětí na celkovém počtu dětí v náhradních formách péče 28 %. Největší pokles ústavní péče byl u nás zaznamenán mezi lety 2015–2016 (UNICEF, 2024). Dochází tak u nás k postupnému snižování počtu dětí v ústavní péči a mírnému nárůstu dětí v pěstounské péči. I přes významné finanční investice je proces deinstitucionalizace velmi pomalý a transformace méně efektivní (Nejvyšší kontrolní úřad, 2024).

3 FINANCOVÁNÍ ÚSTAVNÍCH ZAŘÍZENÍ V ČR

Ústavní zařízení v České republice jsou součástí veřejného sektoru, což ovlivňuje jejich způsob financování. Hlavními zdroji jsou státní příspěvky určené na provoz daného zařízení a jejich potřebnou péči o klientky/klienty.

3.1 Financování v rámci ústavních zařízení

Ústavní zařízení mají právní formu příspěvkových organizací. Práce je zaměřena na státní příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Svými pravomocemi dohlíží na činnosti škol a školských zařízení v oblasti ústavní a ochranné péče a také vykonává dohled nad preventivně výchovnou péčí. Dohlíží konkrétně na výchovné ústavy, dětské domovy se školou a diagnostické ústavy, tedy na zařízení s náročnější péčí o děti. Právě výchovným ústavům je věnována tato práce (Olivková, 2020).

Podle Svobodové (2021) jsou PO jedna z forem vybraných účetních jednotek. Organizace získávají finanční prostředky na zajištění svých potřeb formou příspěvku či dotací ze státního rozpočtu. Hospodaření organizací se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním zdrojem hospodaření výchovných ústavů je zdroj poskytovaný od zřizovatele. Získané příspěvky ze státního rozpočtu slouží na pokrytí jejich nákladů na provoz a činnost. Tím je zajištěné stabilní fungování zařízení a poskytování služeb v souladu s jejich posláním. Výše státního příspěvku se určuje dle předpokládaných nákladů na jejich činnost. Stanovuje se dle rozpočtu zařízení, jenž zohledňuje individuální potřeby v daném výchovném ústavu, které následně ministerstvo schvaluje. MŠMT stanoví pro výchovné zařízení závazné ukazatele, které zahrnují výši příspěvků určené na mzdové prostředky, na běžné ostatní výdaje (odvody, příspěvek na provoz, přiděl do FKSP) či ukazatel o maximálním přepočteném limitu počtu zaměstnanců (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2021).

Státní příspěvek poskytnutý od zřizovatele neboli transferové prostředky jsou pro výchovné ústavy zásadním a nejvýznamnějším zdrojem financování. Jejich výši ovlivňuje velikost zařízení, režim fungování, náročnost výchovné péče, počet umístěných klientek/klientů, počet zaměstnanců, anebo vnitřní směrnice výdajů na nákup jednotlivých potřeb. Dále mohou ústavní zařízení získávat účelové dotace ze státního rozpočtu a z Evropské unie, jestliže tyto dotace vedou ke zlepšení kvality poskytované péče a splňují nastavená kritéria.

Vedle těchto příjmů generují výchovné ústavy také příjmy ze své činnosti. Zahrnují především příjmy v souvislosti s klientkou/klientem (přídavek na dítě a příspěvek na péči). Jedná se o typický příjem výchovného ústavu, který je přehledně představen níže v podkapitole. Dále jsou součástí příjmy z pronájmu, stravy, čerpání fondů aj. Čerpání fondů vzniká využitím prostředků z interních fondů na financování projektů nebo slouží k úhradě zhoršeného výsledku hospodaření, který nesmí být záporný. K jejich čerpání dochází pouze se schválením zřizovatele. Dále mohou výchovná zařízení podle Krechovské a kol. (2018) získávat prostředky od nadačních fondů, ze zahraničí nebo z peněžitých darů.

Výdaje ústavních zařízení jsou tvořeny zejména mzdovými prostředky a zákonnými odvody za zaměstnance. Mezi další výdajové položky se řadí zejména spotřeba energie a spotřeba materiálu. Dále výchovné ústavy vynakládají své výdaje na nákup různého vybavení či investují do oprav zařízení.

Většinou se ústavy zaměřují zejména na svou hlavní činnost, která musí splňovat poslání existence daného zařízení a poskytovat tak výchovnou péči o mladistvé. Některá ústavní zařízení mají vedle hlavní činnosti i činnost vedlejší, např. provoz vlastní školní jídelny. Doplňková činnost nesmí narušit poskytování služeb a je sledována odděleně od hlavní činnosti. Její marginální přebytek může přispět k doplňkovému financování a podpoře hlavní činnosti (Krechovská a kol., 2018).

Odměňování zaměstnanců se řídí platovými tabulkami, a proto se výše platu odvíjí od zařazení do příslušné platové třídy, stupně dosaženého vzdělání a délky praxe. Jelikož se jedná o nepřetržitý provoz, zaměstnanci získávají k základnímu platu příplatky za noční směnu, příplatky za směnu o víkendech a svátcích, příplatek za telefonickou pohotovost nebo mohou získat odměny na základě rozhodnutí ředitele. Osobní ohodnocení, rizikový příplatek a příplatek za vedení je součástí platového výměru. V každém sledovaném roce došlo k navýšení platových tarifů pro pedagogické nebo nepedagogické pracovníky, dle nařízení ministerstva.

3.2 Finanční zdroje

Největší podíl v příjmech tvoří transfer poskytovaný státem. Další finanční prostředky, které ústavy přijímají jsou ošetřovné neboli příspěvek na péči, přídavek na dítě, sirotčí důchod a výživné. Jedná se o peněžní toky plynoucí do zařízení od rodičů svěřenců/svěřenkyň nebo od státních institucí ČR. Některé níže uvedené prostředky v rámci ústavních zařízení nemají

danou jasnou právní úpravu, jak má s nimi zařízení nakládat. Zřizovatel ponechává na uvážení samotného zařízení, jak bude s jednotlivými doplňkovými zdroji disponovat.

3.2.1 Ošetřovné

Ošetřovné neboli příspěvek na úhradu péče Křístek (2017) interpretuje obecně jako peněžní úhradu za služby poskytované dětem. Stává se příjmem ústavního zařízení a pohledávkou ústavu, nikoliv dítěte. Konkrétně pro školskou oblast se vývoj postupem času dostal až k účinnému nařízení vlády č. 460/2013 Sb., o stanovení částky příspěvku na úhradu péče, částky kapesného, hodnoty osobních darů a hodnoty věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku dítěti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Platba prováděná rodiči, opatrovníky nebo dítětem samým, má sloužit k účelu úhrady nákladů zaopatření dětí. Hradí se zaopatření pouze vlastní péče, tudíž ubytování, ošacení a strava. Jedná se o hledisko pouze formální, v praxi nemá podstatný význam, jelikož ošetřovné se stává součástí rozpočtu zařízení, v němž se zpravidla rozplyne.

Velký problém ve všech typech zařízení je také podle Křístky (2017) stanovená výše, která je stanovena velmi nízko. Výše ošetřovného se nepřibližuje skutečným nákladům na zaopatření dítěte v běžné rodině. Ve výsledku pro rodiče vyjde laciněji svěřit péči do ústavního zařízení než přímé zaopatření jimi samotnými. Ve výchovných ústavech se úhrada pohybuje ve výši 1 742 Kč pro děti nad 15 let za měsíc, konkrétně na jednoho rodiče připadá 871 Kč. Z uvedené částky je zřejmé, že neodpovídá realitě či skutečným nákladům za danou službu. V každém jiném zařízení např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo v domovech pro osoby se zdravotním postižením je částka trochu odlišná. Úhradová povinnost je stanovena jak pro rodiče, tak i pro děti, v případě vlastních příjmů. Osvobození se podle § 28 zákona č. 109/2002 Sb. týká osob v hmotné nouzi, mající příjem pod minimem životní úrovně atd. Od úhradové povinnosti jsou osvobozeni rodiče či zástupci, jejichž dítě bylo svěřeno do ústavního zařízení předběžným opatřením. Jestliže se dítěti nevyplácí přídavek na dítě, ošetřovné se zvyšuje o 30 %. Na základě doložených příjmů rodičů se stanoví nebo nestanoví tento příspěvek ředitelem zařízení. Stanovit příspěvek lze také rodičům, pokud ve lhůtě 30 dnů nedoloží příjmy. Úprava není v současné době vhodná, určitým způsobem je sporná, a dokonce i protiprávní. Zároveň ředitel by se měl starat o jmění ústavu a jednat s péčí řádného hospodáře a v mezích předpisů zajistit příjem právnické osoby jako vyšší, jinak porušuje své povinnosti při správě. Tudíž jako osoba pro vyměřování ošetřovného by z této povinnosti měla být vyloučena (Křístek, 2017).

3.2.2 Přídavek na dítě

O přídavku na dítě rozhoduje Úřad práce ČR, který jej také vyplácí. Je tedy sociální dávkou ze systému státní sociální podpory, která se opakovaně vyplácí rodinám s nezaopatřenými dětmi. Přídavek je vyplácen v závislosti na výši příjmu dané rodiny za dané období. Má tak za cíl pomoci rodinám na pokrytí nákladů s výchovou a výživným nezaopatřených dětí, které to prokazatelně potřebují. Ústavnímu zařízení náleží přídavek vždy, pokud dítě řádně studuje, anebo je zaevidované na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Zařízení pobírá částku 1 080 Kč měsíčně, neboť se jedná o děti 15–18 let a v případě, že děti mají sirotčí důchod, výše přídavku je 1 580 Kč za měsíc. (Úřad práce ČR, 2024).

3.2.3 Sirotčí důchod

Sirotčí důchod spadá pod Českou správu sociálního zabezpečení. Je jedním z pozůstalostních důchodů poskytovan osiřelým dětem. Nezaopatřené dítě má nárok na získání sirotčího důchodu v souvislosti s úmrtím rodiče, který pobíral invalidní důchod nebo starobní důchod, anebo zemřel následkem pracovního úrazu. Tento důchod lze priznat i v jiných případech, kdy zesnulá osoba musí dosáhnout stanovené doby důchodového pojištění podle věku rodiče. Výpočet sirotčího důchodu je vyměřen na základě dvou skutečností. První skutečností je délka doby důchodového pojištění po zemřelé osobě a druhá skutečnost je výše dosažených výdělků ve sledovaném období (Česká správa sociálního zabezpečení, 2024).

Dle zákona č.109/2002 Sb. platí, že dítě, které pobývá v ústavním zařízení a pobírá sirotčí důchod, se podílí na hrazení příspěvku nejvýše 10 % ze svého sirotčího důchodu (Křístek, 2017).

3.2.4 Výživné

Stanovení výživného je v kompetenci soudu. Křístek (2017) eviduje zásadní rozdíl mezi příspěvkem na péči a výživným. Příspěvek na péči je příjmem ústavního zařízení, kdežto výživné je osobním příjmem dítěte. Neplatí však žádná jednotná právní úprava, která by určovala, jak s výživným přesně nakládat, proto existuje různorodá praxe. Je na uvážení zařízení, jak s částkou naloží. Některá zařízení s výživným hospodaří, jiná ho spoří nezletilému dítěti a jiná ho nezletilému vyplácí jako měsíční kapesné.

Dle rozhovoru s ředitelkou Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňou Křížovou, Ph.D. je v jejich zařízení praxe taková, že některé děti mají stanovené výživné soudem přímo k rukám ústavu, tudíž by toto výživné mohl ústav používat. Některé děti mají však stanoveného opatrovníka, kterým je zpravidla OSPOD a dané

výživné vůbec nepřijde za dítětem do ústavu. A některé děti nemají stanovené výživné vůbec. V daném ústavu je postup takový, že v zájmu rovnosti mezi dětmi a využívání výživného ústav s výživným ve svém rozpočtu nepočítá. Tím pádem se výživné stává kapesným. Dítě s ním hospodaří pomocí sociální pracovnice, je vedeno k tomu, aby si část z výživného spořilo do zletilosti (rozhovor ze dne 23. 3. 2025).

Je evidováno mnoho situací, kdy byl nezletilý jedinec svěřen do ústavní péče a rodičům bylo rozhodnuto platit výživné k rukám zařízení. Následně po ukončení ústavní výchovy byla mladistvému vyplacena naspořená částka, kterou mladiství neuváženě utratil (Pečinka, 2023).

3.3 Účetnictví ústavních zařízení

Svobodová (2021) definuje účetnictví jako komplexní soubor informací o činnosti účetní jednotky vyjádřený ve finančních hodnotách, přesněji v peněžních jednotkách. Musí být zaznamenána skutečná finanční a majetková situace dané účetní jednotky. Účetní závěrka předkládá věrný a poctivý obraz, na jejímž základě může uživatel konat určitá ekonomická rozhodnutí. Pro účetní jednotky jsou podstatným legislativním zdrojem České účetní standardy, které vydává Ministerstvo financí, za účelem souladu užívání účetních metod a zvýšení míry srovnatelnosti účetních závěrek.

Aktuálně je vydáno přesně 10 účetních standardů 701–710, které jsou pro vybrané účetní jednotky závazné. ČÚS stanovují metody a postup účtování. Příspěvkové organizace se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Dle zákona jsou stanovena jednotlivá práva a povinnosti účetních jednotek, nikoliv jejich vnitřní organizační postupy. Podle Nejezchleba (2015) je účetnictví vedeno v plném nebo ve zjednodušeném rozsahu. Ve zjednodušeném rozsahu lze vést účetnictví u organizací, kde tak rozhodne samotný zřizovatel. I v tomto případě je vedeno podvojnými zápisy. Nejezchleb (2022) řadí mezi nejčastější účetní souvztažnosti příspěvkových organizací pořizování dlouhodobého majetku, jeho oceňování, odepisování a vyřazování. Dále je pro organizace podstatné účtování zásob, pohledávek, závazků a časové rozlišení nákladů a výnosů. Důležitost se klade hlavně na souvztažnosti fondů, jejich čerpání a rozdělování do výsledku hospodaření. Pro příspěvkové organizace jsou též důležité transfery, jejich účtování a finanční vztah ke zřizovateli.

4 METODIKA

Teoretická část byla zaměřena na charakteristiku ústavní péče, přičemž pozornost byla věnována právnímu zakotvení a podmínkám, za nichž je ústavní péče nařizována. Dále byl představen způsob financování a byly identifikovány klíčové problémy spojené s fungováním ústavní péče v současném systému. V této části byla použita rešerše z odborné literatury, veřejně dostupných zdrojů a legislativních zdrojů.

Cílem této práce je komparace vybraných státních příspěvkových organizací pro zhodnocení jejich činnosti a následný návrh doporučení. Praktická část je zaměřena na vybraná ústavní zařízení v ČR pro klientky/klienty od 15–18 let, jejímž zřizovatelem je MŠMT. Konkrétně se práce orientuje na tři výchovné ústavy, a to na Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední školu v Jindřichově Hradci a Výchovný ústav, střední školu, školní jídelnu v Žulové. Komparace se týká stejné skupiny ústavů, jen s mírně odlišnou náročností poskytované péče. Na základě srovnání zařízení za roky 2021–2023, lze demonstrovat, které zařízení je pro zřizovatele ekonomicky výhodnější a jaké nedostatky jednotlivá zařízení mají. Součástí je také využití výživného ve výchovných ústavech. Komparace probíhá během 3 let, za které byly organizacemi poskytnuta data. Zároveň v každém sledovaném roce je struktura jednotlivých položek obdobná.

Hlavními zdroji pro zpracování praktické části jsou interní dokumenty, webové stránky organizací, jejich výkazy či rozvaha. Celý přehled zjednodušují grafy a tabulky uvedené v práci. Jako hlavní statistické metody byly použity analýza dokumentů a finanční analýza.

Analýza dokumentů se zaměřuje na zkoumání veřejně dostupných dokumentů výchovných zařízení. Představuje hlavní výzkumnou metodu této diplomové práce, která slouží především ke zpracování části praktické. Finanční analýza je podle Kraftové (2002) metoda zpracovávající data různými způsoby, jejichž výstup interpretuje finanční hospodaření organizace. Do této analýzy spadá analýza rozdílových ukazatelů, tokových a stavových ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů atd. (Knápková a kol., 2017). Jako hlavní nástroj v této práci byly použity poměrové ukazatele, které vyhodnocují vztahy mezi různými proměnnými. Jelikož se doplňková činnost nenachází ve všech vybraných typech příspěvkových organizací, byly použity ukazatele autarkie, likvidity, financování, investičního rozvoje/útlumu. Následně byl v této práci použit poměrový ukazatel příjmů plynoucí od zákonného zástupce klientek či klientů a úřadu práce na celkových příjmech ústavu, ukazatel počtu klientek na jednoho zaměstnance a náklady na jednu klientku/klienta.

Autarkie zachycuje míru soběstačnosti vybrané organizace. V této práci byl použit **ukazatel autarkie hlavní činnosti na nákladově-výnosové bázi**, který procentuálně odráží soběstačnost zařízení. Jestliže ukazatel je roven 100 %, výsledek lze hodnotit pozitivně. Pokud se výsledná hodnota nachází pod optimem, dochází k nedostatečnému krytí nákladů výnosy.

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100 \quad (1)$$

Likvidita vypovídá o schopnosti přeměňovat majetek organizace v peníze a vyrovnávat tak své závazky v krátkodobém horizontu. Pro tuto práci byla použita **okamžitá likvidita**, jelikož je nejčastějším předmětem hodnocení u neziskových organizací. U neziskových organizací může být hodnota vyšší než 0,2. Za bezpečné se považuje hodnota okolo 1.

$$L_I = \frac{Pe}{KZv} \quad (2)$$

V návaznosti na likviditu, je třeba zahrnout **pracovní kapitál**, který definuje prostředky, které by v organizaci zůstaly, pokud by splatila všechny své krátkodobé závazky.

$$PK = OA - KZv \quad (3)$$

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech interpretuje finanční stabilitu organizace v krátkodobém horizontu. Výsledek by se zde měl pohybovat v intervalu 30–50 %, aby se organizace považovala za finančně stabilní.

$$PK = \frac{OA - KZv}{OA} \quad (4)$$

Ukazatel financování odráží míru stability organizace. Konkrétně je zde použit ukazatel **míry finanční nezávislosti (stability)**. Příspěvkové organizace často disponují s výsledky nad 70 %. V případě že hodnota nepřesáhne 30 %, jedná se o výraz její nestability.

$$\text{míra finanční nezávislosti} = \frac{VK}{K} \times 100 \quad (5)$$

Ukazatel investičního rozvoje/útlumu je pro tuto práci zajímavým ukazatelem, a to **koeficient opotřebení dlouhodobého majetku**. Výsledek poukazuje na míru opotřebení majetku

v organizaci. Vyšší hodnota znamená, větší potřebu investic, pokud je majetek potřebný a nemění se. Na výsledné hodnoty má dopad i způsob odepisování majetku.

$$k_{ODM} = \frac{\sum PC - \sum ZC}{\sum PC} = 1 - \frac{\sum ZC}{\sum PC} \quad (6)$$

Ukazatel interpretuje **podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem** (příspěvek na péči, příspěvek na dítě aj.) **na celkových výnosech**. Tento ukazatel vyobrazuje, jak velkou část tvoří příspěvky získané v závislosti na umístěných klientek/klientů ve výchovném zařízení na celkových výnosech vůči poskytnutým státním prostředkům. Tato položka je tvořena finančními prostředky plynoucích od rodičů klientek a Úřadu práce, tudíž její vývoj se nedá předvídat. Nižší hodnota zobrazuje větší závislost ústavu na příjmech od státu, zatímco vyšší hodnota interpretuje nezávislost zařízení.

$$\text{podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem} = \frac{(PNP + PND)}{\text{celkové výnosy}} \quad (7)$$

Ukazatel **poměru maximálního počtu klientek/klientů v zařízení na celkovém limitu přepočteného počtu zaměstnanců** vyjadřuje, kolik klientek/klientů připadá na jednoho zaměstnance. Maximální počet je použit z důvodu proměnlivého počtu během roku. Slouží k posouzení personálního zajištění ústavu. Zahrnuje pedagogické a nepedagogické pracovníky, díky kterým lze posoudit celkovou kapacitu zařízení a umožnuje srovnání mezi zařízeními.

$$\text{poměr klientek/klientů na zaměstnance} = \frac{\text{počet klientek/klientů}}{\text{počet zaměstnanců}} \quad (8)$$

Náklady na klientku/klienta zobrazují, jaké jsou průměrné náklady na jednu klientku/klienta v daném výchovném ústavu. Vyšší hodnota znamená, že péče je finančně náročnější a může být způsobená např. náročnější specializovanou péčí, náklady na personál atd. Nižší hodnota ukazuje, že zařízení pracuje s nižšími náklady, což může být způsobeno např. vyšším počtem umístěných klientek/klientů.

$$\text{náklady na 1 klientku/klienta} = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{počet klientek/klientů}} \quad (9)$$

5 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH ÚSTAVNÍCH ZAŘÍZENÍ

Následně jsou představena jednotlivá výchovná zařízení, jejichž posláním je výchovným působením všech pracovníků poskytnout klientkám a klientům plnohodnotný život. Důležitým aspektem je také příprava na budoucí samostatný život nebo návrat do rodiny. Každé zařízení v ČR je specifické svojí velikostí, režimem vzdělávání a jeho funkcí.

5.1 Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí

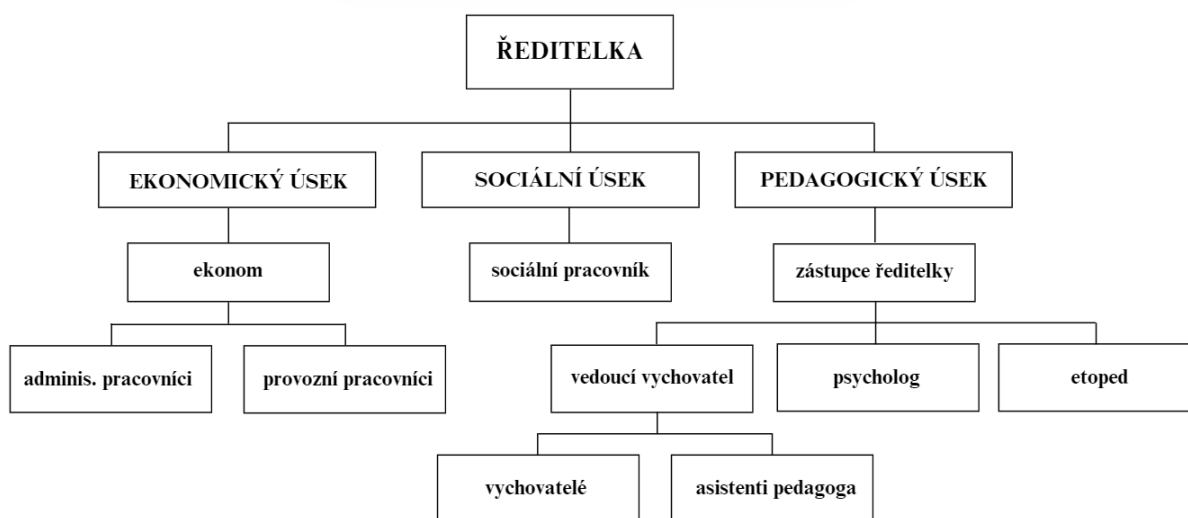
Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí je organizací pečující o dívky od 15–18 let, kterým byla nařízena ústavní výchova. Nachází se již přes 10 let v budově domově mládeže ve Vysokém Mýtě (DMVM). Do prostor domova mládeže se musela organizace přestěhovat, protože zámek, kde VÚ v Brandýse nad Orlicí původně sídlil, byl v havarijním stavu. V této budově má organizace v pronájmu 2 podlaží. Její kapacita je 24 lůžek, tedy 3–4 výchovné skupiny. Jedna tato výchovná skupina sídlí v pronajatém bytě ve stejném městě, kde je dívkám zajišťován dohled vychovatelem. Obecně zařízení disponuje otevřeným režimem, tudíž nezřizuje vlastní školu a klientky musí dojíždět nebo docházet do škol v okolí. Ústav často získává větší dohled nad školní docházkou než samotní rodiče, jelikož vzniká větší interakce mezi ústavem a příslušnou základní či střední školou. Pro klientky, které nemají zájem studovat je zajištěna spolupráce s Úřadem práce a rekvalifikačními agenturami. Otevřený režim posiluje integraci klientek do běžného života. Výchovný ústav zabezpečuje stravu nákupem služeb ve školní jídelně ve stejné budově, krom víkendů a prázdnin. Organizace tak nevede žádnou doplňkovou činnost (srov. Bartheldiová, 2022; Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, 2023).

VÚ pracuje v nepřetržitém provozu, při kterém si zaměstnanci střídají směny. Každá výchovná skupina musí být vedena dvěma kmenovými vychovateli. Během dopoledne musí být na jednu skupinu jeden vychovatel a na odpolední hodiny jsou potřeba dva vychovatelé a jeden asistent pedagoga. Noční službu mají na starosti dva asistenti pedagoga. Součástí provozu ústavu jsou malé a velké komunity, jež jsou klíčové pro rozvoj jednotlivých klientek, a to za přítomnosti všech klientek, sociálního a pedagogického úseku (Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, 2023).

Výživné a sirotčí důchod, tzn. vlastní příjem klientky, ústav spravuje následovně: 1/3 částky ústav spoří klientce na osobním kontě, 1/3 je k přímé dispozici klientce a 1/3 je na nadstandardní potřeby klientky. Vše probíhá se souhlasem ředitele zařízení. Při ukončení ústavní výchovy a ukončení pobytu jsou naspořené finanční prostředky klientce jednorázově vyplaceny.

Na základě vnitřního řádu na rok 2023 je personální zajištění rozděleno do tří základních organizačních úseků – hospodářský, sociální a pedagogický úsek. Z obrázku 1 je patrné, že

organizaci spravuje ředitelka VÚ, která je jmenována zřizovatelem. Ředitelka VÚ řídí ekonoma, sociálního pracovníka, vedoucího vychovatele a zástupce ředitele. V době nepřítomnosti ředitelky zastupuje zástupce záležitosti v plném rozsahu, s výjimkou smluvních záležitostí. Z hlediska personálního zabezpečení VÚ zaměstnává v současné době 22 osob – vychovatele, asistenty, odborné pracovníky (etoped, psycholog), sociální pracovníci, administrativní úsek a uklízečku. Konkrétně zařízení disponuje se 17 pedagogickými pracovníky a s 5 nepedagogickými pracovníky. Některé pozice mají zkrácený úvazek, na základě aktuálního provozního režimu zařízení (Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, 2023).

Obrázek 1 - Organizační struktura VÚ Brandýs nad Orlicí

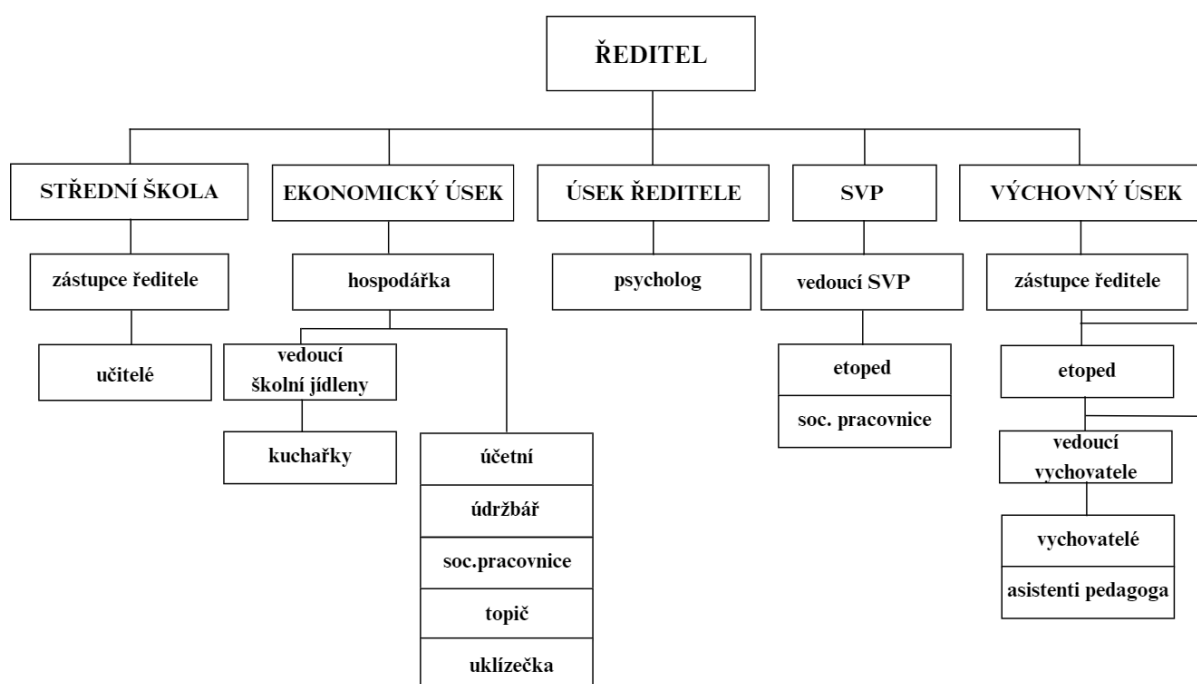
Zdroj: vlastní zpracování dle Vnitřního řádu na školní rok 2023

5.2 Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední škola Jindřichův Hradec

Výchovný ústav v Jindřichově Hradci má celorepublikovou působnost a zabezpečuje péči o dívky ve věku od 15–18 let, které z důvodu tělesných, psychických nebo zdravotních nelze umístit do obvyklých výchovných ústavů. Od roku 1999 se jedná o VÚ s léčebným režimem, Zařízení disponuje vlastní budovou, která je v majetku organizace. Kapacita lůžek je pro 36 klientek, tudíž 6 výchovných skupin. Výchovný úsek se v organizaci dělí na dvě výchovná oddělení. První oddělení zabezpečuje výchovně léčebný režim pro 4 výchovné skupiny, druhé oddělení se zaměřuje na klientky vyžadující intenzivnější individuální péči. VÚ zabezpečuje vzdělání vlastní školou (odborné učiliště), které mohou klientky během pobytu navštěvovat. Ústav také podporuje vzdělání klientek v okolních školských zařízeních. Organizace zabezpečuje stravování vlastní školní jídelnou pouze pro vlastní potřeby a také provozuje

středisko výchovné péče. Středisko výchovné péče má hlavní sídlo na Městském úřadě v Jindřichově Hradci a poskytuje pouze ambulantní služby. VÚJH nevede žádnou doplňkovou činnost. Organizace spoří výživné na kontě klientkám v plné výši, ale může být klientce během pobytu k dispozici se souhlasem svého zákonného zástupce. Při ukončení ústavní výchovy se částka opět klientce najednou vyplatí (Vítkovský, 2017).

Z obrázku 2 vyplývá, že ústav se vnitřně člení na 5 úseků. Úsek školy řídí zástupce ředitele pro školu, který má na starosti učitele odborného učiliště. Ekonomický úsek je řízen hospodářkou, která zodpovídá za sociální pracovníci, účetní, uklízečku, údržbáře, topiče a kuchařky. Úkolem ředitelského úseku je poskytnutí komplexního odborného servisu pro pedagogické pracovníky. Úsek je tvořen psychologem. Dalším úsekem organizace je SVP. Za středisko je zodpovědná vedoucí SVP (psycholožka), která dohlíží na etopeda a sociální pracovníci. V čele výchovného úseku stojí zástupce ředitele pro tento úsek. Jak již bylo řečeno, tento úsek je dále rozdělen na 2 oddělení. Oddělení s individuální péčí je přímo řízené zástupcem ředitele bez etopeda. Obě oddělení zahrnují vedoucí vychovatele, vychovatele a asistenty pedagoga. Z hlediska personálního zabezpečení zařízení zaměstnává 62 osob. Nachází se zde vyšší počet zaměstnanců, z důvodu zřízeného SVP a větší kapacity lůžek. Přesně se jedná o 12 nepedagogických pracovníků a 50 pedagogických. Na základě aktuálních potřeb jsou některé pozice taktéž na zkrácený úvazek (Vítkovský, 2024).

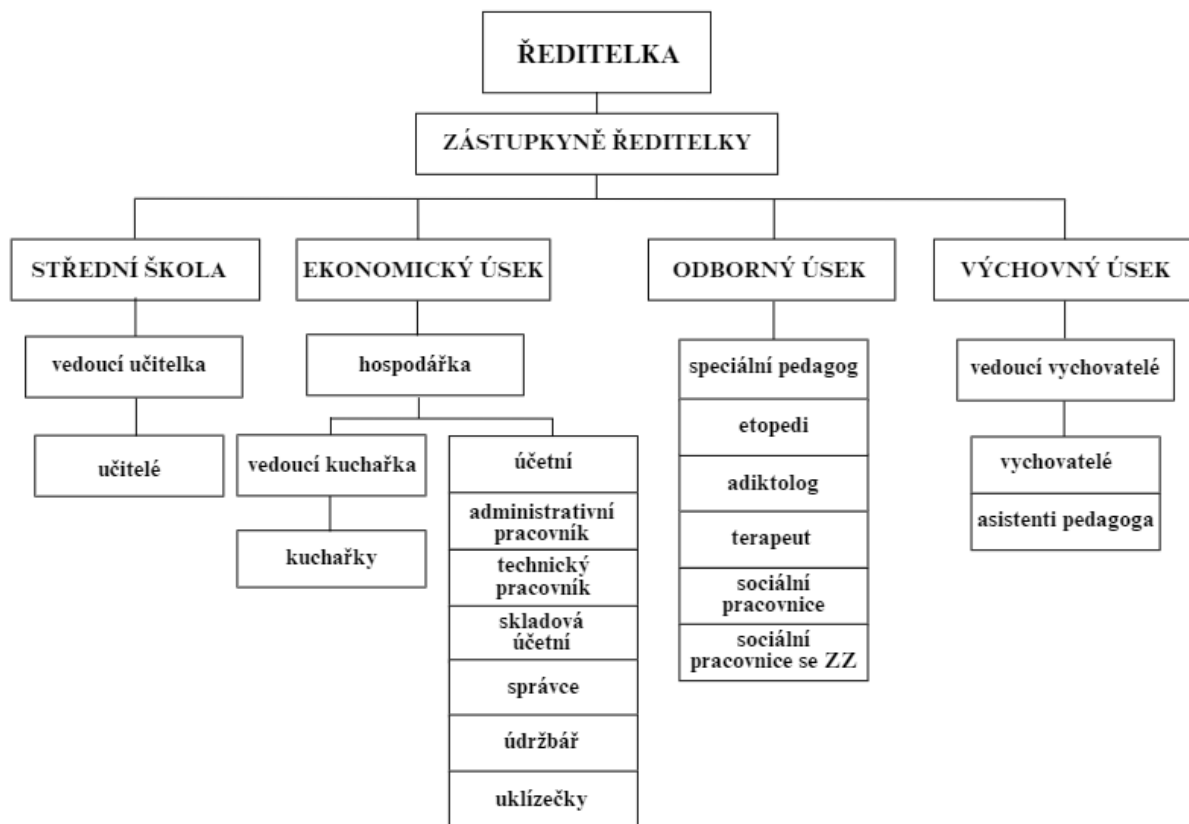
Obrázek 2 - Organizační struktura VÚ Jindřichův Hradec

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy na školní rok 2023/2024

5.3 Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Žulová

Výchovný ústav v Žulové je zařízení poskytující péči pro dívky a chlapce ve věku od 15–18 let. Maximální kapacita je pro 32 klientek/klientů, které jsou rozdělené do 4 výchovných skupin. Zvlášť jsou rozdělené dívky a zvlášť chlapci. Provoz probíhá ve vlastním majetku, kde ústav provozuje i střední školu v učebním oboru. Klientky a klienti tak mají možnost navštěvovat školu zřízenou ústavem nebo mohou dojíždět do škol v okolí. Školní jídelna zabezpečuje stravu pro klientky, zaměstnance, ale i pro cizí strážníky. Zařízení tak disponuje s doplňkovou činností. Výchovný ústav taktéž spoří výživné na účet klientkám, které se jim po ukončení pobytu jednorázově vyplatí (Bakešová, 2022).

Personální zabezpečení je podle obrázku 3 rozděleno do 4 úseků. Statutárním orgánem ústavu je ředitelka se zastoupením zástupkyně. Poradní orgán ředitelky tvoří sociální pracovníce, ostatní pedagogičtí pracovníci a odborní pracovníci. VÚ má rozšířený odborný úsek, vzhledem k vyššímu počtu klientů a klientek se závislostmi. Organizace má přesně 50 zaměstnanců. Pedagogických pracovníků je 36 a nepedagogických 14. Na určitých pracovních pozicích jsou úvazky zkrácené, dle aktuálních potřeb provozu v zařízení (Bakešová, 2024).

Obrázek 3 - Organizační struktura VÚ Žulová

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy o činnosti ve školním roce 2023/2024

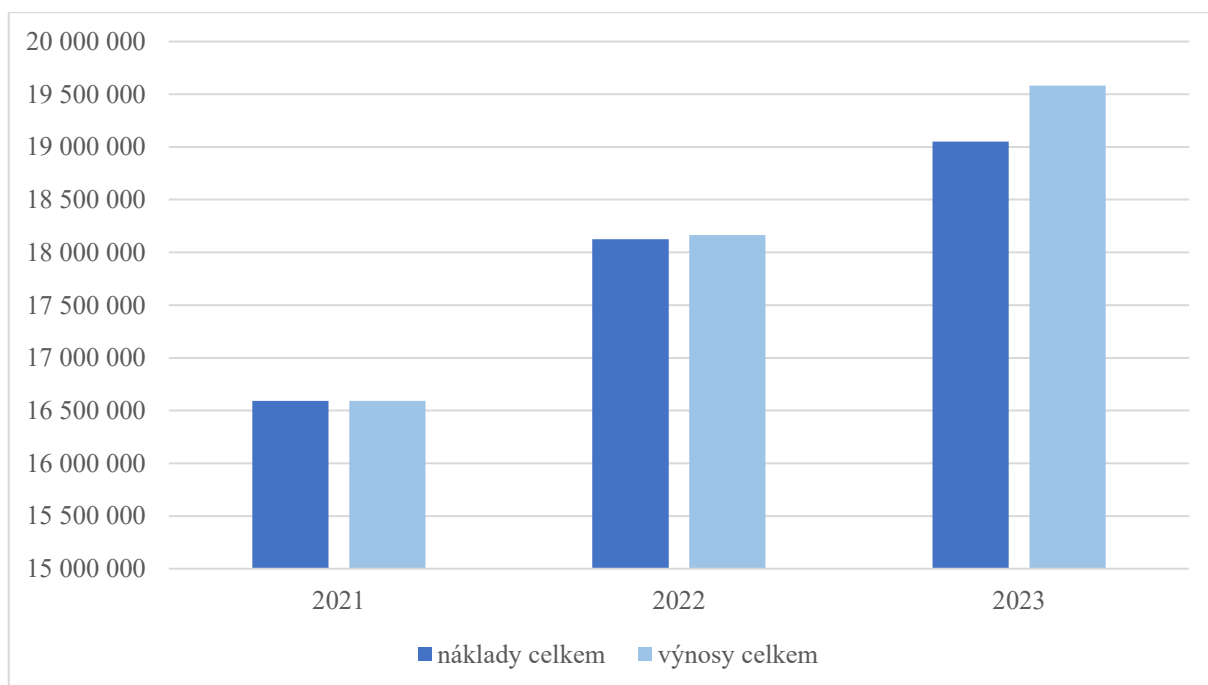
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH STÁTNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

V provedené analýze hospodaření byly využity zejména účetní výkazy jednotlivých organizací, rozvahy, výkazy zisku a ztráty a další interní zdroje za roky 2021–2023.

Během sledovaného období proběhlo mnoho světových událostí, které zasáhly i tyto vybrané státní příspěvkové organizace. Výchovná zařízení ovlivnila především pandemie Covidu-19, válka na Ukrajině, rostoucí inflace, vysoké ceny za energie a pohonné hmoty. V důsledku války musely ústavy nakoupit trvanlivé potraviny a přijmout ukrajinské klientky/klienty. Události se promítly do rozpočtů výchovných zařízení a měly vliv na výsledek hospodaření.

6.1 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Následný graf 3 zobrazuje celkové náklady a celkové výnosy za hlavní činnost Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí v letech 2021–2023. Z grafu vyplývá, že výnosy v posledních letech převyšují náklady. V roce 2021 výnosy plně pokrývají náklady. Z výkazu zisku a ztráty se eviduje postupný růst celkových nákladů a celkových výnosů v důsledku dopadů na ceny vstupů, na jejichž základě organizace musí zvyšovat svůj rozpočet.

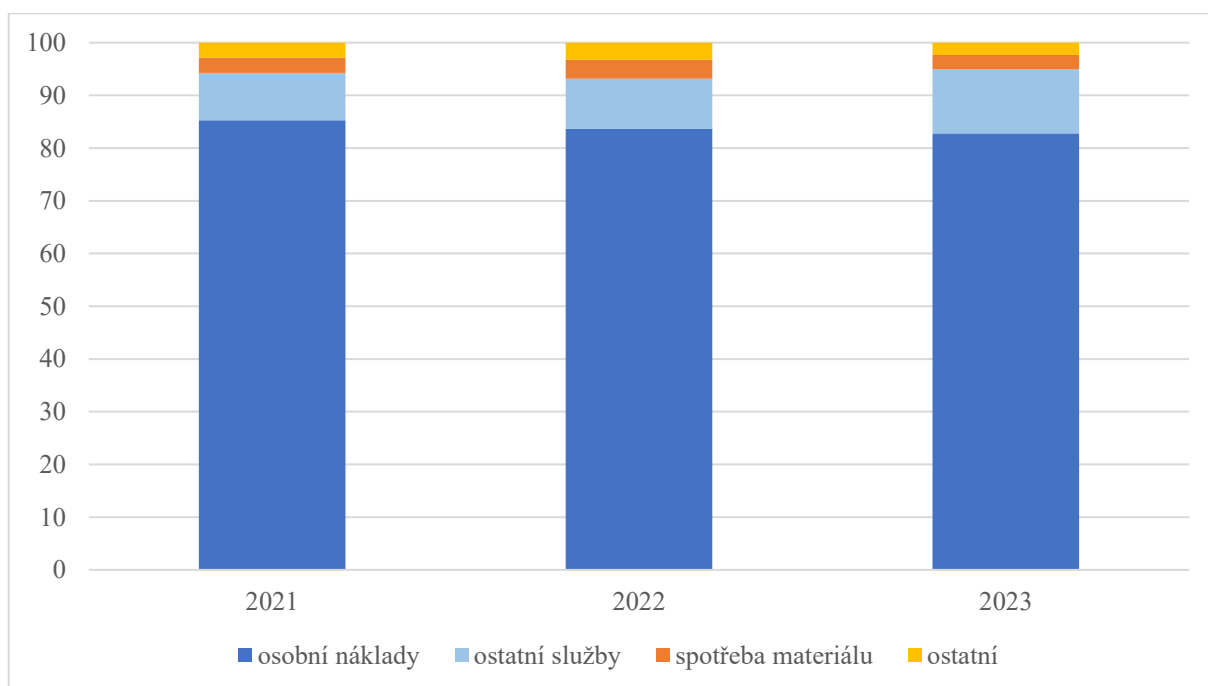
Graf 3 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

6.1.1 Náklady

Celkové náklady organizace jsou tvořeny pouze náklady z činnosti, jelikož Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí nemá finanční náklady, náklady na transfery ani daň z příjmů. Náklady z činnosti zahrnují mzdové náklady a zákonná pojištění, ostatní služby, spotřebu materiálu a ostatní. Do položky ostatní se řadí odpisy, cestovné, náklady z drobného majetku a další (Bartheldiová, 2022).

Během sledovaného období 2021–2023 se náklady dle grafu 3 každoročně zvyšovaly v průměru o 1 230 000 Kč. Došlo tak k celkovému navýšení nákladů o 2 459 360 Kč, což je o celých 15 %. V roce 2021 byla organizace stále ovlivněna pozůstatky pandemie Covid-19 a pokračovala v relativně úsporných opatřeních. Situace se postupně stabilizovala, avšak rokem 2022 začal výchovný ústav čelit nárůstu nákladů v důsledku růstu cen energií a následné inflace.

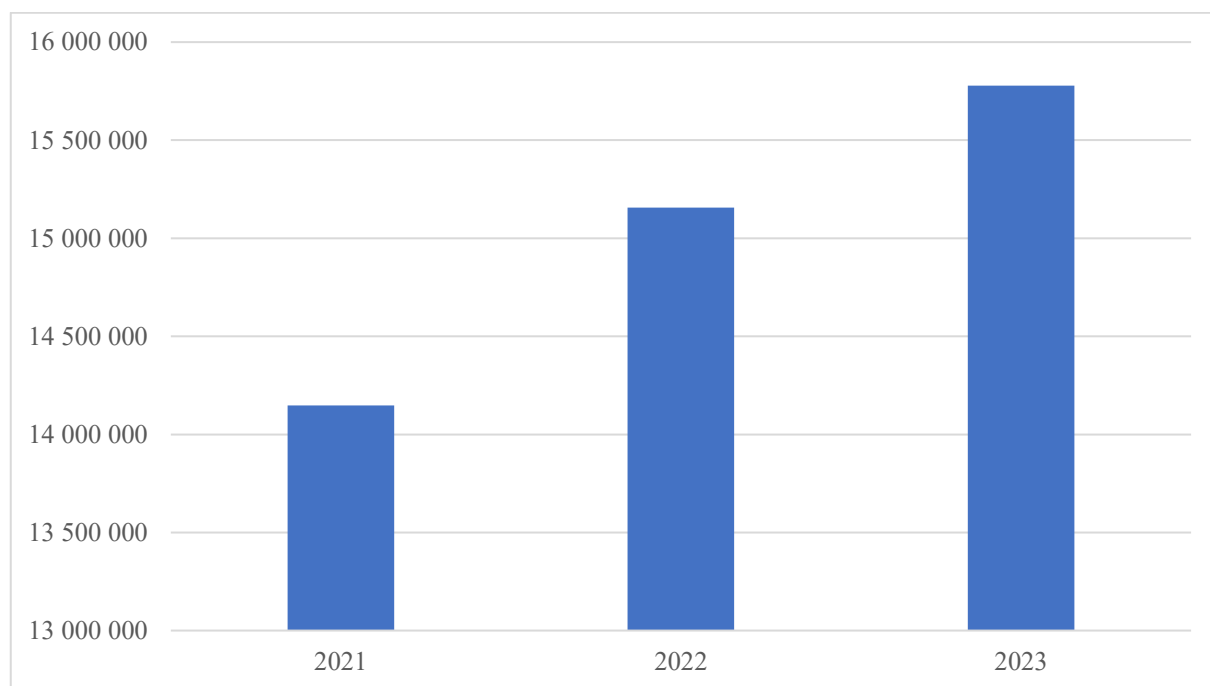

Graf 4 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Dle grafu 4 je patrné, že největší položkou výchovného ústavu jsou osobní náklady, které tvoří největší procentuální podíl na celkových nákladech. Tato položka se každoročně podílí v průměru okolo 84 % na celkových nákladech. Osobní náklady zahrnují v grafu mzdy zaměstnanců, zákonné sociální pojištění, jiné sociální pojištění, jiné sociální náklady a zákonné sociální náklady. Jejich rostoucí trend je ve sledovaném období znázorněn na následujícím

grafu 5, z důvodu navyšování tarifů zaměstnanců. Zákonné sociální pojištění, známé pod pojmem zákonné odvody, je tvořeno položkami zdravotního a sociálního pojištění. Ze mzdových nákladů se vytváří FKSP, který spadá mezi zákonné sociální náklady a je určen na rekreaci, stravování, sociální výpomoc a výpůjčky zaměstnancům. Tyto zákonné sociální náklady také slouží na povinné školení zaměstnanců a webináře. Jiné sociální náklady jsou náklady vynaložené na vstupní a preventivní prohlídky zaměstnanců, nákup pracovního oděvu.

Graf 5 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovního ústavu Brandýs nad Orlicí

Druhý největší podíl na celkových nákladech představují ostatní služby. Mají stoupající tendenci a procentuálně se podílí od 9–12 % na celkových nákladech. Jejich podstatnou položkou jsou nájemné a služby spojené s nájmem, jelikož ústav nedisponuje vlastní budovou, ale musí platit nájem a související služby v pronajatém objektu a v pronajatém bytě. Podíl v položce ostatních služeb nájemného a služeb spojených s tímto nájmem je každoročně až 60 %, čímž zastupují více jak polovinu této položky. Pro lepší přehled tabulka 1 zobrazuje každoroční náklady za nájem a za veškeré služby s nájmem spojené (teplo, voda, praní povlečení, uklízení společných prostor...). Z tabulky 1 je patrné, že nájem v hlavním objektu je po sledované období neměnný, avšak služby s ním spojené mají rostoucí průběh. U bytové jednotky se služby v prvních letech pohybovaly relativně nízko, díky omezenému užívání v době pandemie. V roce 2023 jsou bytové náklady za nájem vysoké, z důvodu doplatku z roku 2022, na základě vyúčtování, kterou organizace od městského bytového podniku obdržela

v dubnu 2023. Výchovný ústav eviduje energii v této položce, nikoliv v samostatné položce spotřeba energie, která tak dosahuje nízkých hodnot.

Ostatní služby výchovného ústavu zahrnují kromě nájemného službu za stravné ve školách, jízdné na dopravu do škol, služby související s výukou klientek, anebo výjezdy ústavu s klientkami za aktivitami mimo zařízení. Nespádají sem pouze služby pro klientky, ale také např. IT služby, pevná linka a podpůrné softwarové programy pro zaměstnance.

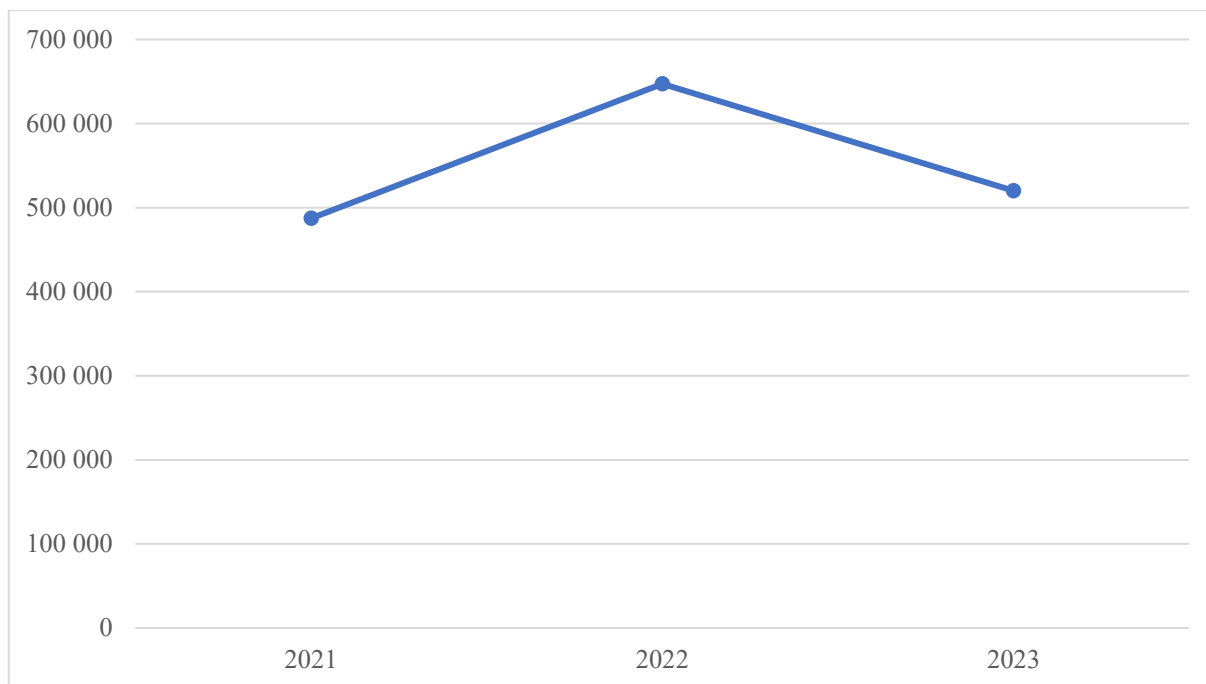
V roce 2021 byl stále výchovný ústav ovlivněn pandemií, která omezila realizaci vzdělávacích pobytů pro klientky a užívání bytových prostor. Naopak v roce 2023 měla na ostatní služby dopad především vysoká inflace, která tak zvýšila nájemné bytu od městského bytového podniku a služby pro organizaci.

Tabulka 1 - Podíl nájemného a služeb souvisejících s nájmem na ostatních službách v Kč

položka		2021	2022	2023
DMVM	nájem	221 000	221 000	221 000
	služby	620 000	720 000	1 020 000
bytová jednotka	nájem	87 711	77 566	261 789
	služby	5 694	0	31 858

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Třetí největší položkou je pro výchovný ústav spotřeba materiálu. Na celkových nákladech se tato položka podílí přibližně 3 %. Do této spotřeby spadají náklady na nákup léků a zdravotnického materiálu, který musí mít ústav běžně k dispozici. Nákup testů na návykové látky a další diagnostické pomůcky. Součástí výdajů jsou také nákupy potravin pro běžnou spotřebu, oděv pro klientky či náklady na nákup prostředků souvisejících s koronavirem. Obecně se jedná o výdaje na položky, jež jsou nezbytné pro zajištění základní péče v rámci pobytu klientek v zařízení. Pro vzdělávání klientek výchovný ústav vynakládá prostředky na nákup sportovního vybavení či kreativního materiálu. Dále se do této položky řadí nákup kancelářských potřeb či úklidové prostředky. Z grafu 6 je patrné, že vývoj spotřeby má kolísavý charakter. Na první zkoumaný rok měl dopad Covid-19, kdy během pandemie klientky mnohdy zůstávaly doma po dobu karantény. V roce 2022 byla spotřeba materiálu přes 640 000 Kč, jelikož ústav musel z důvodu nařízení MŠMT nakoupit trvanlivé výrobky pro případ rozšíření války na Ukrajině a napadení i země ČR. Zařízení mělo také povinnost přijmout ukrajinské děti bez doprovodu zákonných zástupců. V ostatních sledovaných letech se hodnota pohybovala v průměru okolo 503 000 Kč.

Graf 6 - Spotřeba materiálu za roky 2021–2023 v Kč

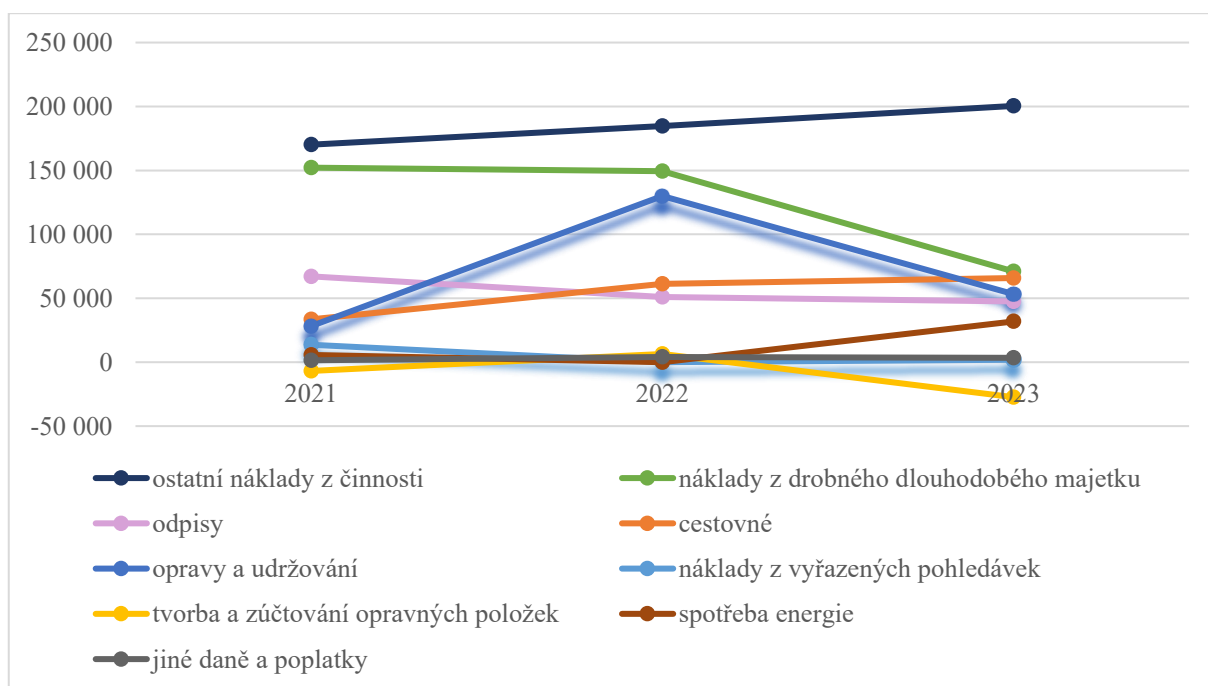
Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Do položky ostatní, znázorněná v grafu 4, jsou zařazeny zbylé položky výchovného ústavu jako např. odpisy, cestovné, opravy a udržování, spotřeba energie, jiné daně a poplatky, tvorba a zúčtování opravných položek, náklady z vyřazených pohledávek, náklady z drobného dlouhodobého majetku a ostatní náklady z činnosti (Bartheldiová, 2022). Celkem tyto položky tvoří přibližně 3 % na celkových nákladech a jejich tříletý vývoj je vyobrazen v grafu 7.

Nelze tvrdit, že jednotlivé zbývající položky v nákladech z činnosti mají obdobný vývoj. Každá položka má různorodý charakter. Vzestupnou tendenci lze zpozorovat v grafu 7 u položky ostatní náklady z činnosti. Ty zahrnují veškerá pojištění pro výchovný ústav, např. pojištění majetku, odpovědnosti, pojištění automobilů atd. Položka cestovné též zobrazuje mírný vzestup, jelikož po pandemii Covidu-19 ústav začal opět realizovat více výletů s klientkami a vzhledem k vyššímu počtu útěků klientek z ústavu a povinnosti ústavu zajišťovat jejich návrat, došlo ke zvýšení počtu výjezdů. Spotřeba energie zahrnuje energii v pronajatém bytě. Zde se v posledním sledovaném roce hodnota nacházela ve výši 31 858 Kč, a to především z důvodu vysoké inflace. Zároveň v předešlých letech ústav omezil využívání pronajatého bytu v důsledku pandemie, a proto jsou vykazovány nízké hodnoty. Naopak náklady z drobného dlouhodobého majetku a odpisy mají klesající tendenci. Odpisy dlouhodobého majetku ovlivnilo vyřazení osobního automobilu z evidence, a tím se hodnota odpisů postupně snižuje. Položka opravy a udržování eviduje velmi kolísavý vývoj. V roce 2022 výchovný ústav

vynaložil své náklady na výmalbu jednotlivých pokojů klientek a dále se na této položce podílela nutná oprava automobilu. Tento kolísavý vývoj nákladů na údržbu či opravu je důsledkem neplánových výdajů, které mohou během roku nastat a výchovný ústav musí flexibilně reagovat na aktuální situaci.

Zajímavou položkou pro výchovný ústav je tvorba a zúčtování opravných položek, která podle grafu 7 vykazuje meziroční výkyvy. Jedná se o nepředvídatelnou položku, kterou nemůže ústav na následující roky předem ovlivnit. Jsou tvořeny příspěvky na péči, tedy dluhy rodičů klientek vůči výchovnému ústavu. Dluhy jsou vymáhány samostatným zařízením, vzhledem k vysokým nákladům exekutorů. Po uplynutí splatnosti se k dané pohledávce tvoří opravné položky, které jsou ve výši 10 % z každých tří měsíců (Bartheldiová, 2022). V posledním roce činila tato položka v záporných hodnotách 27 369 Kč.

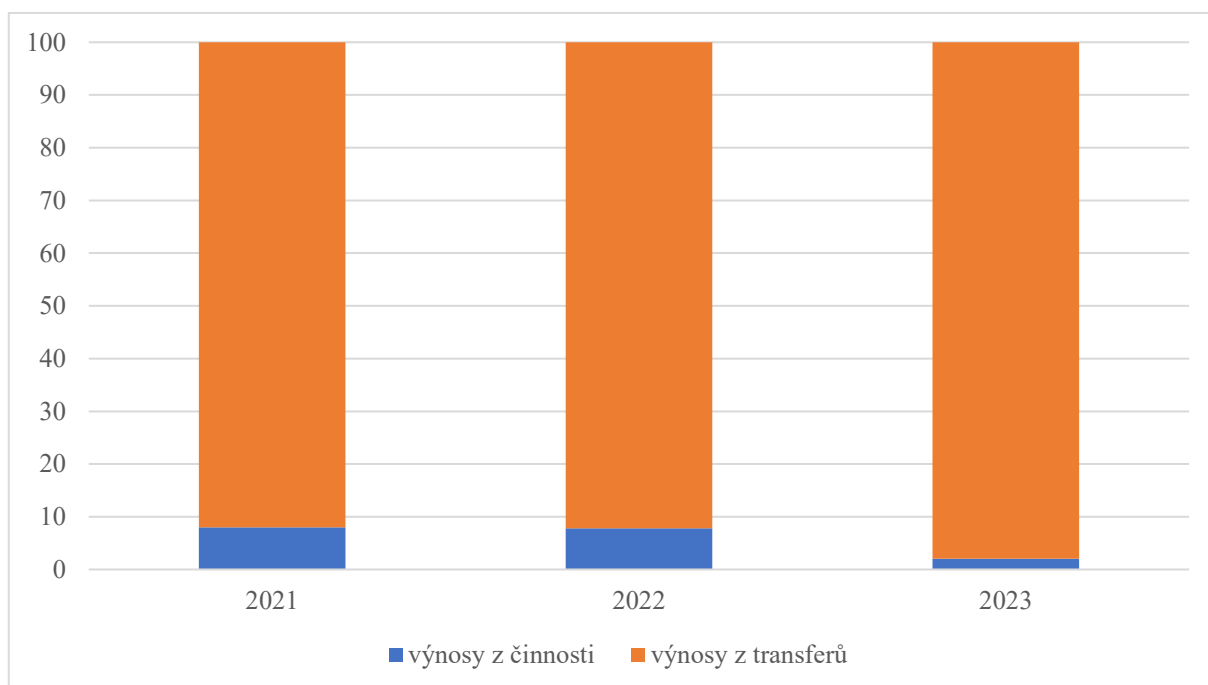
Graf 7 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

6.1.2 Výnosy

Výnosy Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí zobrazují příliv peněžních prostředků do organizace v daném období. Celkové výnosy se skládají pouze z výnosů z transferů a z výnosů z činnosti. Ústav nemá žádné finanční výnosy. Výnosy z transferů neboli příspěvek na provoz poskytnutý od zřizovatele je zásadní pro činnost samotné organizace. Výchovný ústav nekryje své náklady doplňkovou činností a musí tak hospodařit se schváleným rozpočtem (Bartheldiová, 2022).

Z již zobrazeného grafu 3 vyplývá, že celkové výnosy kopírují rostoucí trend nákladů. Podle výkazu zisku a ztráty se výnosy v průměru zvyšují o 1 496 412 Kč. Došlo tak během tříletého období k nárůstu o 2 992 825 Kč, tedy o 18 %.

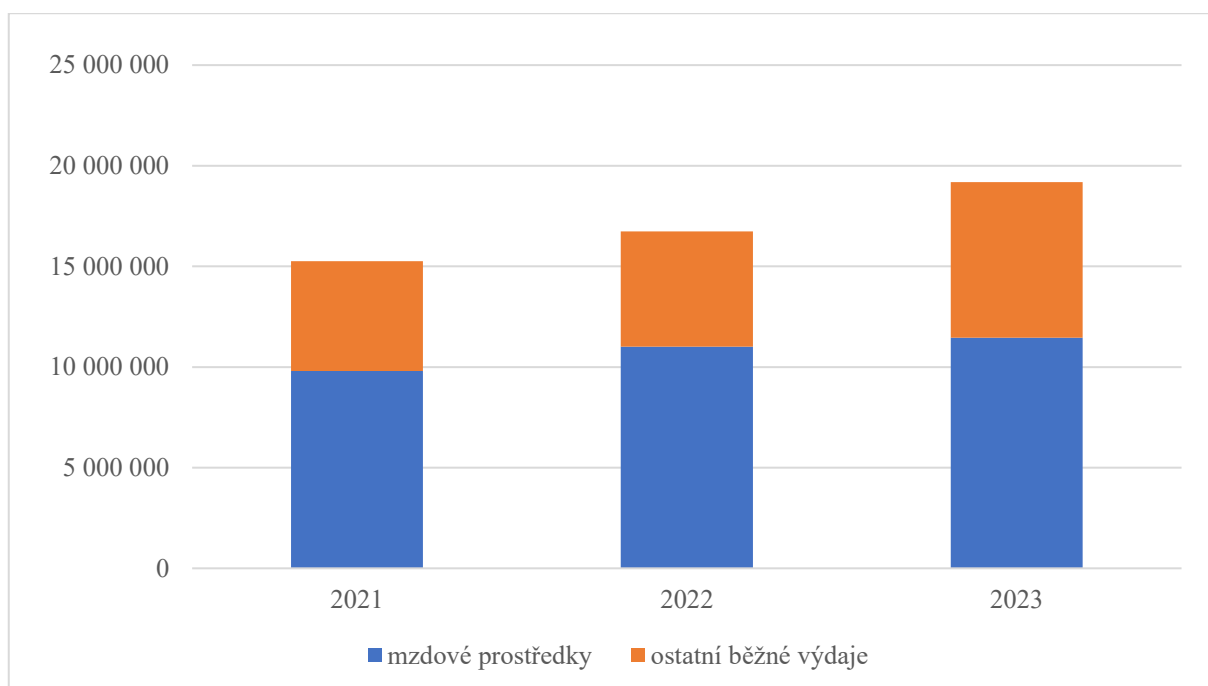

Graf 8 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Výnosy z činnosti nezastupují 100 % podíl na celkových výnosech, jako tomu bylo v případě nákladů. Enormní podíl na celkových výnosech představují právě výnosy z transferů, které jsou zobrazeny v předešlém grafu 8. Jejich podíl se nachází v daném období v rozmezí 92–98 %. Výnosy z činnosti tvoří zbylou část, která se pohybuje v rozsahu mezi 2–8 %. Tyto výnosy obsahují hlavně čerpání fondů, výnosy z prodeje služeb a ostatní výnosy z činnosti. Zmíněné jednotlivé položky jsou podrobněji popsány a graficky znázorněny v následujících částech této práce.

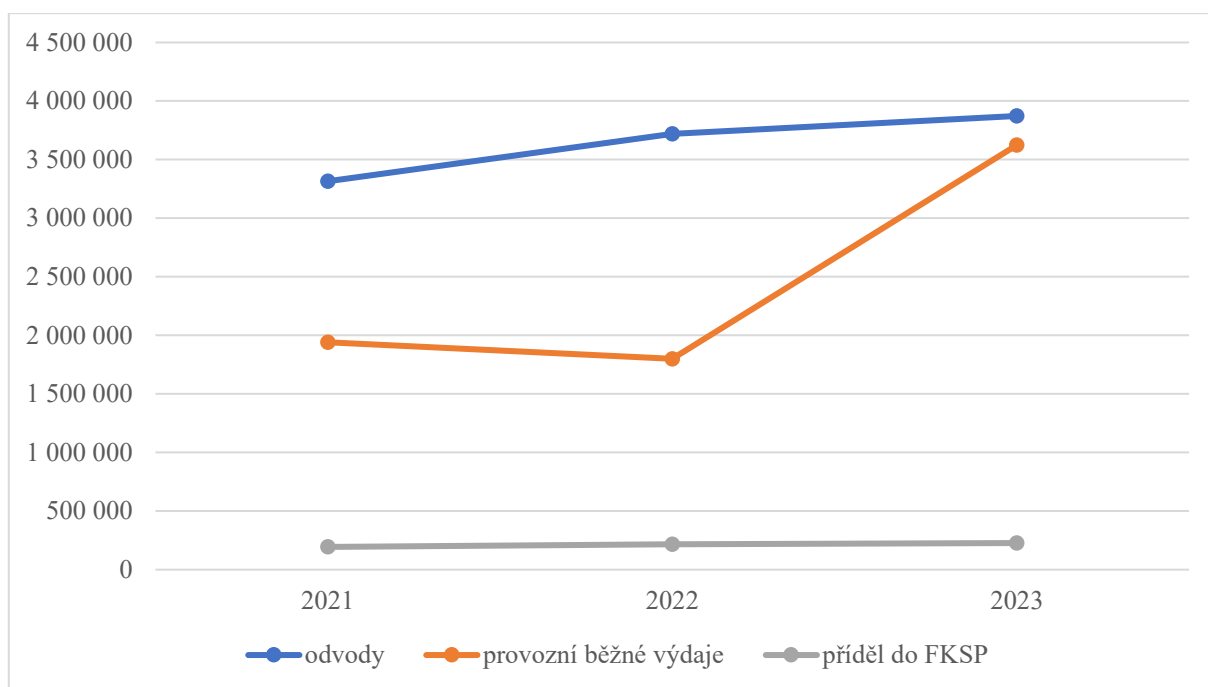
Výnosy z transferů neboli příspěvek od zřizovatele představují stabilní zdroj financování a zahrnují peněžní prostředky určené na mzdy a na ostatní běžné výdaje, jak znázorňuje graf 9. Mzdové prostředky jsou určeny na platy a OON. Příspěvek na ostatní běžné výdaje pokrývá odvody, provozní běžné činnosti a přiděl do FKSP. Jak z grafu 9 vyplývá, mzdové prostředky se každoročně úměrně zvyšují v důsledku nárůstu mzdových nákladů. Spolu se mzdovými náklady rostou zákonné a sociální odvody, na které MŠMT též poskytuje finanční limit. Mzdové prostředky mají podíl na výnosech z transferů přibližně 60–66 %. Zbylá procenta zastupuje příspěvek na ostatní běžné výdaje, které mají také vzestupný charakter.

Graf 9 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Jednotlivé položky ostatních běžných výdajů a jejich výši zobrazuje graf 10, který současně interpretuje jejich vývoj za roky 2021–2023. Příděl do FKSP tvoří procentuální podíl na této položce okolo 3,5 % a její průběh je vcelku vyrovnaný. Proti tomu největší podíl tvoří příspěvek na odvody, který se zvyšuje úměrně k mzdovým nákladům. Provozní běžné výdaje zachycují velmi nestabilní vývoj ve sledovaném období. Mezi rokem 2022 a 2023 příspěvek na provoz rostl o více jak 50 %, jelikož výchovný ústav si stanovil takovou výši, kvůli obavám růstu cen za energie a tím i růstu cen za nájemné. Dále došlo ke zdražení jízdného klientek dojíždějících do školského zařízení v jiném městě, potravin, pohonných hmot nebo služeb v jednotlivých školách.

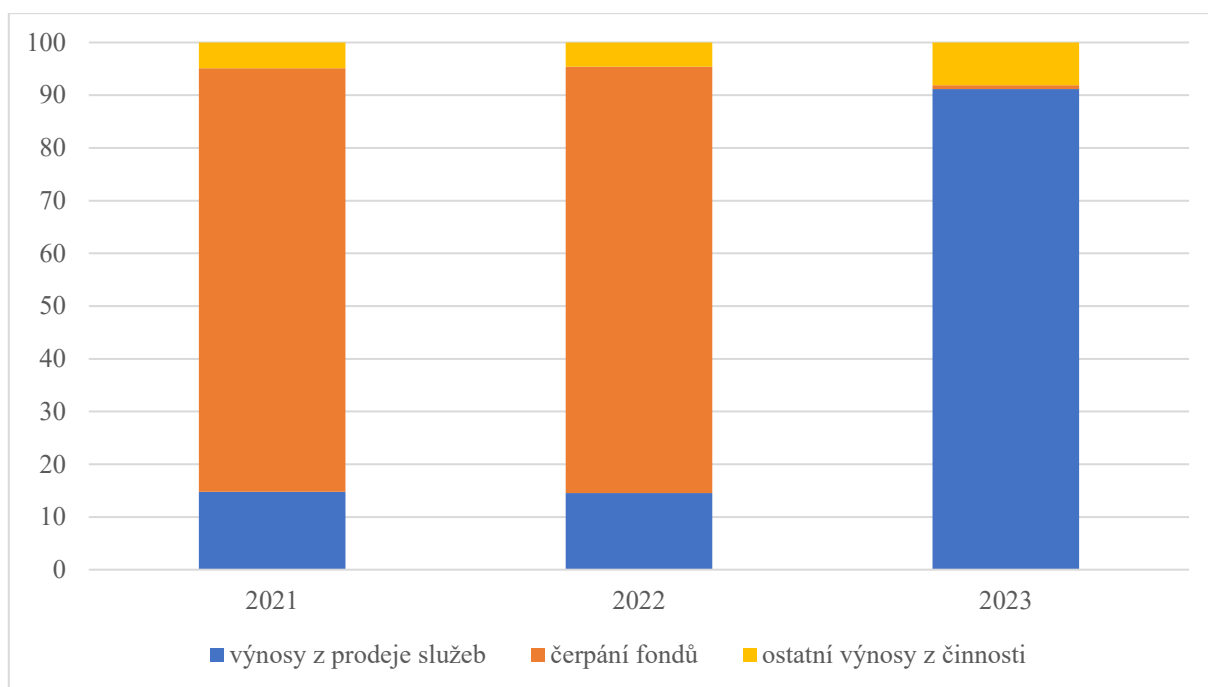

Graf 10 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

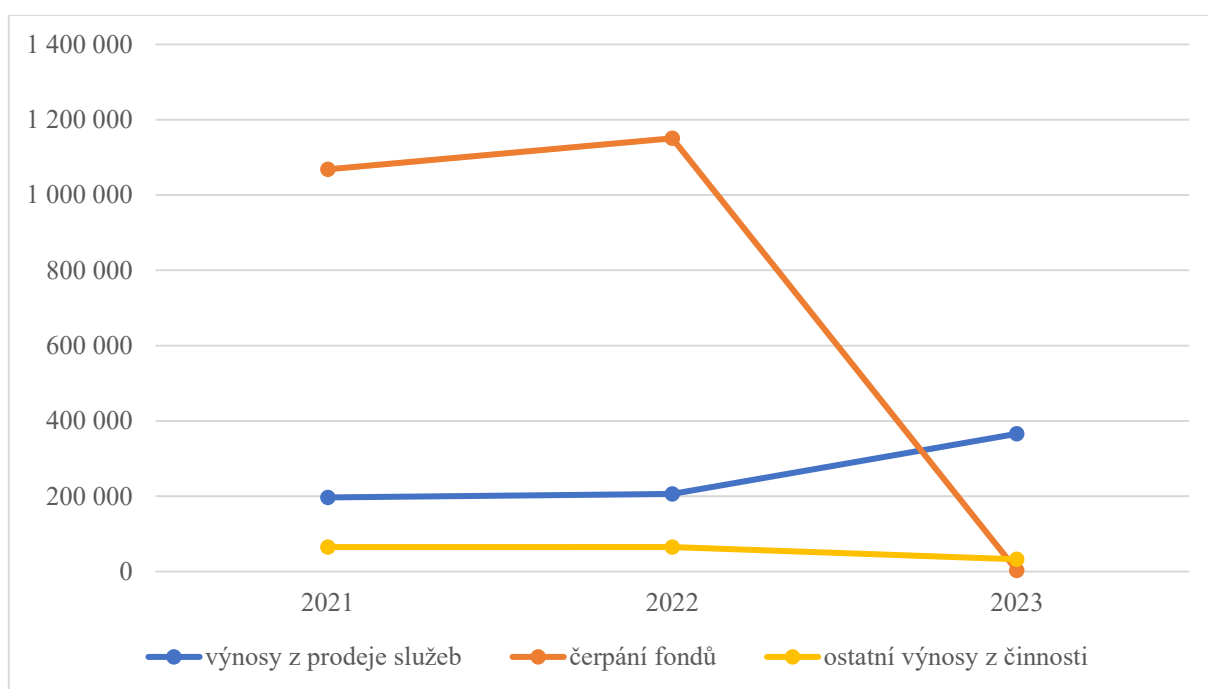
Výnosy z činnosti, jak bylo již výše zmíněno, tvoří procentuální podíl pouze do 8 % na celkových výnosech. Skládají se z výnosů z prodeje služeb, čerpání fondů a z ostatních výnosů z činnosti. Graf 11 interpretuje podíl těchto položek za roky 2021–2023. První dva sledované roky zobrazují téměř totožné zastoupení zkoumaných položek, kde se až 80 % podílelo čerpání fondů. V roce 2023 se čerpání fondů snížilo na minimum a tím největší podíl v tomto roce převzaly výnosy z prodeje služeb, které tvořily až 90 %. Ostatní výnosy z činnosti se každoročně pohybují mezi 4–9 %.

Položky výnosů z činnosti a jejich tříletý průběh zobrazuje graf 12. Zde lze vidět rostoucí průběh u výnosů z prodeje služeb, které zahrnují příspěvek na péči. Rozdíl mezi rokem 2022 a 2023 ovlivnily zejména klientky z vyšších příjmových rodin. Vývoj této položky nelze dopředu předpovídat, jelikož vše závisí na přijetí nové klientky a její rodinném zázemí. U položky čerpání fondů došlo k výraznému poklesu z 1 150 550 Kč na 2 993 Kč. Výchovný ústav čerpal rezervní fond na základě schválení MŠMT, aby se organizace nenacházela ve ztrátě. Ostatní výnosy z činnosti též zobrazují klesající trend. Výchovný ústav začal ve sledovaném období do této položky účtovat veškeré ochranné prostředky, které dle nařízení MŠMT musela mít organizace k dispozici. V roce 2022 došlo k čerpání odpisů na provozní náklady, vzhledem k neočekávaným nákladům spojených s hygienickým opatřením.

Graf 11 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Graf 12 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

6.1.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti

Ke znázornění výsledku hospodaření hlavní činnosti Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí byly použity celkové náklady a celkové výnosy. Tabulka byla sestavena na základě výkazu zisku a ztráty v letech 2021–2023.

Tabulka 2 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021–2023 v Kč

položka	2021	2022	2023
náklady celkem	16 590 394	18 125 786	19 049 755
výnosy celkem	16 590 394	18 164 027	19 583 220
výsledek hospodaření	0	38 241	533 465

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Tabulka 2 zachycuje položky celkových nákladů a výnosů, jejichž rozdílem následně vzniká výsledek hospodaření. Z tabulky je patrné, že výnosy každoročně převyšují náklady nebo jsou minimálně ve stejné výši. Výsledek hospodaření je ve sledovaném období kladný nebo nulový, což je pro existenci organizace klíčové. V prvním roce výchovný ústav dosahoval nulového hospodářského výsledku, který vznikl čerpáním fondu odměn ve výši 452 189 Kč do výše mzdových nákladů a čerpáním rezervního fondu ve výši 603 538 Kč do celkové výše provozních výdajů. Následující rok vznikl hospodářský výsledek nedočerpáním mzdových prostředků, z důvodu odchodu zaměstnankyně. V roce 2023 je výsledek hospodaření ve výši až 533 465 Kč, jelikož výchovný ústav nespotřeboval rozpočtovanou částku, protože pronajímatel objektu DMVM zvýšil pouze finanční prostředky za služby spojené s nájmem, nikoliv nájem samotný.

Výchovný ústavu Brandýs nad Orlicí vytváří své náklady v závislosti na aktuální situaci, ve které se organizace nachází. Dochází k nákupu dlouhodobého majetku na základě hygienických, zdravotních nebo jiných potřeb a aktuálního počtu klientek v zařízení. Tyto náklady jsou však pro ústav minimální a významně neovlivňují celkový rozpočet. Hlavní položku nákladů zastupují již zmíněné osobní náklady, především ty mzdové. Největší vliv na výsledek hospodaření mají výnosy z transferů. Rostoucí výnosy ovlivňují především rostoucí mzdy a rostoucí zákonné sociální pojištění. Tyto finanční prostředky poskytnuté od MŠMT určené na provoz a na mzdy byly zpřehledněny v již uvedených grafech. Samostatné výnosy z činnosti jsou pro ústav marginální položkou a nedokázala by zajistit samostatnost organizace.

6.1.4 Analýza hospodaření poměrovými ukazateli

Následující část práce se zabývá finanční analýzou, ve které jsou vyhodnoceny ukazatele autarkie, likvidity, financování, investičního rozvoje či útlumu a vlastní ukazatele vhodné pro tuto práci. Vybrané poměrové ukazatele vycházejí z již uvedených vzorců a podmínek. Ukazatele zahrnují data z účetních výkazů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí. Stěžejní podklady jsou zejména rozvaha, výkaz zisku a ztráty a interní zdroje.

Ukazatel autarkie

Na základě výpočtu pomocí vzorce (1) autarkie na výnosově nákladové bázi vyšla v rámci své hlavní činnosti 100 % nebo těsně nad. Tabulka 3 zobrazuje mírný růst ve sledovaném období 2021–2023, kde náklady každoročně převyšují výnosy. Znamená to, že Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí nemá problém pokrýt své náklady a lze jej označit jako soběstačný. S tím souvisí již zmíněný nulový nebo kladný hospodářský výsledek. Mezi lety 2021–2022 se hodnota autarkie značně nezměnila, jelikož se náklady a výnosy pohybovaly ve stejné výši. Jedná se tak o optimální hodnotu pro organizaci, jelikož jejím cílem není tvorba zisku, ale efektivní využití získaných finančních prostředků. V posledním roce byl ukazatel nejvyšší, a to z důvodu převýšení nákladů výnosy. Tento nárůst byl ovlivněn tím, že výchovný ústav nevyčerpal veškeré prostředky určené na provoz, což způsobilo kladný hospodářský výsledek.

Tabulka 3 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
$A_{HV-HČ}$	100,000	100,211	102,800

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Ukazatele likvidity

Tabulka 4 zobrazuje ukazatele likvidity a další zajímavé indikátory vypovídající o hospodaření výchovného ústavu. Po dosazení do vzorce (2) je hodnota okamžité likvidity několikanásobně vyšší, než je její optimální hodnota okolo jedné. Jedná se až o trojnásobek finančního majetku oproti krátkodobým závazkům. V roce 2022 byla hodnota nejbližší optimu, kde došlo k poklesu hotovosti a růstu závazků. Z tabulky vyplývá, že výchovný ústav nemá problém hradit své krátkodobé závazky a během období udržoval vysokou úroveň této likvidity. Naproti tomu nedochází ke zhodnocování prostředků ležících na běžném účtu. S ohledem na to, že výchovný ústav má vyšší finanční prostředky na svých fondech, které musí být kryty, nelze finanční prostředky nějakým způsobem zhodnocovat. Ve zhodnocování prostředků brání též právní forma organizace. V návaznosti na likviditu, je třeba zmínit čistý pracovní kapitál.

Podle vzorce (3) se nachází indikátor čistého pracovního kapitálu v kladných hodnotách. Výchovnímu ústavu by pro svou činnost zůstalo nejvíce prostředků v roce 2021, kdyby zaplatila veškeré své krátkodobé závazky.

Po dosazení do vzorce (4) vyplývá, že ústav je značně finančně stabilní, v důsledku hodnot ležících nad doporučený interval.

Tabulka 4 - Ukazatele likvidy za roky 2021–2023

ukazatele	2021	2022	2023
okamžitá likvidita (L_I)	3,631	2,920	3,602
čistý pracovní kapitál (PK) v Kč	6 041 281	4 897 899	5 489 564
podíl PK na oběžných aktivech v %	73,523	67,161	72,912

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovního ústavu Brandýs nad Orlicí

Ukazatel financování

Tabulka 5 zobrazuje vývoj ukazatele financování, konkrétně míru finanční nezávislosti (stability). Po použití vzorce (5) se hodnoty během roků 2021–2023 pohybují mezi 70–75 %, což je pro příspěvkové organizace typické. Za nejpříznivější lze považovat rok 2022, kdy hodnota dosahovala doporučené hranice 70 %. V ostatních letech se zvýšil poměr vlastního kapitálu na celkovém kapitálu, a proto byla hodnota o něco vyšší. Dle zjištěných výsledků výchovný ústav vykazuje známky finanční nezávislosti a stability.

Tabulka 5 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
míra finanční nezávislosti	75,723	70,013	75,064

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovního ústavu Brandýs nad Orlicí

Ukazatel míry investičního rozvoje/útlumu

Z tabulky 6 je zřejmé, že opotřebením dlouhodobého majetku dosahuje ve sledovaném období vysokých hodnot. Z toho vyplývá, že výchovný ústav vlastní majetek, který je značně opotřebený. Po dosazení hodnot do vzorce (6) se tak koeficient každoročně pohybuje ve stejné výši okolo 0,8. Pro jiné příspěvkové organizace by bylo vhodné analyzovat stav majetku a v rámci inventarizace vyřadit majetek bez užitné hodnoty. V rámci výchovného ústavu je opotřebovaný majetek dostačující, vzhledem k nevhodnému zacházení jistými klientkami. Pro tento typ organizace je vhodnější se zaměřit na pečlivou údržbu a udržení dlouhodobé funkčnosti i bezpečnosti u jednotlivého druhu majetku. Zároveň má na výsledné hodnoty dopad způsob odepisování majetku.

Tabulka 6 - Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
koeficient opotřebení DM	0,872	0,873	0,879

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem

V položce výnosy z prodeje služeb eviduje výchovný ústav zejména přídavek na dítě a příspěvek na péči. Tato položka se odvíjí od umístění klientek, tudíž nepředvídatelnost této položky je zřejmá. S využitím vzorce (7) se výsledné hodnoty nachází v tabulce 7. Tento podíl se pohybuje ve velmi nízkých hodnotách a nejsou tak pro organizaci zásadní. Procentuální podíl těchto příjmů na celkových výnosech jsou mezi 1–2 %. Výše přídávku na dítě se každoročně pomalým tempem zvyšuje. Příspěvek na péči se v posledním sledovaném roce až zdvojnásobil, z důvodu přijetí klientek z vyšších příjmových rodin.

Tabulka 7 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
výnosy v souvislosti s klientkou/klientem	0,012	0,011	0,019

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Poměr počtu klientek/klientů na počet zaměstnanců

V následující tabulce 8 jsou zobrazeny hodnoty týkající se max. limitu počtu klientek umístěných ve výchovném ústavu a limit přepočteného počtu zaměstnanců v daném roce. Do vzorce (8) byla z hlediska klientek použita hodnota maximálního počtu lůžek v zařízení, jelikož pobyt klientek není v daném roce kontinuální a mění se např. z důvodu potřebného odborného léčení mimo tento výchovný ústav. U zaměstnanců byly použity hodnoty maximálním přepočteného limitu počtu zaměstnanců nařízený MŠMT. Z tabulky je patrné, že na jednoho zaměstnance připadá v průměru 1,2 klientky, jelikož ústav nezaměstnává personál v jiných oblastech a má relativně nízký počet zaměstnanců.

Tabulka 8 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
počet klientek/klientů na zaměstnance	1,212	1,221	1,221

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí

Náklady na klientku/klienta

Za použití vzorce (9) mají náklady na klientku/klienta rostoucí tendenci. Z tabulky 9 je patrné, že za sledované období se náklady zvýšily až o 14 %, z důvodu nárustu mzdových nákladů. V průměru se náklady na jednu klientku/klienta nachází ve výši 746 749 Kč.

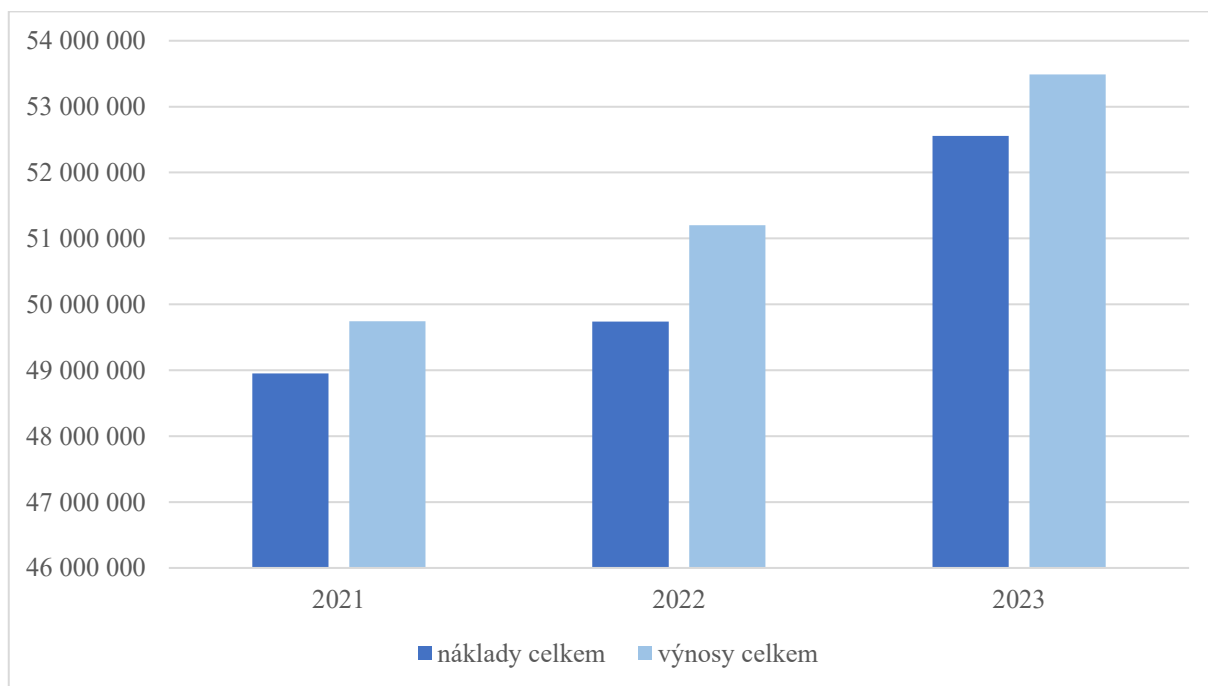
Tabulka 9 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč

ukazatel	2021	2022	2023
náklady na 1 klientku/klienta	691 266	755 241	793 740

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovního ústavu Brandýs nad Orlicí

6.2 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovního ústavu Jindřichův Hradec

Graf 13 zaznamenává vývoj celkových nákladů a celkových výnosů z hlavní činnosti Výchovního ústavu Jindřichův Hradec v období tří let. Z grafu je viditelný rostoucí trend sledovaných nákladů a celkových výnosů během roků 2021–2023. V každém sledovaném roce výnosy převýšily náklady, tudíž organizace vykazovala zisk. Podle výkazu zisku a ztráty je největší přebytek výnosů zaznamenán v roce 2022. Na výsledek hospodaření měly dopad taktéž události ve světě, které ovlivnily výši rozpočtu této organizace.

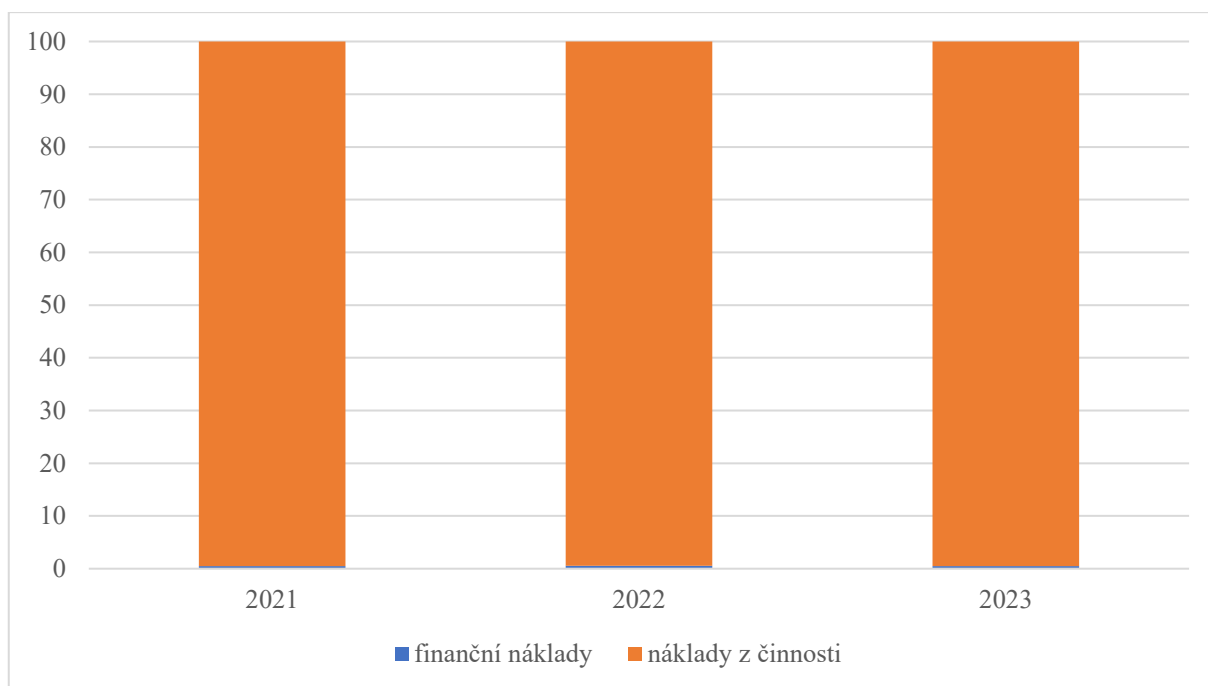
Graf 13 - Celkové náklady a výnosy Výchovního ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovního ústavu Jindřichův Hradec

6.2.1 Náklady

Celkové náklady Výchovného ústavu Jindřichův Hradec se skládají pouze z nákladů z činnosti a finančních nákladů, poněvadž ústav nemá ve sledovaném období žádné náklady na transfery a ani daň z příjmů. Náklady z činnosti obsahují většinu položek, jenž ovlivňují výši celkových nákladů. Konkrétně jde o osobní náklady, spotřebu materiálu, spotřebu energie a ostatní (odpisy, cestovné, tvorbu a zúčtování opravných položek, opravy a udržování, náklady z drobného dlouhodobého majetku aj.).

Z již uvedeného grafu 13 lze vidět rostoucí tempo růstu nákladů. Za sledované období vrostly až o 3 603 647 Kč, což je nárůst přibližně o 7,4 %. K největšímu nárůstu nákladů došlo v roce 2023, kde se náklady pohybovaly ve výši 52 553 575 Kč. Organizace se potýkala s rostoucími náklady zapříčiněné vysokou inflací.

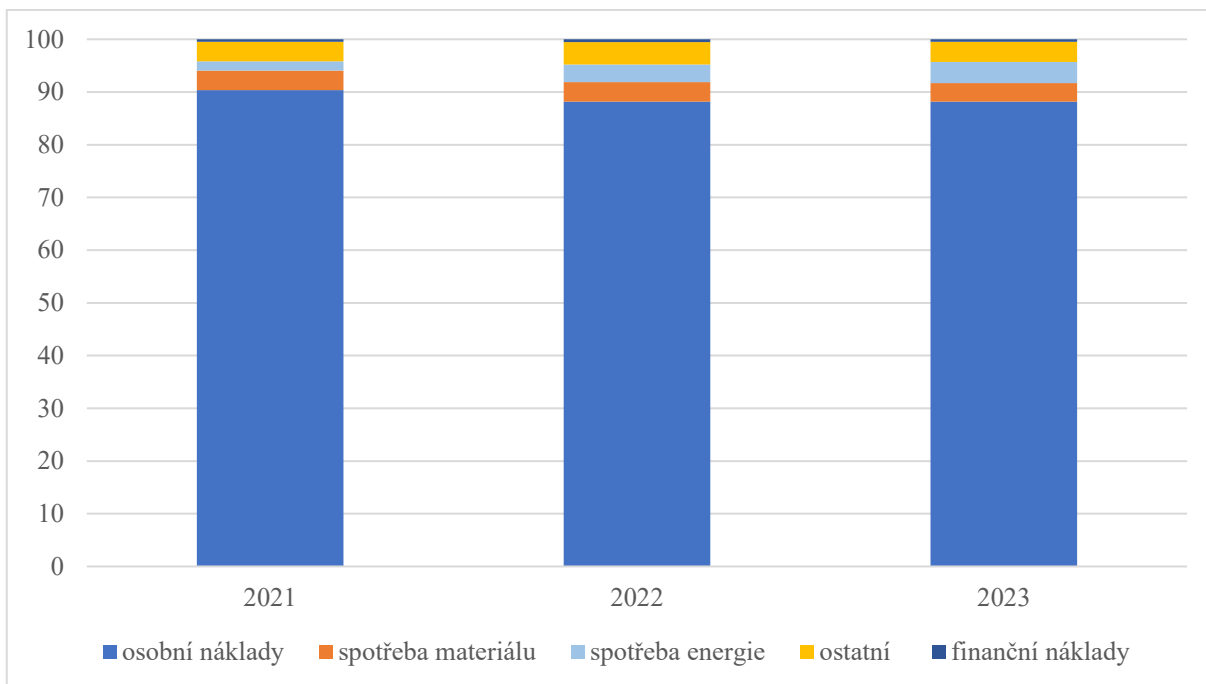

Graf 14 - Podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Graf 14 udává větší přehled o poměru nákladů z činnosti a finančních nákladů na celkových nákladech. Z grafu vyplývá, že finanční náklady mají zanedbatelný vliv a jejich podíl se v každém roce pohybuje pod 1 %. Tyto náklady jsou tvořeny ostatními finančními náklady, které zahrnují odpisy pohledávek. Náklady spojené s činností, jež zahrnují několik položek, pokrývají téměř většinu celkových nákladů a jsou tak pro výchovný ústav zásadní položkou. Jednotlivé položky jsou zachyceny v následujícím grafu, který zobrazuje strukturu všech

jednotlivých nákladových položek a jejich procentuální podíl na celkových nákladech za roky 2021–2023.

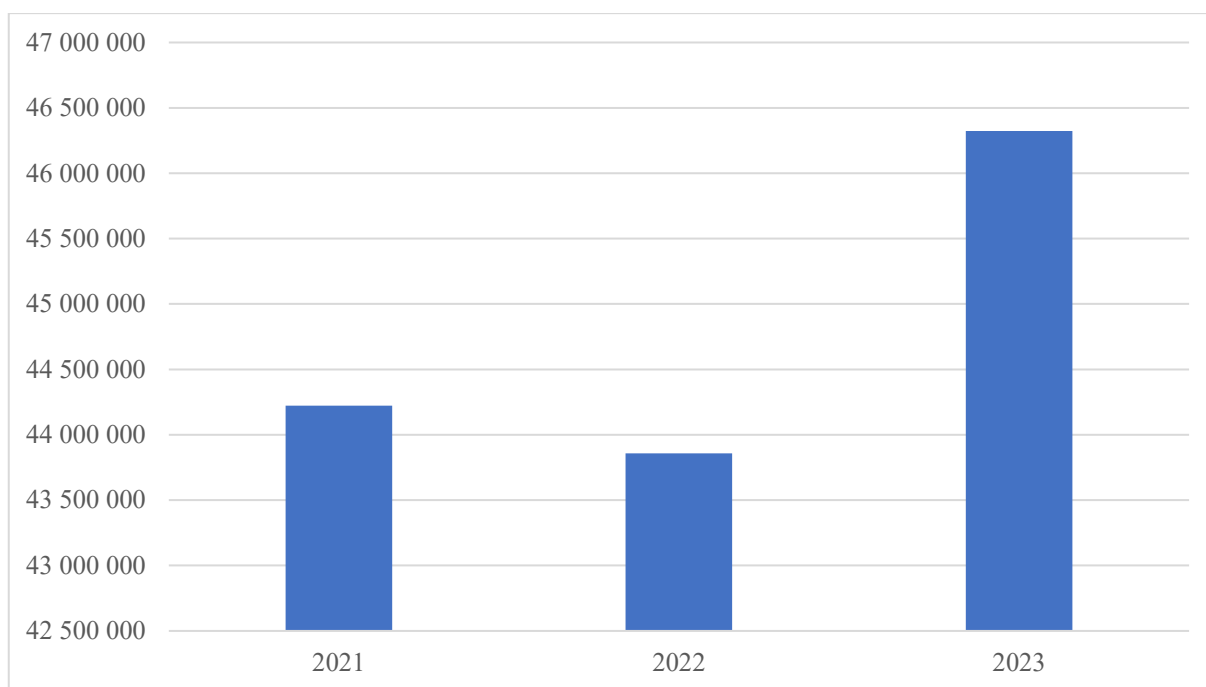

Graf 15 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Z grafu 15 lze usoudit, že největší položku tvoří ve sledovaném období osobní náklady, které souvisejí s náklady na zaměstnance a jejich sociálním zabezpečením. Každoročně se podílí přibližně 90 % na celkových nákladech.

Vývoj osobních nákladů zobrazuje následující graf 16, který prezentuje jejich zajímavý kolísavý průběh. V roce 2022 došlo k poklesu těchto nákladů o 366 024 Kč oproti roku 2021. Došlo ke snížení mzdových prostředků o 256 423 Kč a poklesu zákonných odvodů, z důvodu vyššího počtu nemocného personálu. Výchovný ústav tak ušetřil na mzdových prostředcích vyplacené zaměstnancům, které byly sníženy právě v důsledku nemocenské a odchodů zaměstnanců. Naopak v posledním sledovaném roce došlo k nárustu osobních nákladů o 5 %. Zejména mzdové prostředky se zvýšily o více jak 1 738 639 Kč, na základě navyšování tarifů zaměstnanců. Závisle na tom se zvedlo zákonné sociální pojištění až o 633 965 Kč. Současně rok 2023 eviduje nejvyšší zákonné sociální náklady v období tří let.

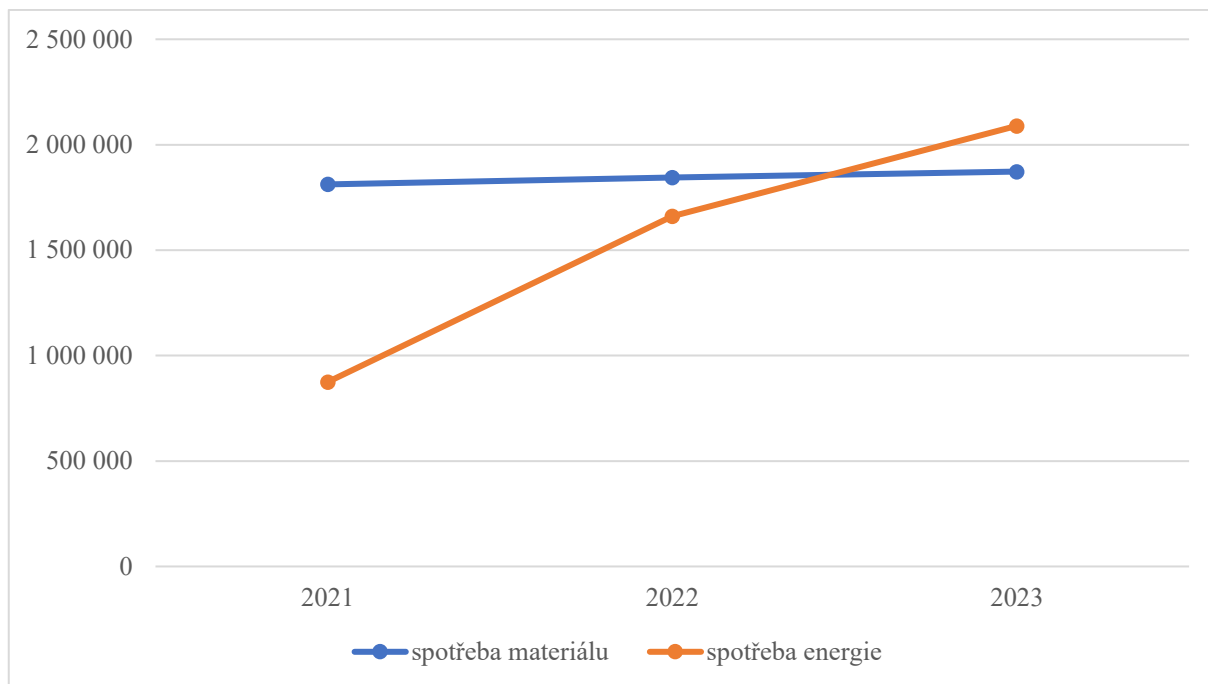
Graf 16 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Mezi další dvě větší položky lze zařadit spotřebu materiálu a spotřebu energie. Spotřeba materiálu se každoročně pohybuje v rozmezí 3,5–4 % na celkových nákladech. V této položce výchovný ústav eviduje nákup základních hygienických potřeb, léčiv a zdravotnického materiálu či nákup testů na návykové látky. Jsou zde také zahrnuty výdaje na nákup oděvů pro klientky, nákup potravin, povinné ochranné pomůcky proti Covidu-19, případně drobné vybavení pro různé aktivity. Průběh spotřebního materiálu je v každém roce téměř neměnný. Představuje tak relativně konstantní položku v rozpočtu organizace. Výchovný ústav efektivně nakládá s materiálem a optimalizuje své nákupy, díky tomu nedochází k meziročním výkyvům. Vývoj této položky ve tříletém období zobrazuje graf 17 společně s vývojem spotřeby energie.

Procentuální podíl položky spotřeba energie se nachází mezi 2–4 % na nákladech celkem. Jedná se o třetí největší položku mezi jednotlivými náklady. Z grafu 17 je patrné, že u vývoje sledované položky je evidován obrovský nárůst. Mezi lety 2021–2023 došlo k celkovému nárůstu o 1 214 492 Kč, tudíž přibližně až o 140 %. Hlavním důvodem bylo zejména zvýšení cen za energie. Jelikož výchovný ústav sídlí ve starých budovách, které nejsou nejlépe zatepleny, dochází tak ke zvýšené spotřebě. Tento stav se negativně odráží na nákladech, které by v případě modernějších budov mohly být nižší. Na druhou stranu se Výchovný ústav Jindřichův Hradec nachází z větší části ve vlastní budově, což znamená, že nehradí nájemné.

Stejně tak není hrazeno nájemné v případě SVP, jelikož jeho existence představuje službu městu a jeho okolí, zejména v oblasti prevence rizikového chování mládeže.

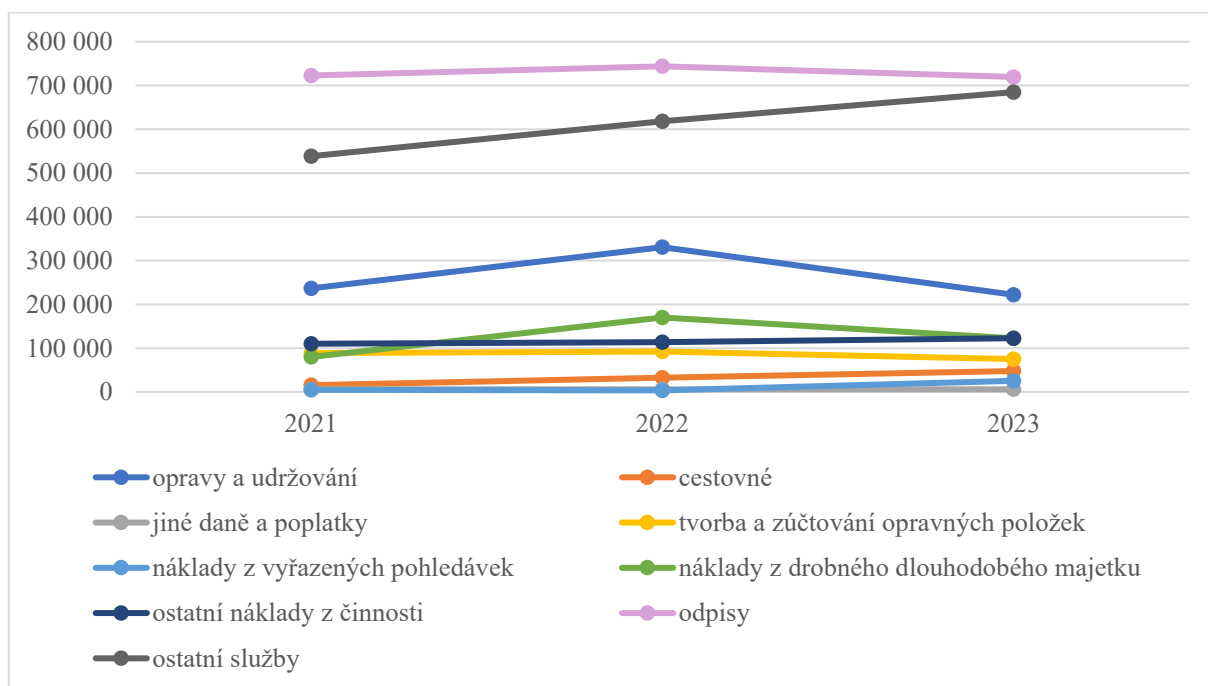
Graf 17 - Spotřeba materiálu a spotřeba energie za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Poslední zobrazenou položkou v grafu 15, je položka ostatní. Zahrnuje veškeré zbývající jednotlivé náklady výchovného ústavu, jejichž součet tvoří přibližně 3,9 % na nákladech celkem. Konkrétně obsahuje opravy a udržování, odpisy, ostatní služby, náklady z vyřazených pohledávek, ostatní náklady z činnosti, cestovné, jiné daně a poplatky, tvorba a zúčtování opravných položek a náklady z drobného dlouhodobého majetku.

Vývoj jednotlivých položek za roky 2021–2023 je znázorněn v grafu 18. Sledované nákladové položky výchovného ústavu vykazují převážně stabilní trend. Mezi položky bez výrazných výkyvů patří jiné daně a poplatky, ostatní náklady z činnosti, odpisy či náklady z vyřazených pohledávek. Zároveň odpisy představují položku s vyšším podílem na celkových nákladech, jelikož ústav vlastní velké množství majetku, které každoročně odepisuje. Naopak výraznější meziroční výkyvy vykazují náklady na opravu a udržování a náklady z drobného dlouhodobého majetku. Nestabilní vývoj ovlivnil rok 2022, kde se náklady u obou položek zvýšily až o 100 000 Kč. Výchovný ústav v tomto roce pořídil drobný majetek podle potřeb a realizoval nákupy na základě aktuální situace. Zároveň učinil určité potřebné opravy v zařízení, které zajišťují péči o majetek a plynulý chod výchovného zařízení. Z důvodu nepřetržitého provozu

je opotřebení majetku zdaleka vyšší než v jiných příspěvkových organizacích. Rostoucí trend lze zpozorovat u nákladů na ostatní služby a cestovné. Zvyšující se cestovní náklady souvisí s vyšším počtem výjezdů spojené s častějšími útoky klientek a následným zajištěním jejich zpětného vrácení. Ústav dále realizoval více výletů a organizovaných aktivit pro klientky. Kromě toho mezi sledovanými lety došlo k nárustu cen za pohonné hmoty, které se do vývoje této položky též propsaly. Ostatní služby evidují nárůst za sledované období skoro až o 30 %, na základě zvyšující se inflace. V této položce jsou evidovány veškeré IT programy, softwary pro zaměstnance, služby za archivaci dokumentů, kulturní a sportovní akce, poštovné a služby související s výukou klientek či jízdné pro klientky, které nenavštěvují školu ve svém zařízení. Tvorba a zúčtování opravných položek má celkem konstantní průběh. Výši nelze předvídat, jelikož závisí na schopnosti a ochotě hradit své závazky. V tomto případě je průběh ve sledovaném období vcelku vyrovnaný a nachází se každoročně v průměru okolo 85 000 Kč.

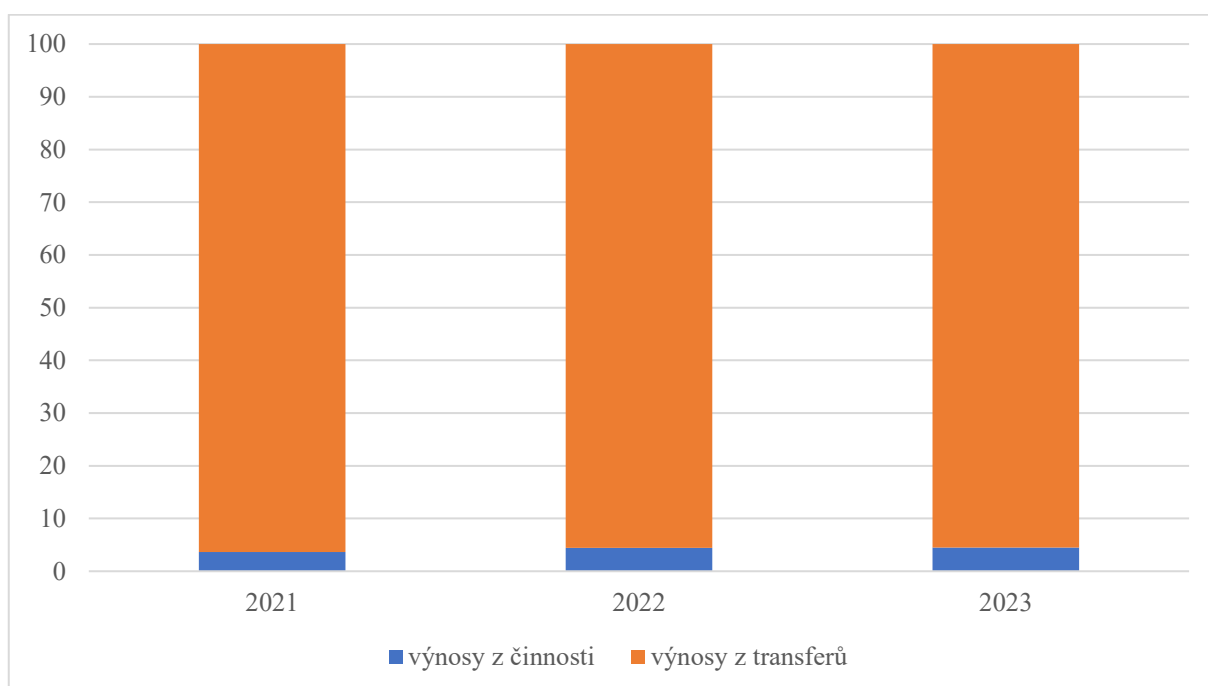
Graf 18 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

6.2.2 Výnosy

Celkové výnosy ústavu tvoří zejména výnosy z činnosti a výnosy z transferů, jelikož zařízení nemá žádné výnosy finanční. Pro poskytování služeb a plnění daného poslání ústavního zařízení jsou zásadní výnosy z transferů poskytované od zřizovatele. Analyzovaný ústav nemá vedlejší činnosti a musí tak hospodařit v rámci rozpočtu určeného zřizovatelem.

Celkové výnosy mají v zobrazeném grafu 13 rostoucí tendenci. Z výkazu zisku a ztráty vyplývá, že mezi sledovanými lety výnosy vzrostly až o 3 747 264 Kč, tedy o 7,5 %. Tento nárůst byl téměř totožný s růstem nákladů a taktéž celkové výnosy dosáhly nejvyšší úrovně v posledním sledovaném roce.

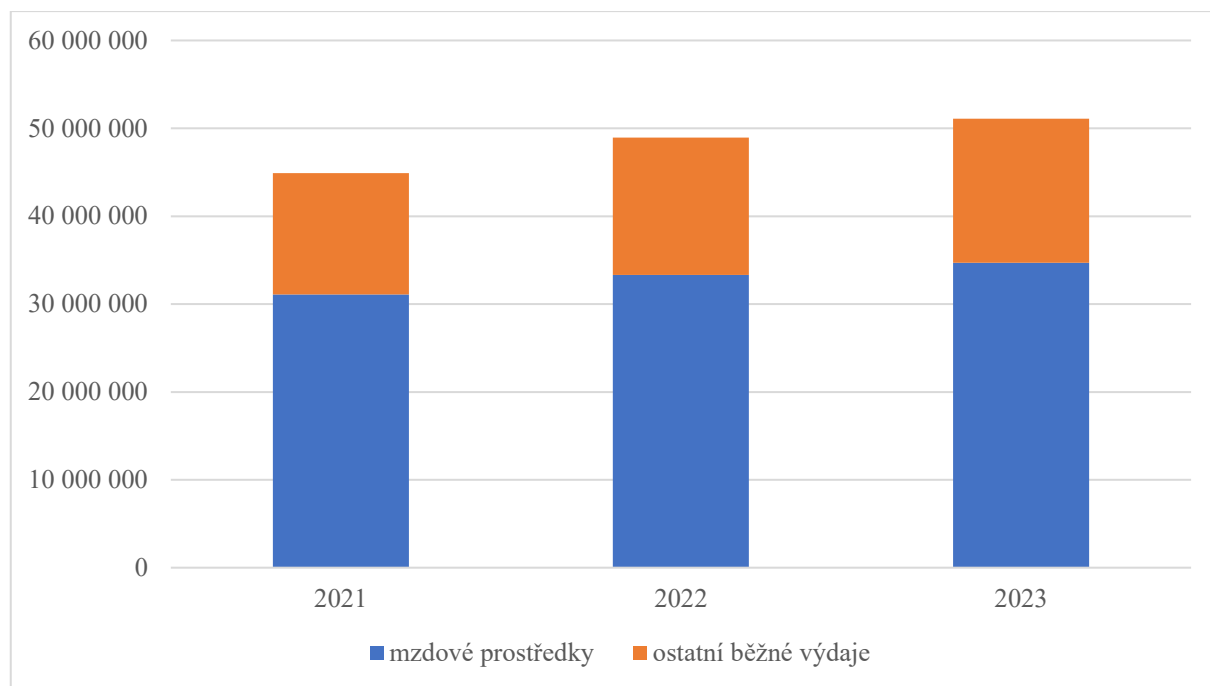

Graf 19 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Z grafu 19 je patrné, že procentuální podíl výnosů z transferů na celkových výnosech představují 95–97 % a výnosy z činnosti tvoří podíl v rozmezí 3–5 %. Tento trend je zobrazen ve všech sledovaných letech. Daný poměr naznačuje, že pro výchovný ústav jsou zásadní příjmy v podobě transferových prostředků a výnosy z činnosti patří k méně významným. Mezi výnosy z činnosti patří výnosy z prodeje služeb, jiné výnosy z vlastních výkonů, čerpání fondů a ostatní výnosy z činnosti. Jednotlivé položky výnosů jsou podrobně rozebrány níže, včetně jejich podílu a vývoje.

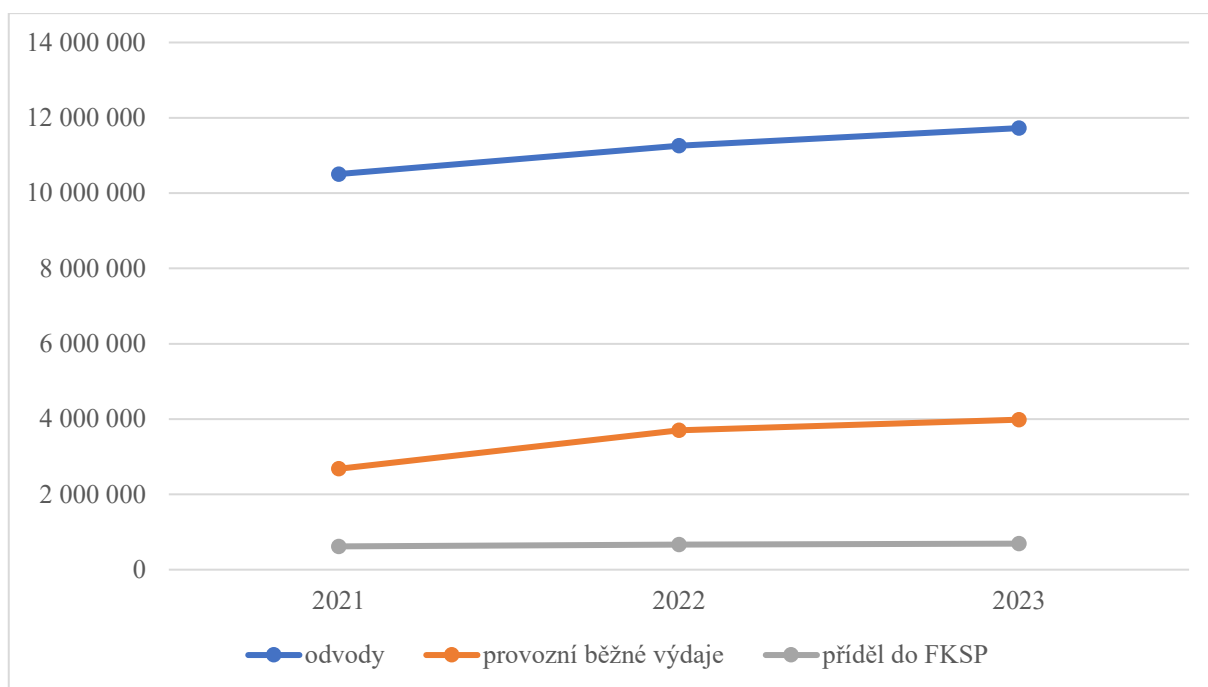
Výnosy z transferů a jejich užití zobrazuje za sledované období graf 20. Každoročně mzdové prostředky tvoří v průměru až 68 % z transferových prostředků. Zbylá procenta zastupují příspěvky na ostatní běžné výdaje, které jsou níže graficky detailně zobrazeny.

Graf 20 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Transferové prostředky určené na ostatní běžné výdaje a jejich tříletý vývoj zobrazuje graf 21. Z grafu lze konstatovat, že sledované položky nevykazují žádné meziroční výkyvy. Příspěvek na FKSP je téměř neměnný a jeho podíl na této položce je nepatrný. Výchovný ústav Jindřichův Hradec získává každoročně vyšší finanční prostředky určené na provoz. Aby bylo možné pokrýt rostoucí provozní náklady, v důsledku zvyšující se inflace, je toto zvyšování prostředků nezbytné k zajištění činnosti. Zákonné odvody se taktéž pomalým tempem zvyšují v závislosti na růstu mzdových nákladů.

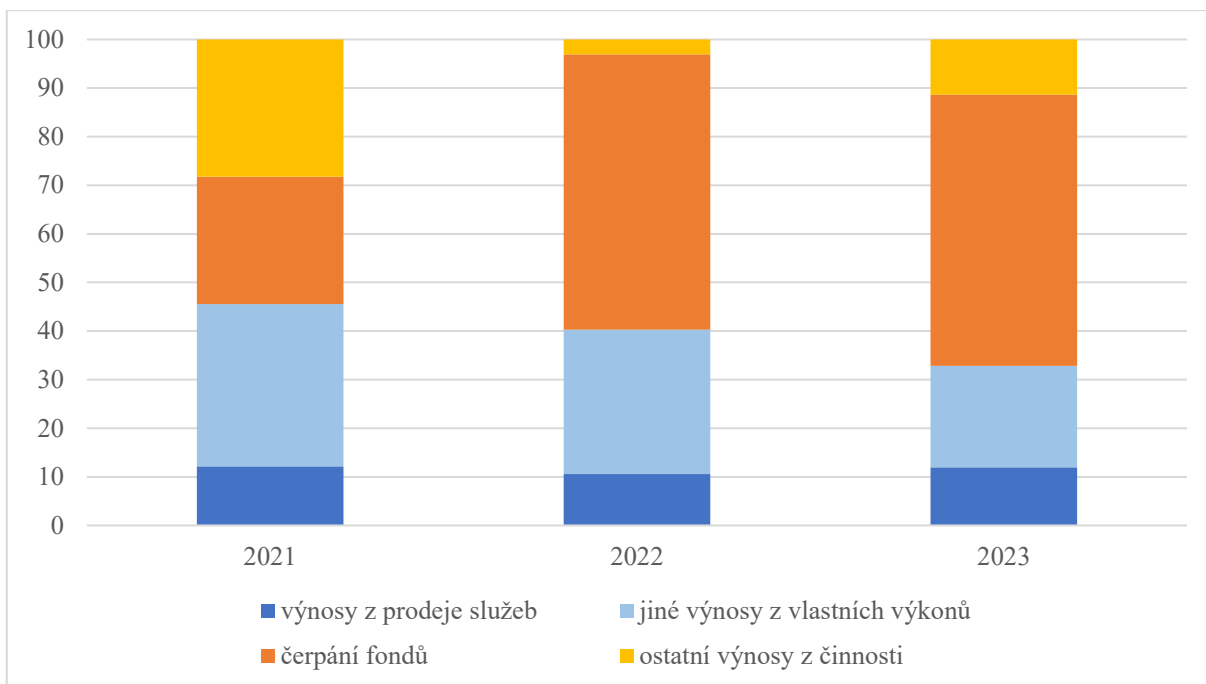

Graf 21 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

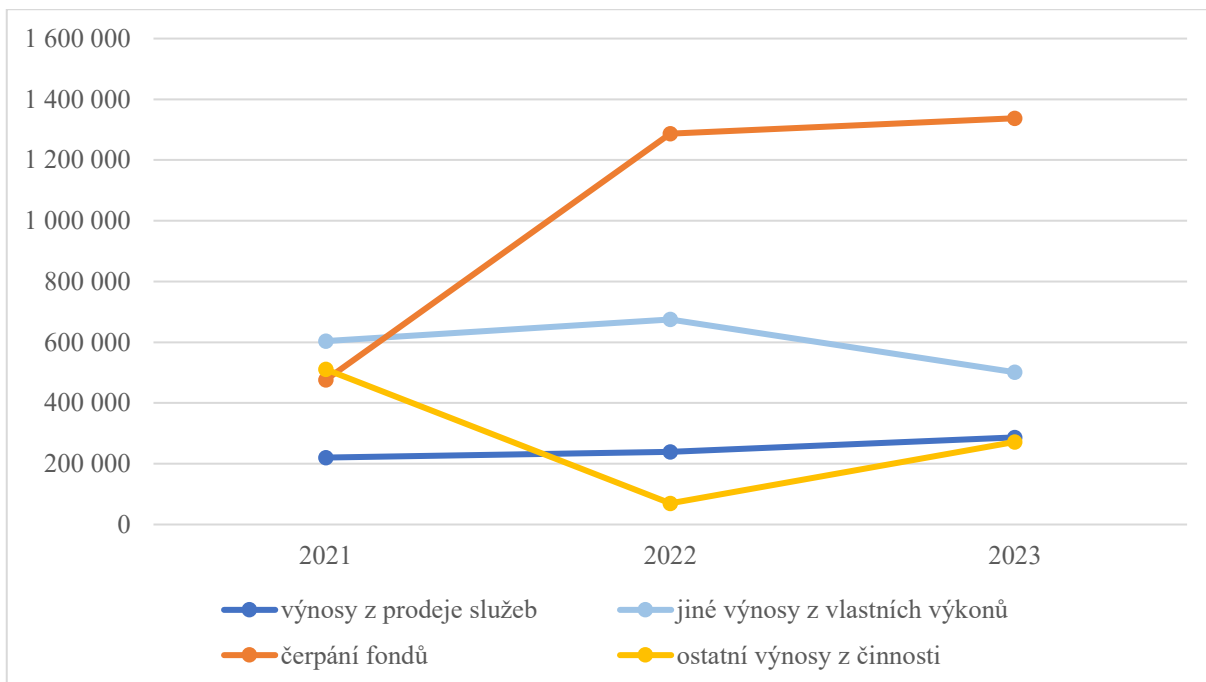
Výnosy z prodeje služeb, jiné výnosy z vlastních výkonů, ostatní výnosy z činnosti, čerpání fondů neboli souhrn výnosů z činnosti společně tvoří procentuální podíl do 5 % na celkových výnosech. Podíl těchto položek na výnosech z činnosti zobrazuje graf 22 za tříleté období. Z grafu vyplývá, že v každém roce se poměr položek liší. Největší podobnost poměru zobrazuje rok 2022 a 2023, kde čerpání fondů tvořilo přes 55 % na této položce a ostatní výnosy z činnosti měly nejmenší podíl. Naopak v prvním sledovaném roce byl poměr položek vyrovnanější a největší podíl tvořily jiné výnosy z vlastních výkonů, které přesáhly 33 %. Vedle toho ostatní výnosy z činnosti se též blížily k hranici 30 %, jelikož došlo k poklesu čerpání fondů.

Průběh jednotlivých položek v tříletém intervalu je zobrazen v grafu 23. Vcelku konstantní vývoj představuje položka výnosy z prodeje služeb neboli výnosy za stravné ve školní jídelně. Za stabilní lze také označit jiné výnosy z vlastních výkonů, které zahrnují přídavek dítě a příspěvek na péči. Meziroční výkyv zobrazuje křivka ostatních výnosů z činnosti. V roce 2021 nebyl výchovný ústav nákladově zatížen odpisy, jelikož je současně zaúčtoval do těchto výnosů. U položky čerpání fondů má křivka rostoucí tendenci, jelikož výchovný ústav čerpal rezervní fond a fond reprodukce majetku.

Graf 22 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Graf 23 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

6.2.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti

S využitím výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec byla vytvořena tabulka 10. Tabulka obsahuje položku celkových nákladů a celkových výnosů za tříleté období v daném ústavním zařízení.

Tabulka 10 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021–2023 v Kč

položka	2021	2022	2023
náklady celkem	48 949 928	49 738 587	52 553 575
výnosy celkem	49 742 957	51 200 081	53 490 221
výsledek hospodaření	793 029	1 461 494	936 646

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Výsledek hospodaření výchovného ústavu vzniká rozdílem výše uvedených položek. V tabulce 10 lze pozorovat vývoj kladného výsledku hospodaření. Ve všech sledovaných letech byly výnosy vyšší než náklady, a proto lze hovořit o zisku zařízení.

V roce 2021 vznikl hospodářský výsledek ve výši nevyčerpaných mzdových prostředků. Tento rozdíl nelze okamžitě použít na provozní výdaje, a proto je převeden do dalšího roku do rezervního fondu. Tím, že jsou prostředky uloženy na rezervní fond, je může výchovný ústav již v následujícím roce využít na své provozní náklady. Toto nedočerpání mzdových prostředků se opakuje ve všech následujících letech, a proto je kladný výsledek hospodaření tak vysoký. Důvodem nedočerpání mzdových prostředků je náročná psychická práce s klientkami, což je důvodem odchodu zaměstnanců. Zároveň ústav ušetřil prostředky na základě vysoké nemocnosti.

Výchovný ústav Jindřichův Hradec čelí vyšším nákladům spojených s náročnou péčí o klientky, které často vykazují velmi rizikové chování. Proto významnou část nákladů tvoří osobní náklady na mzdy a odvody, jelikož je třeba zaměstnat dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků a odborníků. Další výdaje souvisejí s provozem budov, které jsou energeticky neefektivní a zvyšují spotřebu energie. Vlastní školní jídelna a vzdělávání klientek ve vlastní škole mají také dopad nákladové položky. Možnosti výchovného ústavu generovat vlastní výnosy z hlavní činnosti jsou zanedbatelné. Hlavním zdrojem jsou poskytnuté transferové prostředky od MŠMT, díky kterým je zajištěn chod zařízení. Bez těchto příspěvků by nebylo možné pokrýt provozní výdaje a zabezpečit odpovídající péči klientkám. Postupné zvyšování nákladů také souvisí s aktuální ekonomickou situací, které musí ústav čelit.

6.2.4 Analýza hospodaření poměrovými ukazateli

Následující finanční analýza se zaměřuje na vyhodnocení vybraných ukazatelů autarkie, likvidity, financování, investičního rozvoje/útlumu a vlastních ukazatelů za roky 2021–2023.

Ukazatel autarkie

Pomocí vzorce (1) se výsledné hodnoty v tabulce 11 nachází nad optimální hodnotou 100 %, což znamená že ústav je schopný pokrýt své náklady vlastními výnosy a lze jej označit za soběstačný. Největší soběstačnost neboli největší přebytek výnosů je zaznamenán v roce 2022.

Tabulka 11 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
$A_{HV-HČ}$	101,620	102,938	101,782

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Ukazatele likvidity

Ukazatel likvidity spolu s dalšími indikátory jsou pomocí vzorce (2) zobrazené v tabulce 12. Okamžitá likvidita se nachází znatelně výše a výsledné hodnoty naznačují, že výchovný ústav je schopný svými platebními prostředky uspokojit okamžitě splatné závazky.

Po dosazení do vzorce (3) se hodnoty čistého pracovního kapitálu nachází v kladných hodnotách. Pokud by výchovný ústav splatil všechny své krátkodobé závazky, zůstalo by mu nejvíce prostředků v roce 2023.

Podíl pracovního kapitálu na oběžných aktivech se na základě vzorce (4) nachází lehce nad doporučeným intervalem. Tudíž výchovný ústav lze označit za velmi finančně stabilní, jelikož má dostatečné rezervy a není závislý na krátkodobých závazcích.

Tabulka 12 - Ukazatele likvidity za roky 2021–2023

ukazatele	2021	2022	2023
okamžitá likvidita (L_I)	2,273	2,375	1,916
čistý pracovní kapitál (PK) v Kč	6 605 122	7 451 293	7 587 081
podíl PK na oběžných aktivech v %	59,784	62,397	55,084

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Ukazatel financování

Tabulka 13 zachycuje míru finanční nezávislosti (stability) ve tříletém období. S pomocí vzorce (5) se zobrazené hodnoty pohybují okolo 90 %. Výchovný ústav má většinu svého financování z vlastních zdrojů a je tak dle zjištěných výsledků stabilní. Do výsledných hodnot se promítá

právě dlouhodobý majetek ve vlastnictví ústavu, který je součástí vlastního kapitálu. V prvních dvou letech byl poměr celkového kapitálu a vlastního kapitálu celkem podobný, v posledním roce se zvýšil celkový kapitál a tím hodnota ukazatele o něco málo poklesla.

Tabulka 13 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
míra finanční nezávislosti	90,312	90,251	86,932

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Ukazatel míry investičního rozvoje/útlumu

S využitím vzorce (6) se koeficient opotřebení dlouhodobého majetku nachází v relativně nízkých hodnotách. Dle tabulky 14 je patrné, že se hodnoty v každém roce nachází v průměru okolo 34 %. Výchovný ústav Jindřichův Hradec disponuje s majetkem, který není značně opotřeбенý a průběžně tak investuje do obnovy a modernizace vybavení. Vzhledem k tomu, že se jedná o majetek výchovného zařízení, který je vystaven častému poškozování samotnými klientkami, stojí za zvážení, zda by nebylo vhodnější část prostředků směřovat jinam.

Tabulka 14 - Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
koeficient opotřebení DM	0,324	0,338	0,349

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem

Přídavek na dítě a příspěvek na péči jsou součástí položky jiné výnosy z vlastních výkonů, a jejich vývoj zachycuje tabulka 15. Po dosazení do vzorce (7) se podíl těchto příjmů na celkových výnosech pohybuje na nízké úrovni. Tvoří přibližně 1 % na celkových výnosech a pro ústav jsou zanedbatelnou položkou. Výše přídavku udržuje ve sledovaném období konstantní průběh a příspěvek na péči se ve sledovaných letech pomalým tempem zvyšuje.

Tabulka 15 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
výnosy v souvislosti s klientkou/klientem	0,012	0,013	0,009

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Poměr počtu klientek/klientů na počet zaměstnanců

Po dosažení maximálního limitu počtu klientek a limitu přepočteného počtu zaměstnanců do vzorce (8), následující tabulka 16 zobrazuje poměr sledovaných ukazatelů v letech 2021–2023. Z tabulky vyplývá, že na jednoho zaměstnance ve Výchovném ústavu Jindřichův Hradec připadá pouze 0,6 klientky. Hlavním důvodem je, že výchovný ústav zaměstnává více osob, z důvodu širšího spektra činností, kterým se věnuje. Zároveň se jedná o klientky s náročnější péčí.

Tabulka 16 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
počet klientek/klientů na zaměstnance	0,588	0,588	0,588

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

Náklady na klientku/klienta

Náklady na jednu klientku se ve výchovném ústavu každoročně zvyšují. S využitím vzorce (9) se v průměru jedná o náklady na jednu klientku ve výši 1 400 390 Kč. Takto vysoká hodnota souvisí s vyšším počtem zaměstnanců v zařízení vzhledem k počtu klientek. Vývoj nákladů lze pozorovat v tabulce 17.

Tabulka 17 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč

ukazatel	2021	2022	2023
náklady na 1 klientku/klienta	1 359 720	1 381 627	1 459 822

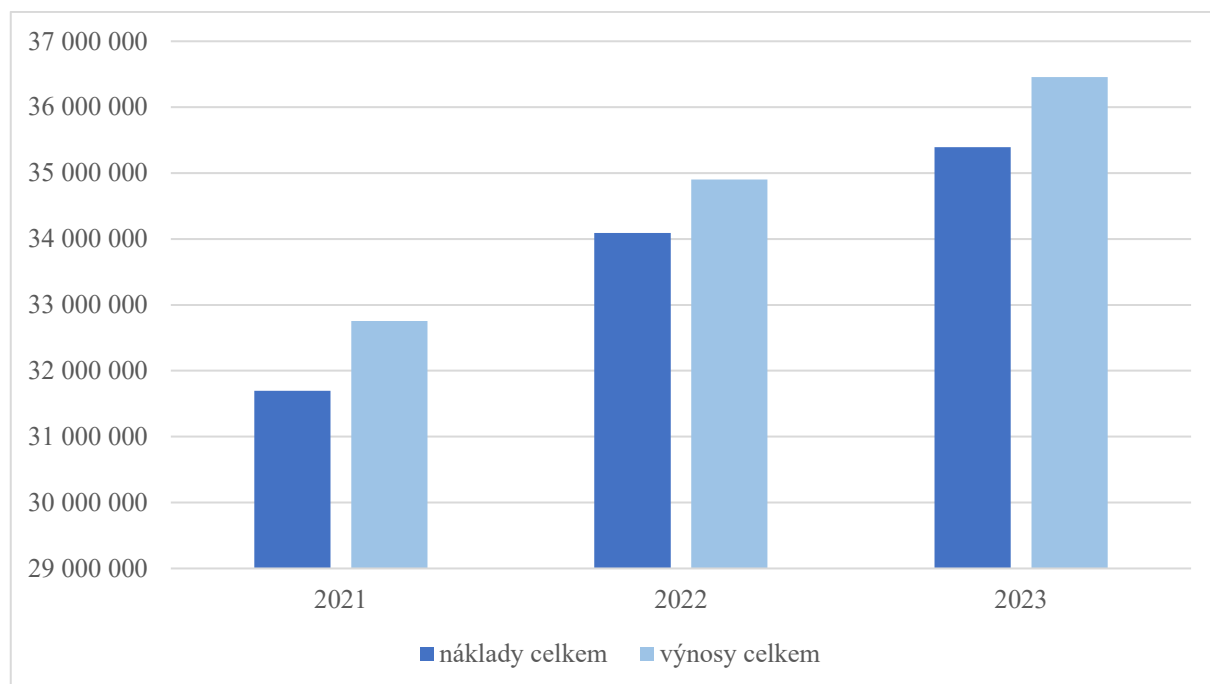
Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Jindřichův Hradec

6.3 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Výchovného ústavu Žulová

Výchovný ústav Žulová eviduje vedle své hlavní činnosti, také činnost vedlejší. Účtování činností probíhá dle zákonné povinnosti odděleně, a proto jsou i zde celkové náklady a celkové výnosy za jednotlivé činnosti zobrazeny v grafech samostatně. Jelikož doplňková činnost nehraje při hospodaření významnou roli, bude tato analýza věnována hlavní činnosti, která je pro činnost výchovného zařízení klíčová.

Vývoj celkových nákladů a výnosů Výchovného ústavu Žulová v rámci své hlavní činnosti zachycuje graf 24. Z grafu vyplývá, že vývoj nákladů a výnosů má v letech 2021–2023 rostoucí tendenci. Výnosy v každém roce převyšují náklady, a tím ústavní zařízení dosahuje kladného hospodářského výsledku, který přehledněji interpretuje tabulka 18. Obě položky meziročně rostou podobným tempem bez výraznějších výkyvů, což svědčí o stabilním vývoji hospodaření

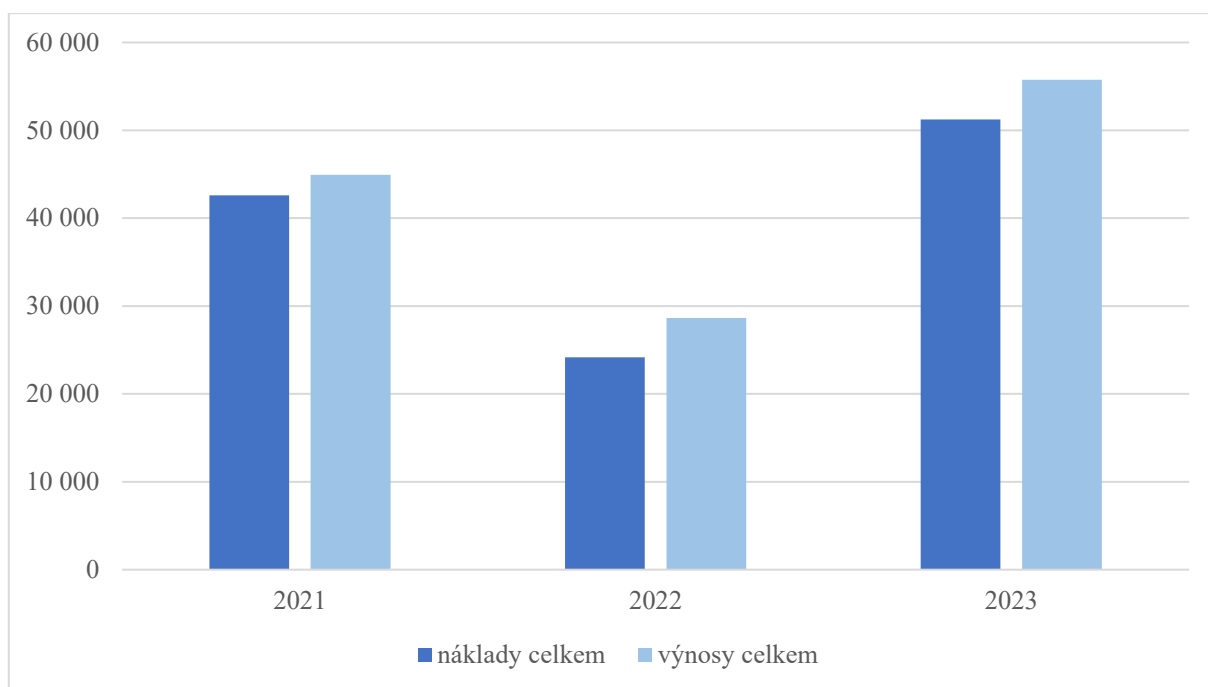
zařízení. Na základě výkazu zisku a ztráty je postupné tempo růstu nákladů a výnosů ovlivněno především celosvětovými událostmi.

Graf 24 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Žulová z hlavní činnosti za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

V grafu 25 je sledován vývoj celkových nákladů a celkových výnosů za doplňkovou činnost v letech 2021 až 2023. Doplňková činnost ve Výchovném ústavu Žulová vzniká provozem vlastní školní jídelny i pro veřejnost, tudíž výnosy v této činnosti jsou tvořeny pouze výdejem stravy. V některých letech lze pozorovat nárůst nákladů a výnosů, naproti tomu v roce 2022 došlo k výraznému poklesu. Lze konstatovat, že i přes tento nestabilní vývoj, výnosy v jednotlivých letech mírně převyšují náklady. Tento marginální zisk, který výchovný ústav generuje, nenarušuje hlavní poslání organizace a zároveň slouží pro podporu hlavní činnosti. Jelikož vedlejší činnosti v porovnání s hlavní činností tvoří procentuální podíl okolo 0,1 %, není pro výchovný ústav tato činnost významná.

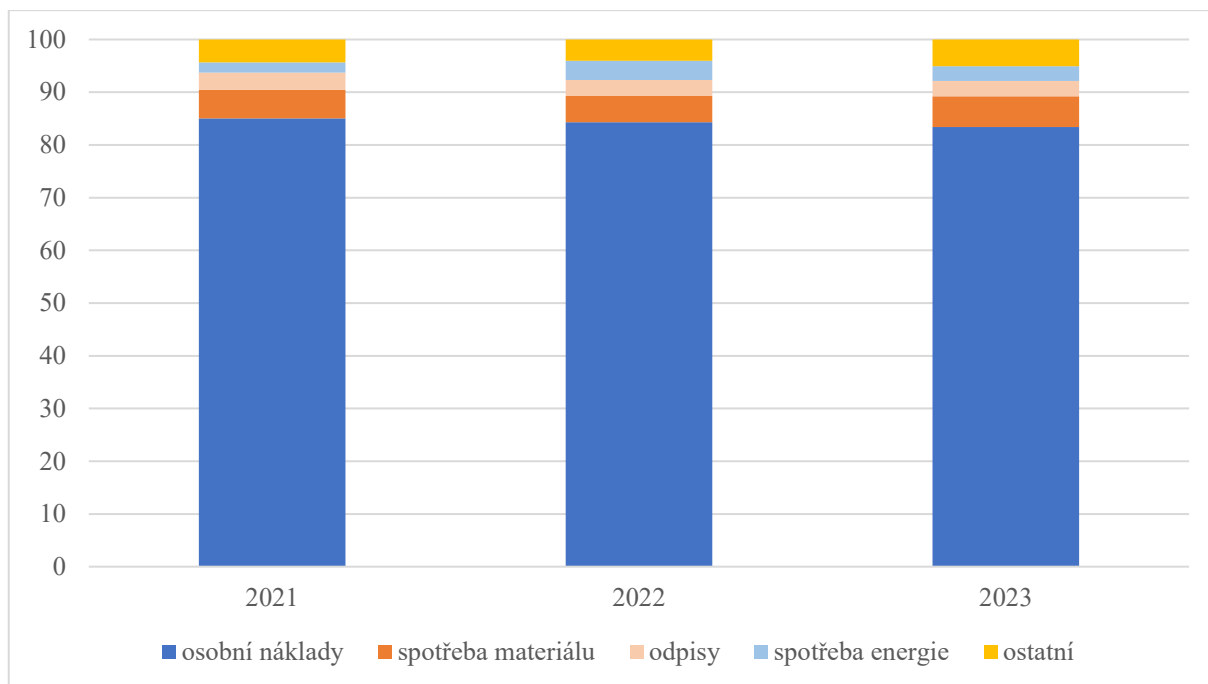
Graf 25 - Celkové náklady a výnosy Výchovného ústavu Žulová z doplňkové činnosti za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

6.3.1 Náklady

Výchovný ústav Žulová nemá ve sledovaném období žádné finanční náklady, daň z příjmů ani náklady na transfery. Celkové náklady organizace zastupují pouze náklady z činnosti. Veškeré náklady, které výchovný ústav eviduje, spadají právě pod tuto položku. Mezi hlavní výdaje z hlavní činnosti se řadí osobní náklady, spotřeba materiálu a energie, odpisy a ostatní výdaje. Ostatní výdaje zahrnují velké množství různých položek (opravy a udržování, cestovné, náklady z drobného dlouhodobého majetku, ostatní náklady z činnosti, tvorba a zúčtování opravných položek aj.).

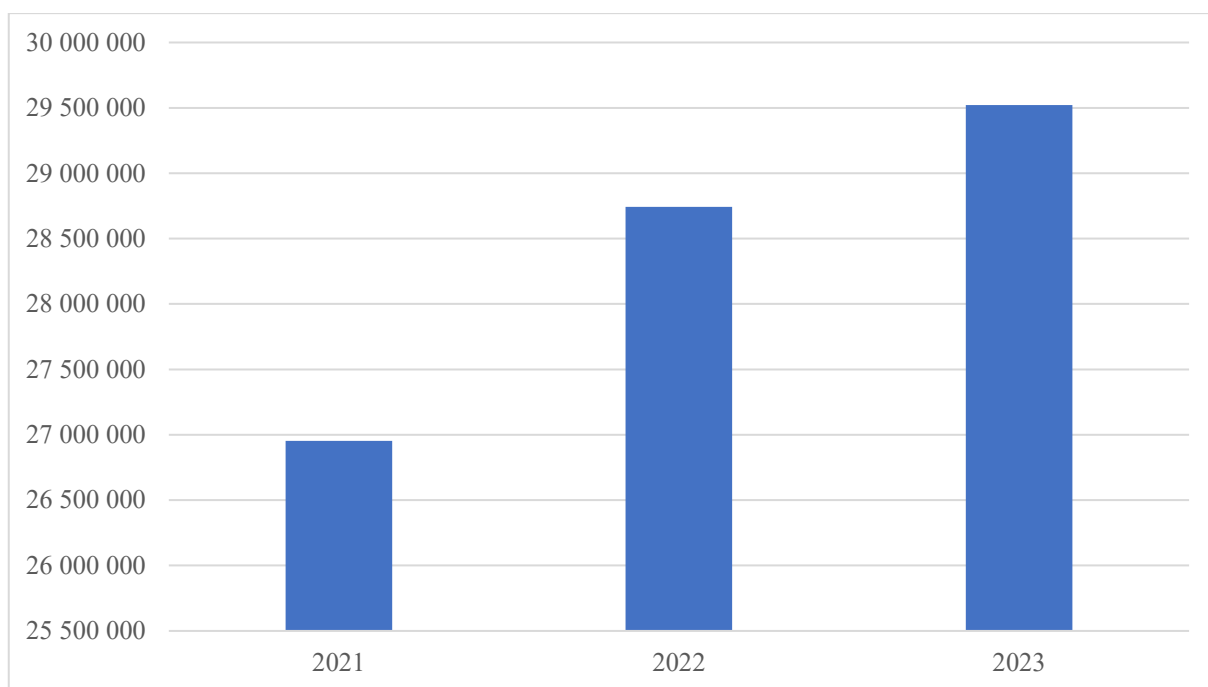
Z již zobrazeného grafu 24 se náklady postupným tempem v každém roce zvyšují. Celkově se náklady z hlavní činnosti během tří let zvýšily o 3 697 841 Kč, tedy přesně o 11,7 %. Po pandemii Covid-19 se výchovný ústav začal stabilizovat, avšak postupem času začal čelit dopadům vysoké inflace, která měla vliv na jeho hospodaření.

Graf 26 - Podíl jednotlivých položek na celkových nákladech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Z grafu 26 je zřejmé, že největší procentuální podíl na celkových nákladech tvoří osobní náklady. Obdobně jako u předešlých ústavů do této položky spadají náklady vázané na zaměstnance. Představují významnou část výdajů ve výchovném ústavu a každoročně se jejich podíl přibližuje až 85 %. Vývoj osobních nákladů ve sledovaném období zřehledňuje graf 27. Z grafu vyplývá, že osobní náklady mají mezi lety rostoucí tendenci, z důvodu zvyšování platových tarifů.

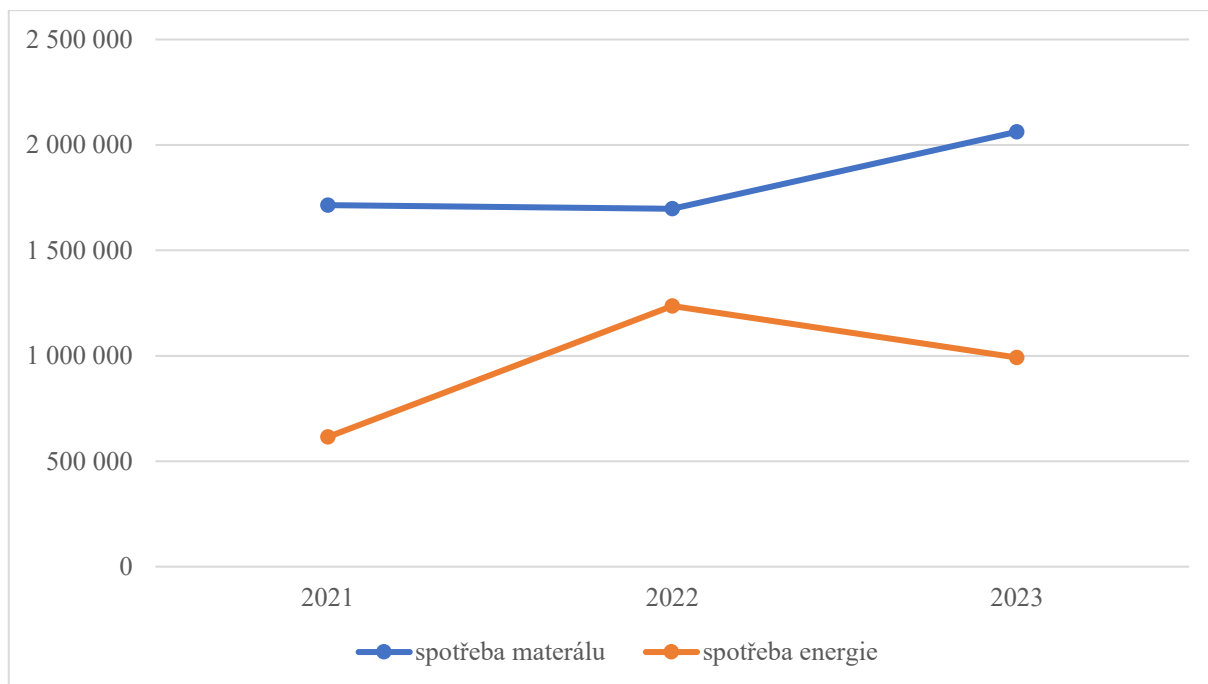

Graf 27 - Osobní náklady za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Spotřeba materiálu a spotřeba energie jsou pro výchovný ústav další dvě významné položky v rámci celkových nákladů za hlavní činnost. Graf 28 zobrazuje právě vývoj těchto položek v letech 2021–2023. Spotřeba materiálu představuje procentuální podíl na celkových nákladech mezi 5–6 %. V prvních dvou letech zobrazuje položka vcelku konstantní vývoj a odpovídá běžné spotřebě bez výraznějších meziročních výkyvů. Avšak v posledním roce došlo k růstu této položky, a to v důsledku dopadu vysoké inflace. Vzhledem k aktuálnímu ekonomickému vývoji lze očekávat větší tlak na výdaje spotřebního materiálu i v následujících letech.

Položka spotřeba energie se pohybuje od 2–4 % na celkových nákladech ve výchovném ústavu. Její vcelku nestabilní vývoj je zobrazen také v grafu 28. Mezi lety 2021–2022 došlo k nárůstu o 621 397 Kč, v přepočtu o 101 %. Tento nárůst byl způsoben růstem cen za energie, a právě v reakci na zdražování se výchovný ústav snažil šetřit např. omezeným vytápěním méně užívaných prostor nebo důslednější kontrolou nad regulací osvětlení. Na spotřebu energie má také ve sledovaných letech pozitivní vliv zejména rekonstrukce střechy výchovného ústavu a výměna zdrojů tepla – nové kotle s úspornějším režimem. Tato jednotlivá opatření budou v příštích letech přispívat k energetickým úsporám a nižším provozním nákladům v této oblasti.

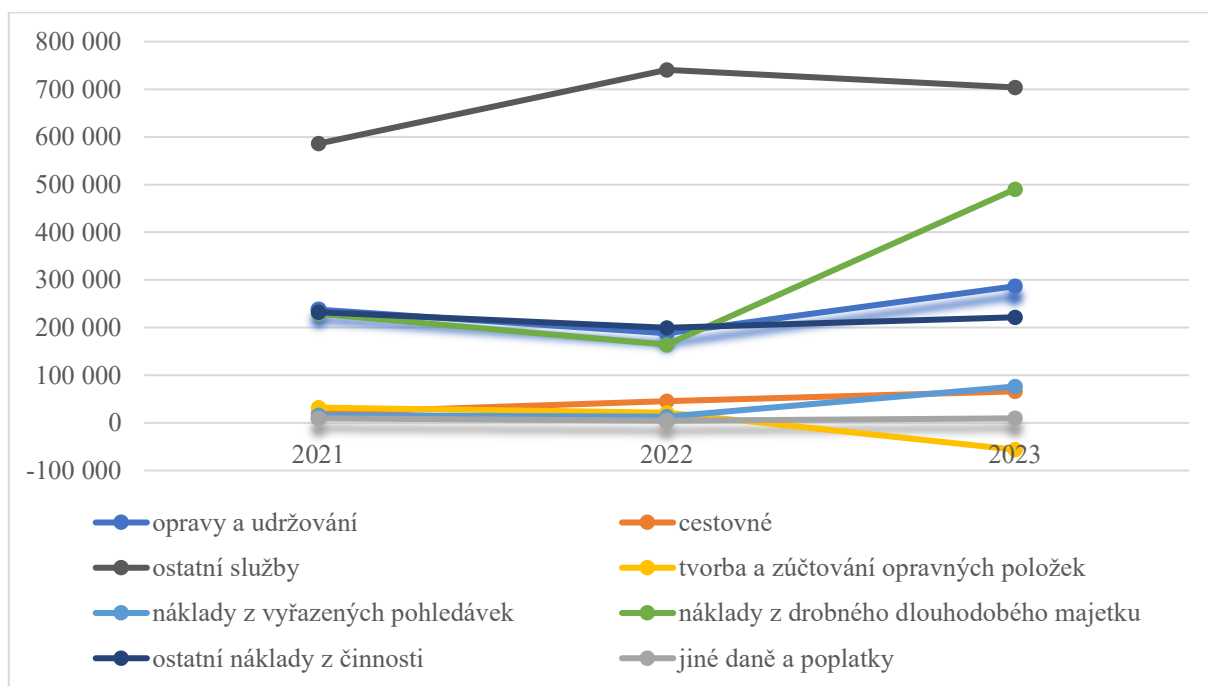
Graf 28 - Spotřeba materiálu a spotřeba energie za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Mezi větší položku lze také zařadit odpisy dlouhodobého majetku, které tvoří okolo 3 % na celkových nákladech. Jejich výši ovlivňuje zejména větší množství majetku, které ústav vlastní a investice do modernizace zařízení.

V následujícím grafu 29 je zobrazen vývoj ostatních nákladů ve výchovném zařízení za roky 2021–2023. Pro větší přehlednost jsou v tomto grafu zahrnuty pouze vybrané položky ostatních nákladů, jelikož položky jako daň z nemovitosti nebo daň silniční nemá žádný vliv na hospodaření ústavu. Procentuální podíl všech zbývajících nákladů představuje zhruba v průměru 4,5 % na celkových nákladech. S ohledem na celkový rozpočet ústavu nemají tyto položky významný dopad na finanční hospodaření. Většina položek se vyznačuje celkem stabilním trendem, zatímco u některých se vyskytují mírné výkyvy mezi lety. Nejvýraznější změnu lze pozorovat u položky náklady z drobného dlouhodobého majetku, kdy výchovný ústav v roce 2023 nakoupil nové vybavení do multifunkční místnosti. S tím souvisí i mírný vzestup u nákladů na opravy a udržování, které je spojeno s touto výstavbou. Mezi další výrazné položky patří ostatní služby. Rostoucí trend se také nachází u položky cestovné, a to z důvodu rostoucích nákladů na pohonné hmoty. Ostatní náklady z činnosti a náklady z vyřazených pohledávek kopírují obdobný trend.

Klesající charakter má položka tvorba a zúčtování opravných položek složená z příspěvku na péči, tedy dluhů rodičů vůči výchovnému zařízení. Graf 29 zobrazuje její vývoj za sledované období. V prvních dvou letech se hodnota nacházela okolo 26 000 Kč. V posledním roce se hodnota pohybovala v záporných hodnotách okolo 56 000 Kč.

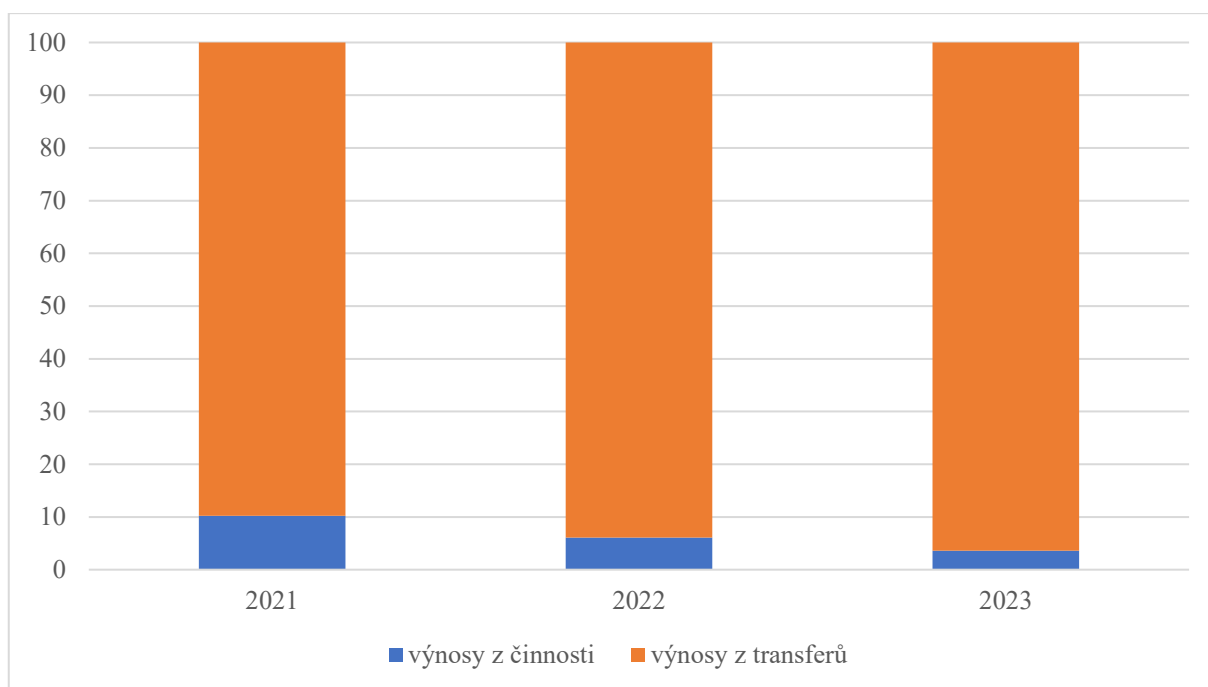
Graf 29 - Vývoj ostatních položek nákladů za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

6.3.2 Výnosy

Celkové výnosy Výchovného ústavu Žulová v rámci své hlavní činnosti tvoří výnosy z transferů a výnosy z činnosti. Výnosy z transferů neboli finanční prostředky poskytnuté od zřizovatele hrají zásadní roli pro stabilní provoz tohoto ústavu a rozvoj služeb při zajišťování péče klientkám a klientům. Dále ústavní zařízení provádí čerpání účelových fondů na modernizaci svého zařízení a také tím pokrývá nedostatečné prostředky poskytnuté od zřizovatele určené na chod výchovného ústavu.

Z již zobrazeného grafu 24 vyplývá, že celkové náklady v rámci hlavní činnosti mají ve výchovném ústavu za roky 2021–2023 rostoucí trend. Ve srovnání s počátečním rokem došlo k celkovému navýšení o 3 705 165 Kč, v přepočtu nárůst o 11 %.

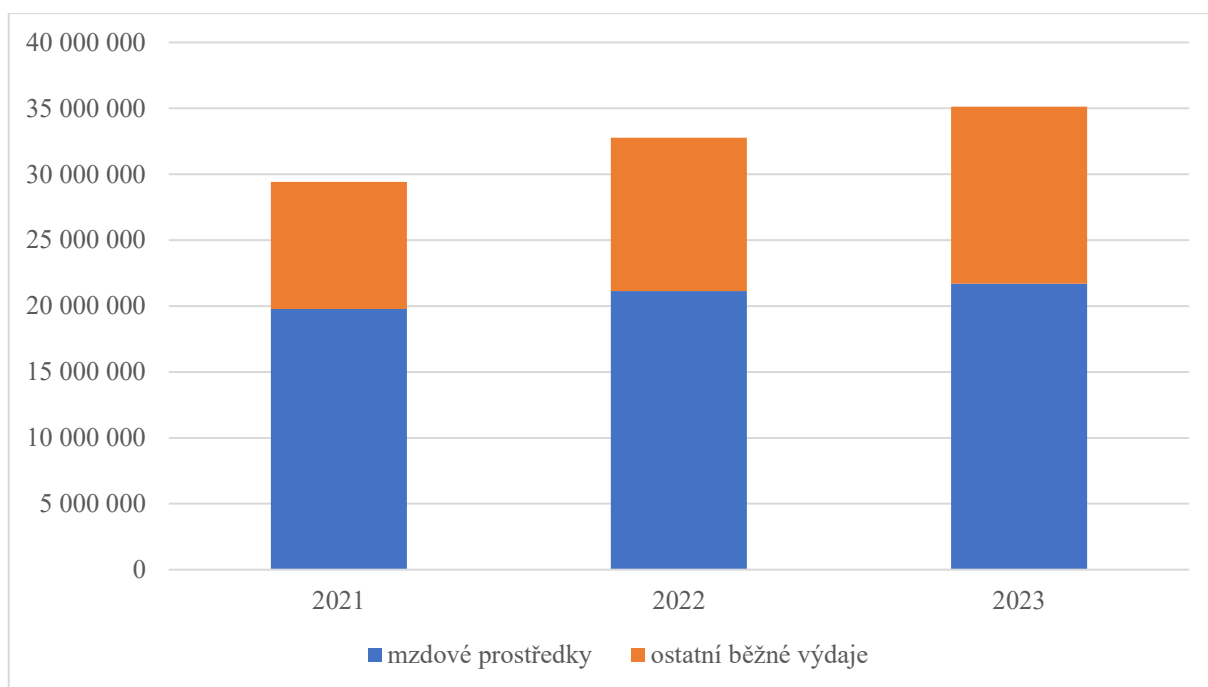

Graf 30 - Podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Graf 30 zobrazuje procentuální podíl jednotlivých výnosů na výnosech celkem za roky 2021–2023. Na základě grafu lze konstatovat, že dominantní část zastupují výnosy z transferů. Ty představují každoroční podíl mezi 90–96 % na výnosech celkem, zatímco zbývajících 4–10 % připadá na položku výnosy z činnosti. Tento poměr naznačuje, že poskytnuté transferové prostředky jsou zásadním zdrojem financování a zobrazené výnosy z činnosti představují spíše doplňkové financování.

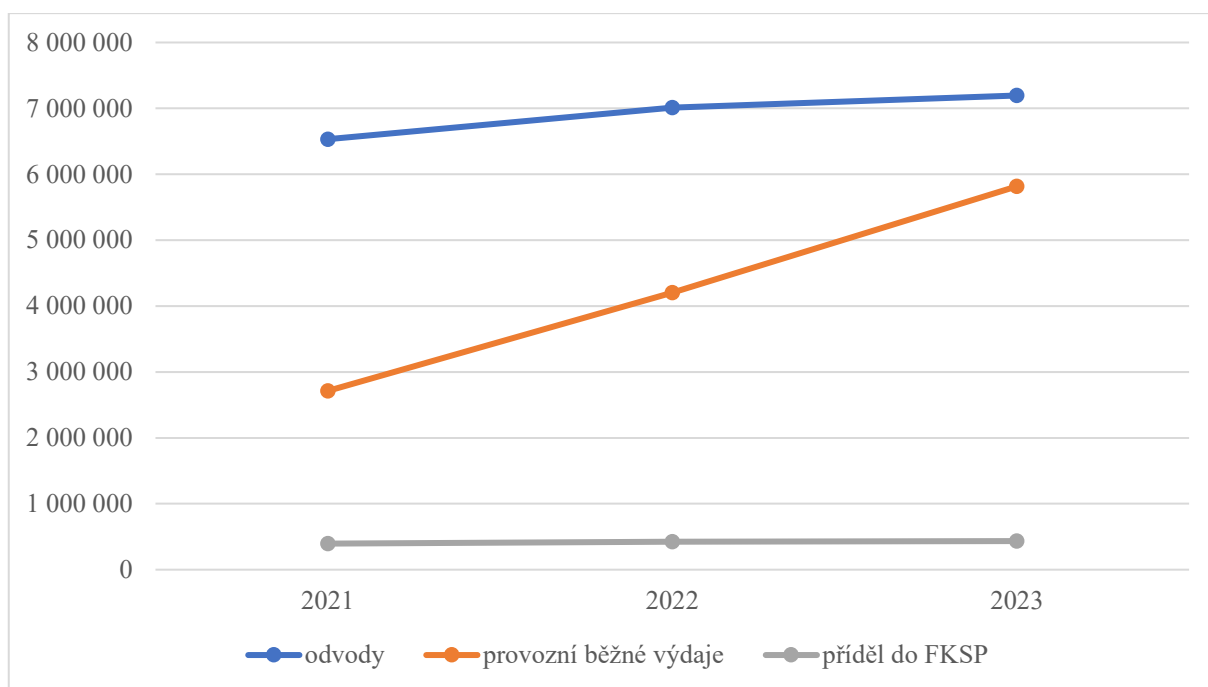
Výnosy z transferů představují poskytnuté peněžní prostředky od zřizovatele na činnost výchovného ústavu. Zahrnují příspěvek určený na mzdy a příspěvek určený na ostatní běžné výdaje. Graf 31 zobrazuje vývoj těchto transferových prostředků mezi lety 2021–2023. Z grafu vyplývá, že celkový příspěvek se ve sledovaném období zvyšuje a výchovný ústav tak získává každoročně vyšší transfer. Největší podíl tvoří příspěvek na mzdy (platy a OON). Jejich podíl na transferových prostředcích je v průměru až 65 %. Mzdové prostředky rostou vzhledem ke zvyšování platových tarifů a s tím rostou úměrně i zákonné odvody z platů. Vzestupnou tendenci kopíruje také příspěvek na ostatní běžné výdaje, které se také zvyšují úměrně k aktuální situaci.

Graf 31 - Výnosy z transferů a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Žulová

Položky ostatních běžných výdajů a jejich tříletý vývoj zobrazuje graf 32. Příspěvek určený na FKSP představuje nejmenší podíl v těchto výdajích a zároveň je jeho průběh vcelku konstantní. K výraznějšímu výkyvu by došlo pouze tehdy, pokud by celkový příspěvek byl znatelně vyšší než v letech předchozích. Procentuální podíl přidělu na FKSP je každoročně v průměru okolo 3,6 %. Největší příspěvek je příspěvek na zákonné odvody, které úměrně rostou vzhledem k růstu mzdových prostředků. Výrazně rostoucí křivku lze pozorovat u příspěvku na úhradu provozu zařízení. Mezi sledovanými lety došlo k celkovému navýšení příspěvku na provoz o 114 %. Výchovný ústav si stanovil takovou výši vzhledem k obavám z růstu cen za energie, růstu inflace a z růstu cen za služby nezbytné pro provoz zařízení. Ústav tak reagoval na ekonomický vývoj a nutnost pokrýt své provozní výdaje.

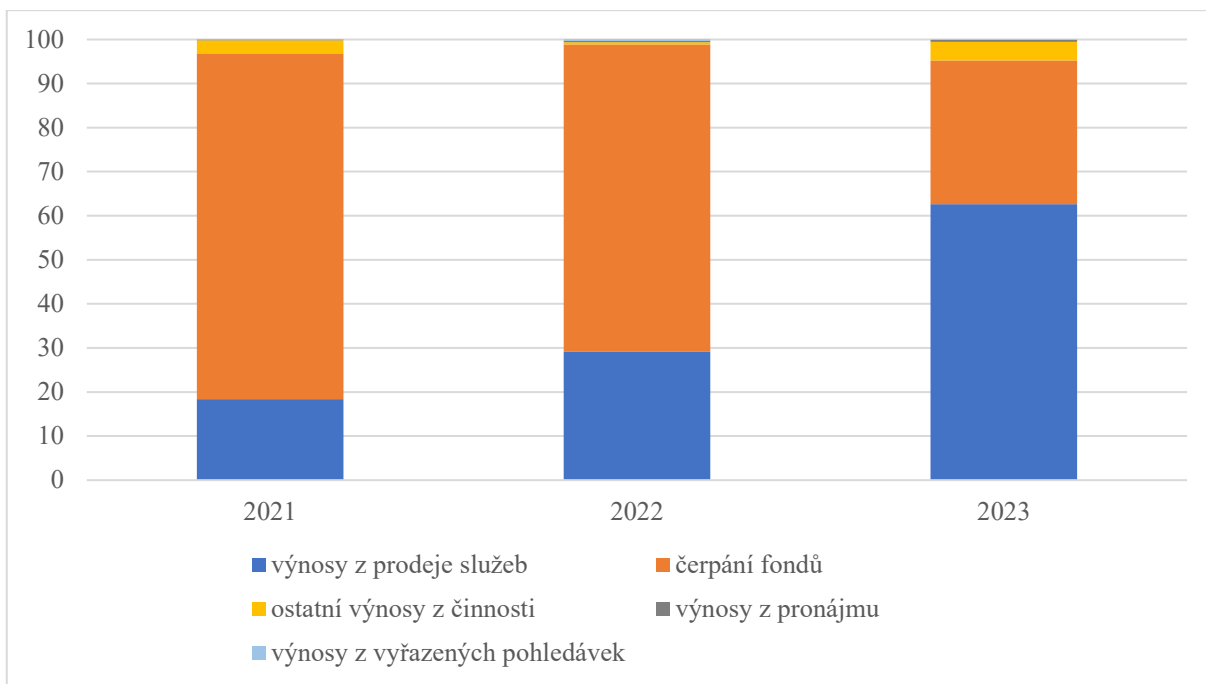

Graf 32 - Příspěvek na ostatní běžné výdaje a jejich užití za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů Výchovného ústavu Žulová

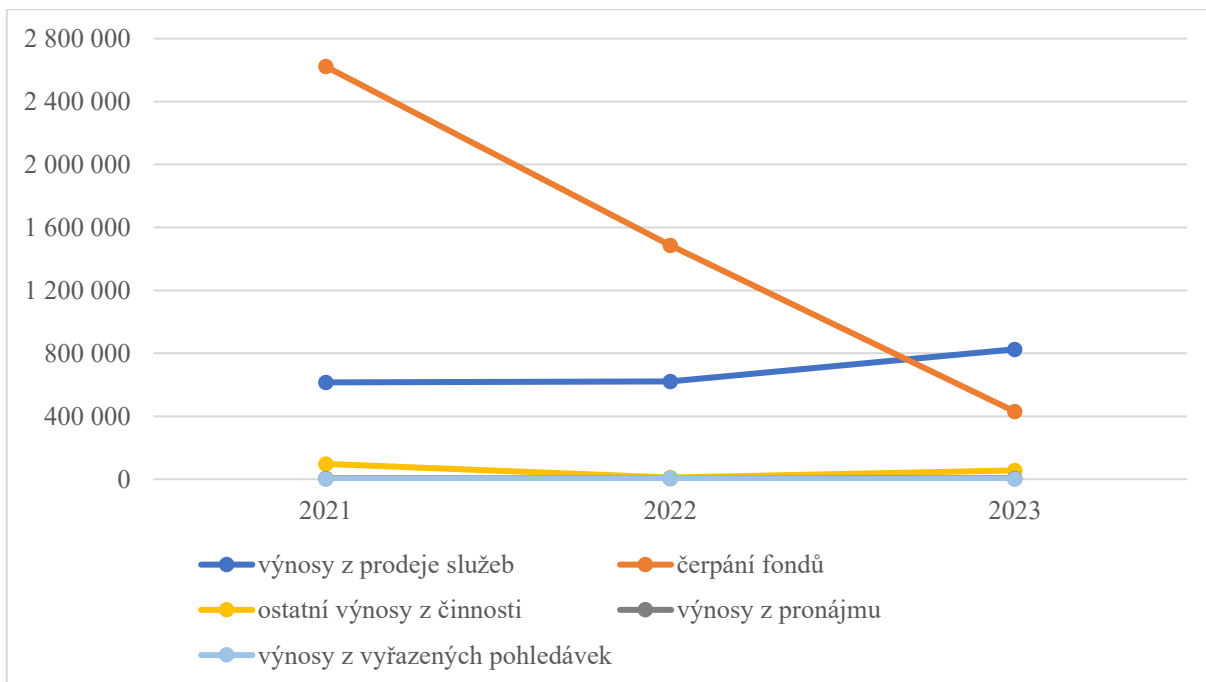
Pod položku výnosy z činnosti spadají ve Výchovném ústavu Žulová výnosy z prodeje služeb, čerpání fondů, ostatní výnosy z činnosti, výnosy z pronájmu nebo výnosy z vyřazených pohledávek. Jak bylo již uvedeno, součet těchto položek tvoří maximálně 10 % na celkových výnosech. Podíl jednotlivých položek znázorňuje v letech 2021–2023 graf 33. V prvním a druhém sledovaném roce mělo čerpání fondů procentuální podíl více jak 70 % na této položce. V posledním roce došlo k jejímu snížení, a tím se změnila struktura těchto výnosů. Největší podíl následně převzala položka výnosy z prodeje služeb. Zbylé zkoumané položky se pohybují v rozmezí od 0-4 % a tím jsou pro výchovný ústav položkami zanedbatelnými.

Jednotlivé položky jsou také zobrazeny v grafu 34, který zpřehledňuje jejich tříletý vývoj. Velmi výrazný klesající trend znázorňuje křivka čerpání fondů, jelikož ústav v těchto letech využil fondy na rekonstrukci a modernizaci svého zařízení. Nepředvídatelná položka výnosy z prodeje služeb eviduje postupný růst, protože v roce 2023 bylo do ústavu umístěno více klientek z vyšších příjmových rodin. Položky jako jsou ostatní výnosy z činnosti, výnosy z pronájmu či výnosy z vyřazených pohledávek mají ve sledovaném období velmi stabilní vývoj a nevykazují žádné meziroční výkyvy.

Graf 33 - Podíl jednotlivých položek na výnosech z činnosti za roky 2021–2023 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Graf 34 - Vývoj jednotlivých položek výnosů z činnosti za roky 2021–2023 v Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

6.3.3 Výsledek hospodaření hlavní a doplňkové činnosti

Tabulka 18 zachycuje výsledek hospodaření Výchovného ústavu Žulová za hlavní a doplňkovou činnost v letech 2021–2023. Dle výkazu zisku a ztráty jsou zobrazeny v tabulce celkové náklady a celkové výnosy z obou činností.

Tabulka 18 - Výsledek hospodaření hlavní a doplňkové činnosti Výchovného ústavu Žulová za roky 2021–2023 v Kč

položka	2021	2022	2023
náklady celkem z HČ	31 694 158	34 091 502	35 392 000
výnosy celkem z HČ	32 753 241	34 903 111	36 458 406
výsledek hospodaření z HČ	1 059 082	811 608	1 066 407
náklady celkem z DČ	42 597	24 179	51 232
výnosy celkem z DČ	44 940	28 660	55 745
výsledek hospodaření z DČ	2 343	4 481	4 513

Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová

Z tabulky vyplývá, že ve všech sledovaných letech výchovný ústav vykazuje vyšší výnosy než náklady. Tím zařízením dosahuje kladného hospodářského výsledku v rámci hlavní i vedlejší činnosti.

V rámci hlavní činnosti výsledek hospodaření dosahoval kladných hodnot, a to z důvodu úspor mzdových prostředků. Úspory vznikly v důsledku odchodu některých zaměstnanců a vyšší nemocnosti. Nevyužité mzdové prostředky byly převedeny do rezervního fondu. Doplňková činnost, zaměřující se na poskytování stravování cizím osobám, přináší dodatečné příjmy. Z hlediska výše jejího zisku se činnost zaměřuje zejména na zajištění stravy pro klientky/klienty a zaměstnance.

Výchovný ústav Žulová, který je zaměřený na práci s klientkami a klienty se závislostmi, se potýká s vyššími náklady na jejich specifickou péči, která vyžaduje odborný přístup a intenzivní dohled. Významnou položkou nákladů jsou právě osobní náklady, které zahrnují mzdy i pro specializované odborníky jako je adiktolog, terapeut či sociální pracovníce se zdravotním zaměřením. Další výdaje souvisejí s provozem vlastní školní jídelny a se vzděláním ve vlastním školském zařízení. Výnosy z vlastní činnosti představují pouze malou část jeho příjmů a výchovný ústav je tak závislý na transferu od zřizovatele. Bez těchto prostředků by nebylo možné pokrýt náklady na provoz a zajistit tak odbornou a specializovanou péči pro své klientky/klienty. Postupné navyšování těchto transferových prostředků reaguje na aktuální ekonomické podmínky a světové události.

6.3.4 Analýza hospodaření poměrovými ukazateli

V této části práce byla provedena finanční analýza poměrovými ukazateli k vyhodnocení ukazatele autarkie, likvidity, financování, investičního rozvoje/útlumu a vlastních ukazatelů.

Ukazatel autarkie

S využitím vzorce (1) se výsledné hodnoty nachází v tabulce 19 nad 100 %, jelikož výnosy v každém roce převyšují náklady. Organizace má výnosy, které v dostatečné míře pokrývají své náklady, což svědčí o finanční soběstačnosti v rámci své hlavní činnosti. V roce 2022 se poměr položek výnosů a nákladů mírně přiblížil, a tím došlo k mírnému poklesu hodnoty autarkie. V ostatních letech se nacházel o něco vyšší rozdíl mezi položkami.

Tabulka 19 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
$A_{HV-HČ}$	103,342	102,381	103,013

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Ukazatele likvidity

Ukazatel okamžité likvidity a další vypočtené indikátory odráží finanční situaci výchovného zařízení v tabulce 20. Za pomoci vzorce (2) se výsledné hodnoty objevují zřetelně výše, než je optimální hodnota, která bývá zpravidla okolo jedné. V prvním sledovaném roce byla hodnota až skoro pětkrát vyšší, než je doporučené optimum, a to z důvodu nejvyšší dosahované úrovně peněžních prostředků na běžném účtu ve sledovaném období. Zároveň i hodnota krátkodobých závazků byla v porovnání nejnižší.

Na základě využití vzorce (3) se hodnoty čistého pracovního kapitálu pohybují v pozitivních hodnotách. Pokud by Výchovný ústav Žulová zaplatil všechny své krátkodobé závazky, zůstaly by mu největší prostředky v prvním sledovaném roce.

Po dosazení hodnot do vzorce (4) se podíl pracovního kapitálu nachází nad doporučeným intervalem. Výchovný ústav je tak v každém roce velmi finančně stabilní.

Tabulka 20 - Ukazatele likvidity za roky 2021–2023

ukazatele	2021	2022	2023
okamžitá likvidita (L_I)	4,848	2,341	3,099
čistý pracovní kapitál (PK) v Kč	10 458 851	6 032 269	7 509 430
podíl PK na oběžných aktivech v %	80,540	60,548	70,198

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Ukazatel financování

Tabulka 21 zobrazuje míru finanční nezávislosti (stability) v jednotlivých letech. S využitím vzorce (5) se hodnoty pohybují okolo 95 %. Takto vysoké hodnoty potvrzují, že výchovný ústav je vysoce finančně nezávislý, jelikož financování pokrývá z vlastních zdrojů a nespolehá na zdroje cizí. Na vyšší hodnoty má také vliv skutečnost, že výchovný ústav vlastní dlouhodobý majetek, který je součástí vlastního kapitálu.

Tabulka 21 - Míra finanční nezávislosti (stability) za roky 2021–2023 v %

ukazatel	2021	2022	2023
míra finanční nezávislosti	95,831	93,795	95,014

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Ukazatel míry investičního rozvoje/útlumu

Míru opotřebenosti dlouhodobého majetku ve výchovném ústavu zobrazuje tabulka 22. Po dosazení do vzorce (6) se hodnoty pohybují v průměru okolo 29 %. Nízké hodnoty naznačují, že ústav disponuje s majetkem, který není značně opotřebený a je celkem v dobrém stavu. Jelikož dochází ve výchovném ústavu ke značné míře poškození, bylo by dobré se na místo obnovy majetku zaměřit na přesměrování finančních prostředků do jiných oblastí. Možná do moderního zabezpečení, lepších ochranných systémů nebo prevence udržování majetku. Na výchozí hodnoty má také vliv zvolený způsob odepisování majetku.

Tabulka 22 - Koeficient opotřebenosti dlouhodobého majetku za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
koeficient opotřebenosti DM	0,294	0,281	0,293

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem

Následující tabulka 23 zahrnuje podíl výnosů z prodeje služeb na celkových výnosech v rámci své hlavní činnosti. Na základě využití vzorce (7) tabulka zobrazuje vývoj těchto výnosů ve tříletém období. Hodnoty se každoročně pohybují okolo 2 % a nejedná se o významnou položku pro výchovný ústav. Nejvyššího podílu dosáhla v posledním roce, kde se poměr obou položek navýšil, a to z důvodu přijetí klientek z rodin s vyššími příjmy.

Tabulka 23 - Podíl výnosů v souvislosti s klientkou/klientem na celkových výnosech za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
výnosy v souvislosti s klientkou/klientem	0,019	0,018	0,023

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Poměr počtu klientek/klientů na počet zaměstnanců

S využitím hodnot a jejich dosazením do vzorce (8) se výsledné hodnoty nacházejí v zobrazené tabulce 24. Ve Výchovném ústavu Žulová, připadá na jednoho zaměstnance v průměru 0,7 klientky nebo klienta. Tato nízká hodnota souvisí se zaměstnáním více osob v nepedagogických oblastech, ale také poukazuje na větší individuální péči.

Tabulka 24 - Poměr počtu klientek/klientů na limit počtu zaměstnanců za roky 2021–2023

ukazatel	2021	2022	2023
počet klientek/klientů na zaměstnance	0,701	0,732	0,689

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

Náklady na klientku/klienta

Náklady na klientku/klienta zahrnují celkové náklady z hlavní i vedlejší činnosti, a to z důvodu větší přehlednosti všech nákladů, které ústav vynakládá na zajištění péče. Jak z tabulky 25 vyplývá, náklady na klientku/klienta mají rostoucí tendenci. Po provedeném dosazení hodnot do vzorce (9) se náklady na jednu klientku/klienta nachází v průměru ve výši 1 055 163 Kč. Vysoké hodnoty souvisí s individuální a náročnější péčí o závislé osoby.

Tabulka 25 - Náklady klientky/klienta na celkových nákladech za roky 2021–2023 v Kč

ukazatel	2021	2022	2023
náklady na 1 klientku/klienta	991 774	1 066 115	1 107 601

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů Výchovného ústavu Žulová

6.4 Výživné a jeho vliv na rozpočet ústavů

Ve všech sledovaných výchovných ústavech představuje výživné pouze příjem klientek/klientů a není zahrnuto do rozpočtu zařízení. Tyto ústavy nevyužívají výživné na financování svého provozu, ale spravují je v zájmu klientek/klientů. Pro všechna zařízení se jedná každoročně o částku, která má nepředvídatelný vývoj.

Za období 2021–2023 činilo výživné u Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí v průměru 605 333 Kč za rok. V případě Výchovného ústavu Jindřichův Hradec výživné dosáhlo průměrné částky 132 073 Kč za rok a pro Výchovný ústav Žulová se částka za sledované období pohybovalo v průměru okolo 531 189 Kč.

Nejedná se však o jednotný přístup. Některá ústavní zařízení výživné zahrnují do svého rozpočtu a aktivně s ním hospodaří. Pokud by se výživné stalo součástí financování i v těchto výchovných ústavech, mohlo by to přinést finanční úsporu, jak pro jednotlivá zařízení, tak pro zřizovatele. Hypoteticky by se pro organizace Výchovný ústav Jindřichův Hradec a Výchovný ústav Žulová jednalo o přínos okolo 1 % na celkových výnosech. Avšak pro Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí by se podíl pohyboval okolo 3,5 %, a tím, že tato organizace nevlastní žádné majetky a netvoří téměř žádné odpisy, by mohl tento příspěvek přispět např. na obnovu majetku a zlepšení zázemí.

Výživné poukazuje na nejednotnost právní úpravy, jelikož některé ústavy s těmito finančními prostředky hospodaří, jiné tuto možnost nevyužívají. Tato rozdílná praxe způsobuje, že některá zařízení jsou finančně zvýhodněna, což může mít vliv na nejen efektivitu financování, ale také na možnosti poskytování kvalitnějších služeb.

7 VYHODNOCENÍ

Tato kapitola se zaměřuje na vyhodnocení Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí, Výchovného ústavu, střediska výchovné péče a střední školy Jindřichův Hradec a Výchovného ústavu, střední školy a školní jídelny Žulová. Celkové shrnutí hospodaření vychází ze zjištěných výsledků předchozí kapitoly. Účetní výkazy a interní zdroje poskytly bližší informace o nákladech a výnosech jednotlivých organizací.

Výchovné ústavy jsou specifickými státními organizacemi, jejichž financování je závislé na transferu neboli příspěvku od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Ačkoliv se v České republice výchovných ústavů nenachází mnoho, je jejich role v systému institucionální péče klíčová. Vzhledem k charakteru jejich činnosti a narůstajícímu počtu případů mladistvých vyžadující tuto péči, je jejich existence nezbytná.

Klíčovým faktem pro hospodaření ústavů je kladný či vyrovnaný výsledek hospodaření, který se nachází ve všech sledovaných letech. V opačném případě by nebylo pro tyto organizace možné nadále existovat. Je tak podstatné hospodařit se získanými finančními prostředky od zřizovatele a v případě záporného výsledku využít se souhlasem zřizovatele rezervní fond. Jak z analýzy vyplývá, výchovné ústavy mohou vést vedle hlavní činnosti i doplňkovou činnost, ta však přináší pouze marginální zisk na případné dofinancování hlavní činnosti.

Komparovat efektivnost mezi ústavy je velmi obtížné, a i přes obdobné financování se liší vnitřními směrnici, počtem zaměstnanců, počtem umístěných klientek/klientů nebo náročností v poskytované péči. Jsou limitovány právě touto specifickou péčí v jednotlivých zařízeních. Zásadní a největší položku představují mzdové náklady, které jsou ovlivňovány ze strany ministerstva. Vzhledem k charakteru těchto organizací je struktura nákladů a výnosů v jednotlivých výchovných ústavech velmi podobná. Finanční analýza byla také zaměřena na poměrové ukazatele, konkrétně na ukazatel autarkie, likvidy, investičního rozvoje/útlumu a financování. Výsledné hodnoty těchto ukazatelů vycházejí obdobně, což je dáno charakterem organizací. S využitím vlastních ukazatelů vhodných pro výchovné ústavy byl poskytnut větší přehled z hlediska činnosti dané organizace.

Mezi finanční zdroje, které ústavy zahrnují do svého rozpočtu patří příspěvek na péči a přídavek na dítě. Jedná se však o marginální položku výnosů. Výživné a sirotčí výchovné ústavy nezahrnují do hospodaření jako některá jiná zařízení, ale spoří klientkám/klientům na jejich bankovním účtu.

Doporučení pro praxi:

- Optimalizace nákladů na provoz: Výchovné ústavy sídlí v energeticky nákladných budovách, což výrazně zvyšuje provozní náklady. Často se jedná o nevyhovující prostory a pokud by organizace sídlily v modernějších, zateplenějších i menších budovách, mohly by se snížit zejména náklady za energie.
- Navržení metodiky sjednocení využívání výživného: Pokud by analyzované ústavy hospodařily s výživným jako hospodaří v jiných zařízeních, mohlo by dojít k úsporám ze strany MŠMT a zároveň by se mohla zvýšit kvalita poskytované péče.
- Navržení legislativních změn směrem k využívání výživného v rámci ústavní výchovy: Sjednocení rozhodovací praxe soudů.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo provést analýzu fungování systému ústavní péče v České republice prostřednictvím komparace vybraných ústavních zařízení. Na základě analýzy byla představena ekonomická stránka organizací a jejich specifická činnost. Hospodaření výchovných zařízení bylo znázorněno pomocí grafů a tabulek během tříletého období. Následně proběhlo vyhodnocení a případné doporučení pro zlepšení systému.

Teoretická část byla nejprve zaměřena na náhradní péči, zejména její formu ústavní péče a byly popsány jednotlivé druhy ústavních zařízení. Dále byl představen proces nařízení ústavní a ochranné výchovy a část byla věnována problematice v rámci ústavní péče. Další kapitola se zaměřila na mezinárodní srovnání v počtu dětí umístěných v ústavní péči. V následující kapitole byla věnována pozornost financování ústavních zařízení, zejména výchovných ústavů a byly přiblíženy jednotlivé finanční prostředky v rámci těchto zařízení společně s jejich účetnictvím.

V analytické části byly popsány tři vybrané státní příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Konkrétně byly analyzovány Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední škola Jindřichův Hradec a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Žulová, které poskytují služby ústavní péče pro mladistvé ve věku od 15–18 let. Vybrané výchovné ústavy zahrnují stejnou věkovou skupinu, avšak s mírně odlišným zaměřením z hlediska náročnosti péče. Analýza byla provedena na základě účetních výkazů a interních zdrojů poskytnutých od výchovných zařízení za roky 2021–2023. Část byla věnována rozboru jednotlivým položkám nákladů, výnosů a výsledku hospodaření, která obecně představila fungování organizací. Další část byla věnována finanční analýze poměrovými ukazateli, za účelem zjistit autarkii, likviditu, míru investičního rozvoje/útlumu a financování. S použitím vlastních navržených ukazatelů byly zpřehledněny specifické aspekty činnosti dané organizace.

Sledované výchovné ústavy vykazují každoročně kladný či nulový hospodářský výsledek, což je pro jejich existenci klíčové, jelikož jsou závislé na poskytnutých finančních prostředcích od zřizovatele. I přes trend deinstitucionalizace a omezení ústavní péče, jsou tato zařízení pro společnost nesmírně důležitá a nezbytná. Ačkoliv si výchovné ústavy vedou dobře a vykazují stabilní hospodaření, lze na základě již zmíněných doporučení přinést zkvalitnění poskytovaných služeb a finanční úsporu pro stát.

POUŽITÁ LITERATURA

TIŠTĚNÉ ZDROJE:

1. ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální péče: učebnice pro obor sociální činnost*. 2. díl. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5148-1
2. COURTNEY, Mark a THOBURN, June. *Children in State Care*. Aldershot: Ashgate Publishing, 2009. ISBN 978-0-7546-2587-2
3. JANSKÝ, Pavel. *Dítě s problémovým chováním a náhradní výchovná péče ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-534-9
4. KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2
5. KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2
6. KRECHOVSKÁ, Michaela; HEJDUKOVÁ, Pavlína a HOMMEROVÁ, Dita. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Expert. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-3075-2
7. KŘÍSTEK, Adam. *Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-821-6
8. MACELA, Miloslav; HOVORKA, Daniel; KŘÍSTEK, Adam; TRUBAČOVÁ, Klára a ZÁRASOVÁ, Zuzana. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-727-0
9. MYŠKOVÁ, Lucie. *Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a standardy kvality služeb ambulantních středisek výchovné péče*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2018. ISBN 978-80-7481-222-4
10. NEJEZCHLEB, Zdeněk. *Praktické účetní příklady školských příspěvkových organizací*. Karviná: Paris, 2022. ISBN 978-80-87173-62-6
11. NEJEZCHLEB, Zdeněk. *Účetnictví školské příspěvkové organizace*. Karviná: Paris, 2015. ISBN 978-80-87173-32-9

12. O'BRIEN, Thomas M. *Child welfare in the legal setting: A Critical and Interpretive perspective*. NY: The Haworth Press, 2004. ISBN 0-7890-2351-2
13. SCHELLEOVÁ, Ilona a SCHELLE, Karel. *Základy občanského práva procesního*. Ostrava: Key Publishing, 2011. ISBN 978-80-7418-120-7
14. SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Hospodaření a vedení účetnictví příspěvkových organizací v ukázkách a příkladech*. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-313-4
15. SYCHROVÁ, Adriana (ed.). *Ústavní péče v resocializačním kontextu*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2014. ISBN 978-80-7395-756-8
16. TRNKOVÁ, Lucie. *Náhradní péče o dítě*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80-7552-864-3
17. WIPPLINGEROVÁ, Miloslava; ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a SPURNÁ, Kristýna. *Zvláštní řízení soudní*. 2., opravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-829-1

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

18. BAKEŠOVÁ, Dagmar. *Vnitřní řád* [online]. 2022 [cit. 2024-12-15]. Dostupné z: <https://1db4f82e7b.clvaw-cdnwnd.com/e5875b8ec0d382386ae759ae34b2f68f/200000486-1b8161b819/V%C5%98%20%C3%BAprava%20k%201.%209.%202022-%20posledn%C3%AD%20verze.pdf?ph=1db4f82e7b>
19. BAKEŠOVÁ, Dagmar. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2023/2024* [online]. 2024 [cit. 2025-01-04]. Dostupné z: <https://1db4f82e7b.clvaw-cdnwnd.com/e5875b8ec0d382386ae759ae34b2f68f/200000777-3e5513e553/VZ%20o%20%C4%8Dinnosti%202023-2024.pdf?ph=1db4f82e7b>
20. BARTHELDIOVÁ, Andrea. *Analýza hospodaření vybrané organizace veřejné správy* [online]. Pardubice, 2022 [cit. 2024-12-14]. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní. Ing. Jaroslav Kovárník, Ph.D. Dostupné z: <https://dk.upce.cz/items/511e03c8-6ef1-4c9f-970d-5d21f35c76ff>
21. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *O jaký důchod se zajímáte?* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/sirotci-duchod>

22. ČESKO. *Vyhláška č. 438/2006 Sb., vyhláška, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních* [online]. 2006 [cit. 2025-03-26]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-438>
23. ČESKO. *Zákon č. 117/1995 Sb.* [online]. 1995 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-117>
24. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Školy a školská zařízení - školní rok 2023/2024* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-20232024>
25. DUSCHINSKY, Robert; SKINNER, Guy a REIJMAN, Sophie. *The impact of institutionalisation and deinstitutionalisation on children's development – A systematic and integrative review of evidence from across the globe* [online]. 2020 [cit. 2024-12-05]. Dostupné z: <https://doi.org/10.17863/CAM.47766>
26. JÍLKA, Štěpán a FRÉDY, Adéla. *Na kavu s ombudsmanem, 98. díl: Děti v ústavní péči* [online]. 2023 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/aktualne/na_kavu_s_ombudsmanem_98-dil_deti_v_ustavni_peci/
27. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Rozpočet kapitoly 333 MŠMT na rok 2021 a rozdělení závazných ukazatelů mezi jednotlivé školské úseky* [online]. 2021 [cit. 2024-12-05]. Dostupné z: https://msmt.gov.cz/uploads/Kniha_2021_text.pdf
28. NADACE SIRIUS. *Výzvy, předpoklady a bariéry ústavní péče* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.nadacesirius.cz/projekty/projekty-oblasti-nahradni-pece/vyzvy-predpoklady-a-bariery-ustavni-pece>
29. NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ. *Střediska výchovné péče (SVP)* [online]. 2022 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://archiv-nuv.npi.cz/t/pedagogicko-psychologicke-poradenstvi/strediska-vychovne-pece.html>
30. NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. *Transformace systému péče o ohrožené děti: počet dětí v ústavech se zásadně nesnížil, pěstounská péče roste jen pozvolna* [online]. 2024 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/transformace-systemu-pece-o-ohrozene-deti:-pocet-deti-v-ustavech-se-zasadne-nesnizil--pestounska-pece-roste-jen-pozvolna-id14435/>
31. OLIVKOVÁ, Petra. *Ústavní výchova* [online]. 2020 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/clanek/ustavni-vychova>

32. PEČINKA, Hynek. *Výkon rodičovské odpovědnosti po svěřeni dítěte do náhradní péče* [online]. 2023 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.ustavprava.cz/blog/2023/08/vykon-rodicovske-odpovednosti-po-svereni-ditete-do-nahradni-pece/>
33. SOCIOFACTOR S.R.O. *Problémy, překážky a bariéry ústavní péče v perspektivě jejich pracovníků* [online]. 2023 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.nadacesirius.cz/soubory/ke-stazeni/vyzkumy/Zprava-Ustavni-pece-2023-vyzkumna-cast.pdf>
34. STŘEDISKO NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE. *Systém náhradní péče* [online]. 2023 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://sancedetem.cz/system-nahradni-pece>
35. ŠIMŮNKOVÁ, Monika. *Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy* [online]. 2022 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/%C5%A0kolsk%C3%A1-za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD_CZ_el-verze.pdf
36. UNICEF a EUROCHILD. *Better data for better child protection systems in Europe: Mapping how data on children in alternative care are collected, analysed and published across 28 European countries* [online]. 2021 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.unicef.org/eca/media/19761/file/DataCare%20Technical%20Report.pdf>
37. UNICEF. *Téměř půl milionu dětí v Evropě a střední Asii žije v ústavní péči* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.unicef.cz/temer-pul-milionu-deti-v-evrope-a-stredni-asii-zije-v-ustavni-peci/>
38. ÚŘAD PRÁCE. *Přídavek na dítě* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/pridavek-na-dite>
39. VÍTKOVSKÝ, Pavel. *Vnitřní řád* [online]. 2017 [cit. 2025-01-04]. Dostupné z: <https://www.vujh.cz/dokumenty?filesRenderer-objectId=11358791&id=2&action=detail&do=filesRenderer-download>
40. VÍTKOVSKÝ, Pavel. *Výroční zpráva školní rok 2023-2024* [online]. 2024 [cit. 2024-12-04]. Dostupné z: <https://www.vujh.cz/file.php?nid=20877&oid=11857399>
41. VÝCHOVNÝ ÚSTAV BRANDÝS NAD ORLICÍ. *Vnitřní řád* [online]. 2023 [cit. 2024-12-15]. Dostupné z: <https://www.vychovnyustavbrandys.cz/wp-content/uploads/2024/03/Vnitri-rad-2023.pdf>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Rozvaha Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021-2023 v Kč	88
Příloha B - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021-2023 v Kč....	90
Příloha C - Rozvaha Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021-2023 v Kč	92
Příloha D - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021-2023 v Kč	94
Příloha E - Rozvaha Výchovného ústavu Žulová za roky 2021-2023 v Kč.....	96
Příloha F - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová za roky 2021-2023 v Kč	98

Příloha A - Rozvaha Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021-2023 v Kč

Číslo položky	Název položky	2021	2022	2023
	AKTIVA CELKEM	8 961 579,3	7 986 434,4	8 178 950,3
A.	Stálá aktiva	744 691,9	693 607,9	649 908,8
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0	0,0	0,0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	744 691,9	693 607,9	649 908,8
	Pozemky	0,0	0,0	0,0
	Stavby	0,0	0,0	0,0
	Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí	744 691,9	693 607,9	649 908,8
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,0	0,0	0,0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,0	0,0	0,0
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	0,0	0,0	0,0
B.	Oběžná aktiva	8 216 887,4	7 292 826,6	7 529 041,5
B.I.	Zásoby	26 042,8	32 232,8	19 908,0
	Materiál na skladě	26 042,8	32 232,8	19 908,0
B.II.	Krátkodobé pohledávky	290 342,8	267 562,0	162 100,7
	Odběratelé	0,0	0,0	0,0
	Krátkodobé poskytnuté zálohy	128 452,0	60 853,3	728,8
	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	84 185,8	119 798,8	97 926,4
	Pohledávky za zaměstnanci	0,0	5 489,0	15,0
	Náklady příštích období	77 705,0	67 569,7	63 430,5
	Příjmy příštích období	0,0	0,0	0,0
	Dohadné účty aktivní	0,0	0,0	0,0
	Ostatní krátkodobé pohledávky	0,0	13 851,3	0,0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	7 900 501,8	6 993 031,8	7 347 032,8
	Běžný účet	7 793 638,1	6 910 565,3	7 248 077,6
	Běžný účet FKSP	80 573,8	61 305,5	78 925,3
	Ceniny	0,0	0,0	0,0
	Pokladna	26 290,0	21 161,0	20 030,0
	PASIVA CELKEM	8 961 579,3	7 986 434,4	8 178 950,3
C.	Vlastní kapitál	6 785 973,3	5 591 507,1	6 139 473,3
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	1 649 538,3	1 598 454,3	1 554 755,2
	Jmění účetní jednotky	1 810 724,0	1 759 640,0	1 715 940,9
	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-161 185,7	-161 185,7	-161 185,7
	Opravy předcházejících účetních období	0,0	0,0	0,0
C.II.	Fondy účetní jednotky	5 136 435,0	3 954 811,8	4 051 253,0
	Fond odměn	1 257 504,0	1 257 504,0	1 257 504,0
	Fond kulturních a sociálních potřeb	113 793,3	82 720,6	93 396,8
	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	1 641 981,9	596 200,9	634 441,9
	Fond reprodukce majetku, fond investic	2 123 155,8	2 018 386,3	2 065 910,3
C.III.	Výsledek hospodaření	0,0	38 241,0	533 465,1

	Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,0	38 241,0	533 465,1
	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	0,0	0,0	0,0
D.	Cizí zdroje	2 175 606,0	2 394 927,3	2 039 477,0
D.I.	Rezervy	0,0	0,0	0,0
D.II.	Dlouhodobé závazky	0,0	0,0	0,0
D.III.	Krátkodobé závazky	2 175 606,0	2 394 927,3	2 039 477,0
	Dodavatelé	63 011,0	68 661,1	197 144,7
	Krátkodobé přijaté zálohy	0,0	0,0	0,0
	Zaměstnanci	850 492,0	813 698,0	863 661,0
	Jiné závazky vůči zaměstnancům	0,0	0,0	0,0
	Sociální zabezpečení	322 416,0	385 918,0	339 955,0
	Zdravotní pojištění	139 067,0	132 288,0	147 505,0
	Ostatní daně, poplatky a jiná obdob. peněž. plnění	102 054,0	90 544,0	102 058,0
	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	0,0	0,0	0,0
	Dohadné účty pasivní	126 608,0	2 320,0	89,6
	Ostatní krátkodobé závazky	571 958,0	901 498,2	389 063,7

Příloha B - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Brandýs nad Orlicí za roky 2021-2023
v Kč

Číslo položky	Název položky	2021	2022	2023
A.	NÁKLADY CELKEM	16 590 394,2	18 125 786,5	19 049 754,5
I.	Náklady z činnosti	16 590 394,2	18 125 786,5	19 049 754,5
	Spotřeba materiálu	487 272,1	647 191,0	520 251,8
	Spotřeba energie	5 693,7	0,0	31 858,7
	Opravy a udržování	28 228,0	129 964,8	53 304,2
	Cestovné	33 500,0	61 245,0	65 827,5
	Náklady na reprezentaci	0,0	0,0	0,0
	Ostatní služby	1 489 819,7	1 735 118,5	2 304 203,9
	Mzdové náklady	10 320 035,0	11 077 008,0	11 475 506,0
	Zákonné sociální pojištění	3 429 942,0	3 735 374,0	3 865 956,0
	Jiné sociální pojištění	42 684,8	32 950,5	60 804,1
	Zákonné sociální náklady	345 839,3	298 068,5	369 216,0
	Jiné sociální náklady	9 695,0	13 090,0	5 915,0
	Daň silniční	0,0	0,0	0,0
	Daň z nemovitostí	0,0	0,0	0,0
	Jiné daně a poplatky	1 500,0	4 060,0	3 310,0
	Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0
	Tvorba fondů	0,0	0,0	0,0
	Odpisy dlouhodobého majetku	67 110,0	51 084,0	47 524,0
	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0,0	0,0	0,0
	Tvorba a zúčtování opravných položek	-6 844,3	6 423,0	-27 369,6
	Náklady z vyřazených pohledávek	13 645,0	0,0	2 016,0
	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	152 150,0	149 511,6	71 015,0
	Ostatní náklady z činnosti	170 124,0	184 697,5	200 416,0
II.	Finanční náklady	0,0	0,0	0,0
	Ostatní finanční náklady	0,0	0,0	0,0
III.	Náklady na transfery	0,0	0,0	0,0
IV.	Daň z příjmů	0,0	0,0	0,0
B.	VÝNOSY CELKEM	16 590 394,2	18 164 027,5	19 583 219,6
I.	Výnosy z činnosti	1 329 680,2	1 421 946,5	401 404,6
	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z prodeje služeb	196 826,0	206 308,0	365 824,5
	Výnosy z pronájmu	0,0	0,0	0,0
	Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z vyřazených pohledávek	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,0	0,0	0,0
	Čerpání fondů	1 067 916,9	1 150 550,5	2 993,0
	Ostatní výnosy z činnosti	64 937,4	65 088,0	32 587,1
II.	Finanční výnosy	0,0	0,0	0,0

	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	0,0	0,0	0,0
IV.	Výnosy z transferů	15 260 714,0	16 742 081,0	19 181 815,0
	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	15 260 714,0	16 742 081,0	19 181 815,0
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-	-	-
	Výsledek hospodaření před zdaněním	0,0	38 241,0	533 465,1
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,0	38 241,0	533 465,1

Příloha C - Rozvaha Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021-2023 v Kč

Číslo položky	Název položky	2021	2022	2023
	AKTIVA CELKEM	45 860 614,4	46 060 227,5	47 340 408,0
A.	Stálá aktiva	34 812 363,1	34 118 441,8	33 566 665,9
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0	0,0	0,0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	34 812 363,1	34 118 441,8	33 566 665,9
	Pozemky	1 505 350,0	1 505 350,0	1 505 350,0
	Stavby	31 164 831,8	30 679 467,8	30 194 103,8
	Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí	2 142 181,3	1 933 624,0	1 867 212,2
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,0	0,0	0,0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,0	0,0	0,0
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	0,0	0,0	0,0
B.	Oběžná aktiva	11 048 251,3	11 941 785,7	13 773 742,0
B.I.	Zásoby	198 400,8	183 914,6	223 676,6
	Materiál na skladě	198 400,8	183 914,6	223 676,6
B.II.	Krátkodobé pohledávky	748 446,1	1 091 696,1	1 696 218,0
	Odběratelé	0,0	0,0	0,0
	Krátkodobé poskytnuté zálohy	479 450,0	781 252,5	1 215 900,0
	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	207 753,1	251 576,6	391 401,0
	Pohledávky za zaměstnanci	0,0	0,0	0,0
	Náklady příštích období	61 243,0	58 867,0	88 917,0
	Příjmy příštích období	0,0	0,0	0,0
	Dohadné účty aktivní	0,0	0,0	0,0
	Ostatní krátkodobé pohledávky	0,0	0,0	0,0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	10 101 404,4	10 666 175,0	11 853 847,4
	Běžný účet	10 037 787,0	10 542 919,5	11 789 272,4
	Běžný účet FKSP	59 335,4	43 766,5	8 213,0
	Ceniny	285,0	105,0	324,0
	Pokladna	3 997,0	79 384,0	56 038,0
	PASIVA CELKEM	45 860 614,4	46 060 227,5	47 340 408,0
C.	Vlastní kapitál	41 417 485,0	41 569 735,2	41 153 747,4
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	34 520 082,6	33 826 161,3	33 274 385,4
	Jmění účetní jednotky	35 246 108,6	34 552 187,3	34 000 411,5
	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-347 546,0	-347 546,0	-347 546,0
	Opravy předcházejících účetních období	-378 480,0	-378 480,0	-378 480,0
C.II.	Fondy účetní jednotky	5 779 831,0	5 957 537,4	6 618 173,4
	Fond odměn	925 843,3	925 843,3	925 843,3
	Fond kulturních a sociálních potřeb	115 214,7	92 664,3	77 635,2
	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	1 791 575,7	1 474 011,3	1 597 900,6
	Fond reprodukce majetku, fond investic	2 947 197,3	3 465 018,6	4 016 794,4
C.III.	Výsledek hospodaření	1 117 571,5	1 786 036,5	1 261 188,5

	Výsledek hospodaření běžného účetního období	793 029,0	1 461 494,0	936 646,0
	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	324 542,5	324 542,5	324 542,5
D.	Cizí zdroje	4 443 129,3	4 490 492,3	6 186 660,6
D.I.	Rezervy	0,0	0,0	0,0
D.II.	Dlouhodobé závazky	0,0	0,0	0,0
D.III.	Krátkodobé závazky	4 443 129,3	4 490 492,3	6 186 660,6
	Dodavatelé	65 884,5	60 587,6	67 779,4
	Krátkodobé přijaté zálohy	43 500,0	50 400,0	48 600,0
	Zaměstnanci	2 263 828,0	2 148 906,0	2 778 181,0
	Jiné závazky vůči zaměstnancům	0,0	0,0	0,0
	Sociální zabezpečení	854 790,0	827 275,0	1 076 631,0
	Zdravotní pojištění	370 995,0	356 828,0	464 378,0
	Ostatní daně, poplatky a jiná obdob. peněž. plnění	248 463,0	209 716,0	335 218,0
	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	0,0	0,0	0,0
	Dohadné účty pasivní	479 450,0	756 750,0	1 215 900,0
	Ostatní krátkodobé závazky	116 218,9	80 029,7	199 973,2

Příloha D - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Jindřichův Hradec za roky 2021-2023 v Kč

Číslo položky	Název položky	2021	2022	2023
A.	NÁKLADY CELKEM	48 949 928,2	49 738 586,5	52 553 575,3
I.	Náklady z činnosti	48 712 613,2	49 472 563,5	52 311 270,3
	Spotřeba materiálu	1 811 816,6	1 844 157,0	1 872 430,9
	Spotřeba energie	874 787,8	1 660 274,2	2 089 279,0
	Opravy a udržování	236 626,6	330 710,0	222 047,1
	Cestovné	15 459,0	32 477,0	47 798,0
	Náklady na reprezentaci	0,0	0,0	0,0
	Ostatní služby	538 613,0	618 613,2	684 956,6
	Mzdové náklady	32 546 950,0	32 290 527,0	34 029 166,0
	Zákonné sociální pojištění	10 766 484,0	10 732 870,0	11 366 835,0
	Jiné sociální pojištění	133 783,3	133 366,1	141 244,6
	Zákonné sociální náklady	775 547,9	699 978,0	786 023,2
	Jiné sociální náklady	0,0	0,0	0,0
	Daň silniční	0,0	0,0	0,0
	Daň z nemovitostí	0,0	0,0	0,0
	Jiné daně a poplatky	6 000,0	6 000,0	6 000,0
	Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0
	Tvorba fondů	0,0	0,0	0,0
	Odpisy dlouhodobého majetku	722 730,0	743 941,0	719 598,0
	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0,0	0,0	0,0
	Tvorba a zúčtování opravných položek	89 106,1	92 260,6	75 159,3
	Náklady z vyřazených pohledávek	4 724,0	3 516,0	25 358,0
	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	79 813,0	170 134,0	122 593,7
	Ostatní náklady z činnosti	110 172,0	113 739,4	122 781,0
II.	Finanční náklady	237 315,0	266 023,0	242 305,0
	Ostatní finanční náklady	237 315,0	266 023,0	242 305,0
III.	Náklady na transfery	0,0	0,0	0,0
IV.	Daň z příjmů	0,0	0,0	0,0
B.	VÝNOSY CELKEM	49 742 957,2	51 200 080,5	53 490 221,3
I.	Výnosy z činnosti	1 811 472,2	2 270 977,5	2 398 041,3
	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z prodeje služeb	220 449,0	239 440,0	286 860,0
	Výnosy z pronájmu	0,0	0,0	0,0
	Jiné výnosy z vlastních výkonů	604 217,0	675 081,0	501 329,0
	Výnosy z vyřazených pohledávek	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,0	0,0	0,0
	Čerpání fondů	475 986,6	1 286 693,4	1 337 604,7
	Ostatní výnosy z činnosti	510 819,7	69 763,1	272 247,6
II.	Finanční výnosy	0,0	0,0	0,0

	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	0,0	0,0	0,0
IV.	Výnosy z transferů	47 931 485,0	48 929 103,0	51 092 180,0
	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	47 931 485,0	48 929 103,0	51 092 180,0
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-	-	-
	Výsledek hospodaření před zdaněním	793 029,0	1 461 494,0	936 646,0
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	793 029,0	1 461 494,0	936 646,0

Příloha E - Rozvaha Výchovného ústavu Žulová za roky 2021-2023 v Kč

Číslo položky	Název položky	2021	2022	2023
	AKTIVA CELKEM	60 622 851,2	63 339 798,2	63 933 835,1
A.	Stálá aktiva	47 636 928,0	53 377 065,0	53 236 373,7
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0	0,0	0,0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	47 636 928,0	53 377 065,0	53 236 373,7
	Pozemky	62 206,0	62 206,0	62 206,0
	Stavby	45 630 897,0	51 546 760,0	51 563 514,7
	Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí	1 798 825,0	1 518 099,0	1 360 653,0
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	145 000,0	250 000,0	250 000,0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,0	0,0	0,0
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	0,0	0,0	0,0
B.	Oběžná aktiva	12 985 923,2	9 962 733,2	10 697 461,4
B.I.	Zásoby	363 404,1	411 946,9	444 051,8
	Materiál na skladě	363 404,1	411 946,9	444 051,8
B.II.	Krátkodobé pohledávky	371 682,1	351 302,7	374 721,2
	Odběratelé	13 088,9	19 503,3	16 181,0
	Krátkodobé poskytnuté zálohy	35 684,0	64 372,0	0,0
	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	104 539,0	55 818,7	73 212,4
	Pohledávky za zaměstnanci	90 227,0	88 234,0	104 437,0
	Náklady příštích období	128 143,2	123 374,7	129 933,2
	Příjmy příštích období	0,0	0,0	50 957,7
	Dohadné účty aktivní	0,0	0,0	0,0
	Ostatní krátkodobé pohledávky	0,0	0,0	0,0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	12 250 837,1	9 199 483,6	9 878 688,3
	Běžný účet	11 696 088,4	8 699 338,9	9 366 822,1
	Běžný účet FKSP	456 615,4	429 979,3	429 767,0
	Ceniny	1 747,3	4 276,4	3 462,3
	Pokladna	96 386,0	65 889,0	78 637,0
	PASIVA CELKEM	60 622 851,2	63 339 798,2	63 933 835,1
C.	Vlastní kapitál	58 095 779,2	59 409 334,3	60 745 803,4
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	47 263 823,9	52 898 960,9	52 758 269,9
	Jmění účetní jednotky	47 496 353,3	53 131 490,3	52 990 799,3
	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-232 529,45	-232 529,5	-232 529,5
	Opravy předcházejících účetních období	0,0	0,0	0,0
C.II.	Fondy účetní jednotky	9 770 530,2	5 694 284,6	6 916 613,3
	Fond odměn	1 667 189,0	1 529 189,0	1 529 189,0
	Fond kulturních a sociálních potřeb	562 663,0	518 129,2	519 899,7
	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	2 187 008,3	1 928 433,5	2 334 522,4
	Fond reprodukce majetku, fond investic	5 353 669,9	1 718 532,9	2 533 002,3
C.III.	Výsledek hospodaření	1 061 425,2	816 088,9	1 070 920,2

	Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 061 425,2	816 088,9	1 070 920,2
	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	0,0	0,0	0,0
D.	Cizí zdroje	2 527 072,0	3 930 463,8	3 188 031,7
D.I.	Rezervy	0,0	0,0	0,0
D.II.	Dlouhodobé závazky	0,0	0,0	0,0
D.III.	Krátkodobé závazky	2 527 072,0	3 930 463,8	3 188 031,7
	Dodavatelé	59 547,0	303 994,8	213 490,7
	Krátkodobé přijaté zálohy	0,0	0,0	0,0
	Zaměstnanci	1 227 554,0	1 687 370,0	1 477 317,0
	Jiné závazky vůči zaměstnancům	32 000,0	32 600,0	32 100,0
	Sociální zabezpečení	473 192,0	656 847,0	594 633,0
	Zdravotní pojištění	207 733,0	283 635,0	259 353,0
	Ostatní daně, poplatky a jiná obdob. peněž. plnění	103 514,0	169 046,0	143 415,0
	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	0,0	0,0	0,0
	Dohadné účty pasivní	34 450,0	59 950,0	258,0
	Ostatní krátkodobé závazky	389 082,0	737 021,0	467 465,0

Příloha F - Výkaz zisku a ztráty Výchovného ústavu Žulová za roky 2021-2023 v Kč

Číslo položky	Název položky	2021		2022		2023	
		Hlavní činnost	Dopl. činnost	Hlavní činnost	Dopl. činnost	Hlavní činnost	Dopl. činnost
A.	NÁKLADY CELKEM	31 694 158,3	42 597,1	34 091 502,5	24 179,1	35 391 999,7	51 231,5
I.	Náklady z činnosti	31 694 158,3	42 597,1	34 091 502,5	24 179,1	35 391 999,7	51 231,5
	Spotřeba materiálu	1 714 125,2	21 227,1	1 697 158,1	11 609,7	2 062 084,0	24 734,4
	Spotřeba energie	614 785,3	3 966,0	1 236 183,2	3 091,0	992 106,7	5 581,0
	Opravy a udržování	237 851,9	0,0	188 010,8	0,0	286 738,0	0,0
	Cestovné	21 003,0	0,0	45 271,0	0,0	66 062,0	0,0
	Náklady na reprezentaci	2 774,0	0,0	2 413,0	0,0	1 490,0	0,0
	Ostatní služby	586 081,1	702,0	740 875,5	650,0	703 829,5	1 482,0
	Mzdové náklady	19 770 228,0	11 577,0	21 133 903,0	6 120,0	21 694 536,0	14 311,0
	Zákonné sociální pojištění	6 532 351,0	4 893,0	7 010 325,0	2 586,0	7 195 139,1	4 836,9
	Jiné sociální pojištění	80 656,0	0,0	84 103,0	0,0	89 134,0	0,0
	Zákonné sociální náklady	571 016,7	232,0	515 564,0	122,4	542 566,5	286,2
	Jiné sociální náklady	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Daň silniční	8 472,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Daň z nemovitostí	750,0	0,0	750,0	0,0	750,0	0,0
	Jiné daně a poplatky	9 500,0	0,0	4 500,0	0,0	9 500,0	0,0
	Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Tvorba fondů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Odpisy dlouhodobého majetku	1 035 648,0	0,0	1 034 220,0	0,0	1 015 869,0	0,0
	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Tvorba a zúčtování opravných položek	32 006,8	0,0	21 513,0	0,0	-56 165,9	0,0
	Náklady z vyřazených pohledávek	15 964,0	0,0	13 042,6	0,0	76 330,0	0,0
	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	228 728,2	0,0	164 113,4	0,0	490 310,9	0,0
	Ostatní náklady z činnosti	232 217,1	0,0	199 557,0	0,0	221 720,0	0,0
II.	Finanční náklady	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ostatní finanční náklady	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Náklady na transfery	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IV.	Daň z příjmů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

B.	VÝNOSY CELKEM	32 753 240,5	44 940,0	34 903 110,5	28 660,0	36 458 406,4	55 745,0
I.	Výnosy z činnosti	3 342 358,5	44 940,0	2 130 564,5	28 660,0	1 318 835,4	55 745,0
	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z prodeje služeb	615 458,3	44 940,0	621 599,0	28 660,0	825 712,1	55 745,0
	Výnosy z pronájmu	6 000,0	0,0	6 000,0	0,0	6 000,0	0,0
	Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z vyřazených pohledávek	954,2	0,0	6 871,1	0,0	1 106,2	0,0
	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Čerpání fondů	2 622 428,4	0,0	1 485 159,4	0,0	429 901,6	0,0
	Ostatní výnosy z činnosti	97 517,6	0,0	10 935,0	0,0	56 115,5	0,0
II.	Finanční výnosy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IV.	Výnosy z transferů	29 410 882,0	0,0	32 772 546,0	0,0	35 139 571,0	0,0
	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	29 410 882,0	0,0	32 772 546,0	0,0	35 139 571,0	0,0
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-	-	-	-	-	-
	Výsledek hospodaření před zdaněním	1 059 082,2	2 342,9	811 608,0	4 480,9	1 066 406,7	4 513,5
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 059 082,2	2 342,9	811 608,0	4 480,9	1 066 406,7	4 513,5